

2024 මැයි 27

2024 மே 27

27 May 2024



NAOSL

වාර්තාවේ අංකය : එස්පීආර්/2024/04  
அறிக்கை இல. : எஸ்பீஆர்/2024/04  
Report No : SPR/2024/04

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු මූලාශ්‍රයන්ට අනුව රජයට අයවිය යුතු නමුත් මෙතෙක් අය කරගෙන නොමැති එකතු කළ අගය මත බදු පිළිබඳ විශේෂ විගණන වාර්තාව

உள்ளநாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தின் ஆதாரங்களுக்கு இணங்க அரசாங்கத்தினால் அறவிட வேண்டிய போதிலும் இதுவரை அறவிடப்படாத பெறுமதி சேர் வரி தொடர்பான விசேட கணக்காய்வு அறிக்கை

Special Audit Report on the Value Added Tax that should be charged to the Government, but has not yet been charged as per the sources of the Department of Inland Revenue

ජාතික විගණන කාර්යාලය

தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்  
NATIONAL AUDIT OFFICE





## පටුන

අනු අංකය	විස්තරය	පිටුව
	විධායක සාරාංශය	01
01.	වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම සහ ස්වභාවය	03
02.	අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදයන්	03
03.	විෂය පථය	04
04.	විෂය පථය සීමා වීම	04
05.	ක්‍රියාවලිය	05
5.1	වැට් බදු පිළිබඳ හැඳින්වීම	05
5.2	එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීම	05
5.3	එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් අභියාචනා කිරීම	07
5.4	තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ සාවද්‍ය වාර්තා සඳහා දණ්ඩන	09
5.5	බදු ගෙවීම පැහැර හැරීම	09
5.6	වැට් බදු (VAT) ගිණුම්ගත කිරීමේ ක්‍රමවේදය හා ලේඛන පවත්වාගැනීම	11
5.7	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු ශේෂයන් විශ්ලේෂණය	12
5.8	දෙපාර්තමේන්තුවට ලද අභියාචනා සම්බන්ධ තොරතුරු	14
5.9	නීති කෘතෘයන් ආරම්භ කර ඇති සිද්ධීන්	15
5.10	රජයේ ආයතන විසින් සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවන ලද එකතු කළ අගය මත බදු	17
06.	නිරීක්ෂණ	18
07.	නිර්දේශ	22
	දෙමළ පරිවර්තනය	25
	ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය	57
	ඇමුණුම්	81

## உள்ளடக்கம்

இலக்கம்	விபரம்	பக்கம்
	சிங்கள அறிக்கை	01
	நிறைவேற்றுப் பொழிப்பு	25
01.	அறிக்கையை வழங்கும் பின்னணியும் தன்மையும்	28
02.	பின்பற்றப்பட்ட நடைமுறைகள்	29
03.	நோக்கெல்லை	29
04.	நோக்கெல்லையின் மட்டுப்பாடு	30
05.	செயற்பாடுகள்	31
5.1	வெட் வரி தொடர்பான அறிமுகம்	31
5.2	பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக மதிப்பீடு செய்தல்	32
5.3	பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக மேன்முறையீடு செய்தல்	34
5.4	மதிப்பீடுகளின் இறுதித்தன்மை மற்றும் பிழையான அறிக்கைகளுக்கான தண்டனை	36
5.5	வரி செலுத்துவதனைத் தவிர்த்தல்	36
5.6	வெட் வரியை (ஏய்வு) கணக்கீடு செய்யும் முறைமையும் ஆவணங்களைப் பேணுதலும்	39
5.7	2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு நிலுவையான பெறுமதி சேர் வரி மீதிகளின் பகுப்பாய்வு	40
5.8	திணைக்களத்திற்கு கிடைத்த மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமான தகவல்கள்	43
5.9	சட்ட நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ள சம்பவங்கள்	45
5.10	அரசாங்க நிறுவனங்களினால் வழங்குனர்களுக்குச் செலுத்தப்பட்ட பெறுமதி சேர் வரி	47
06.	அவதானிப்புக்கள்	49
07.	சிபாரிசுகள்	54
	ஆங்கில மொழிபெயர்ப்பு	57
	இணைப்பு	81

# Table of Content

Serial No	Description	Page
	<b>Sinhala Report</b>	<b>01</b>
	<b>Tamil Report</b>	<b>25</b>
	<b>Executive Summary</b>	<b>57</b>
<b>01.</b>	<b>Background and nature of issuing the report</b>	<b>59</b>
<b>02.</b>	<b>Methodologies followed</b>	<b>59</b>
<b>03.</b>	<b>Scope</b>	<b>60</b>
<b>04.</b>	<b>Limitation of scope</b>	<b>60</b>
<b>05.</b>	<b>Process</b>	<b>61</b>
<b>5.1</b>	<b>Introduction to Value Added Tax</b>	<b>61</b>
<b>5.2</b>	<b>Assessment in relation to Value Added Tax</b>	<b>61</b>
<b>5.3</b>	<b>Appeals in relation to Value Added Tax</b>	<b>63</b>
<b>5.4</b>	<b>Finality of Assessment and Penalty for incorrect returns</b>	<b>65</b>
<b>5.5</b>	<b>Default of Tax</b>	<b>65</b>
<b>5.6</b>	<b>VAT accounting method and maintenance of documents</b>	<b>67</b>
<b>5.7</b>	<b>Analysis of balances of Value Added Tax arrears as at 31 December 2022</b>	<b>67</b>
<b>5.8</b>	<b>Information regarding the appeals received to the Department</b>	<b>70</b>
<b>5.9</b>	<b>Incidents for which legal proceedings were started</b>	<b>71</b>
<b>5.10</b>	<b>Value added tax paid to suppliers by government agencies</b>	<b>73</b>
<b>06.</b>	<b>Observations</b>	<b>74</b>
<b>07.</b>	<b>Recommendations</b>	<b>78</b>
	<b>Annexures</b>	<b>81</b>



**දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු මූලාශ්‍රයන්ට අනුව රජයට අය විය යුතු නමුත් මෙතෙක් අය කරගෙන නොමැති එකතු කළ අගය මත බදු පිළිබඳ විශේෂ විගණන වාර්තාව**

**විධායක සාරාංශය**

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ බලාත්මක 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත හා ඊට අදාළ සංශෝධනයන්ට අනුව එම බදු සඳහා ලියාපදිංචි පුද්ගලයන් විසින් බදු අයකළ හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා අලෙවිය මත පුද්ගලයන්ගෙන් එකතු කරනු ලබන බදු සම්බන්ධයෙන් මාසිකව හෝ කාර්තු වශයෙන් නියමිත දිනවලදී බදු වාර්තා ඉදිරිපත් කර එම වාර්තාවන්හි සඳහන් පරිදි තමන් රැස්කල බදු මුදල් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවීම සිදු කළ යුතු වේ. තවද එලෙස ගෙවා ඇති බදු මුදල වාර්තාවේ සඳහන් බදු මුදලට වඩා අඩු වන විට හා දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද තක්සේරු වාර්තා මත වූ බද්ද, අභියාචනා ක්‍රියාවලිය මගින් පනතේ සියලු කාර්යයන් සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක වූ පසු එකී බදු මුදල නොගෙවූ විට එම ප්‍රමාණය දෙපාර්තමේන්තුවේ හිඟ බදු ආදායමක් වන අතර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සුදුසු පරිදි දඩ මුදලක් ද පනවා එම හිඟ බදු හා දඩ මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බවද දැක්වේ.

ඒ අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතු කළ අගය මත (VAT/ වැට්) හිඟ බදු මුදල් හා එම හිඟ බදු මත පනවන ලද දඩ මුදල් වටිනාකම රු. බිලියන 369 ක් වූ අතර ඒ තුළ පවතින රු.බිලියන 255 ක් වූ හිඟ ආදායම විවිධ හේතු මත අයකර ගැනීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා තිබුණි. ඉන් අයකර ගත හැකි ලෙස හඳුනාගන්නා ලද එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු ශේෂය වූ රු.බිලියන 114 තුළ වර්ෂ 13 ක පමණ කාලයක සිට පැවත එන ශේෂයන්ද පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

තවද ඉහත සඳහන් වටිනාකම් අතරින් දඩ මුදල් හැර බදු ලෙස සඳහන් වටිනාකම් එලෙස “ හිඟ බදු ” ලෙස සඳහන් වුවද මෙම මුදල් සාමාන්‍ය ජනතාවගෙන් VAT බදු ලෙස මේ වන විටත් පෞද්ගලික හෝ රජයේ ආයතන විසින් එකතු කර ගන්නා ලද මුදල් වන බවත්, එම පාර්ශවයන් විසින් පොදු දේපළක් ලෙසද සැලකිය හැකි එම මුදල් රජයට ප්‍රේෂණය නොකර තමන් සතුව රඳවා ගෙන ඇති බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව අදාළ පනත ප්‍රකාරව වර්ෂ 5 ½ ක කාලය තුළ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිසි පරිදි කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් රු.බිලියන 22 ක හිඟ බදු හා දඩ මුදල් රජයට අයකර ගැනීමේ හැකියාව අවදානමකට ලක් වී තිබුණි. ඒ අනුව රජයට ආදායම් රැස්කර ගැනීම පැවරී ඇති ප්‍රධාන ආයතනයක් ලෙස අය කර ගත යුතු සහ අයකළ හැකි ලෙස හඳුනාගන්නා ලද VAT බදු ආශ්‍රිත ආදායමෙන් සියයට 20 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අයකල නොහැකි අවදානම් තත්ත්වයකට පත් වන පරිදි කල්ගත කර තිබීම තුළ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මනා කාර්යක්ෂමතාවයකින් හා වගකීමකින් කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

තවද දෙපාර්තමේන්තුවට අභියාචනා ලැබීමෙන් අනතුරුව අමතර වර්ෂ 02 ක කාලය ඉක්ම වූ රු. බිලියන 9 ක් වටිනා අභියාචනා 1,603 ක්ද නොවිසඳී පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර අදාළ කාලසීමාව තුළදී එම අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් එකඟත්වයට නොපැමිණ හෝ තීරණය කරනු නොලැබූ

අවස්ථාවක, ඒ අභියාචනයට ඉඩදෙනු ලැබූ සේ සැලකෙනු ලැබිය යුතු අතර බද්ද ඒ අනුව අයකරනු ලැබිය යුතු අතර එවැනි අවස්ථා රජයට අවාසිදායක විය හැකි බැවින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව රජයට වඩාත් වාසිදායක වන ආකාරයෙන් ආදායම් රැස් කිරීමට කටයුතු කර නොමැති බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. මීට අමතරව රු. මිලියන 296 ක් වටිනා හිඟබදු අයකර ගැනීම සඳහා පවත්වා ගෙන යනු ලබන නඩුකරයන් 46 කට අදාළව පවත්වා ගෙන ගියද එවැනි හිඟ ශේෂ පවතින බව Legacy පද්ධතිය තුළ නිරූපණය නොවුණි.

ඒ අනුව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බදු පරිපාලනය සඳහා පවත්වා ගෙන යනු ලබන පරිගණකගත බදු පරිපාලන පද්ධති දෙකට අදාළව පවත්නා හිඟ බදු මුදල් පිළිබඳව කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව කටයුතු නොවීම සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂාවක් සිදු කර ඊට හේතු හා සිදු විය හැකි අක්‍රමිකතාවයන් හඳුනා ගැනීම සහ එම හිඟ බදු අයකිරීම් වලට අදාළ සියලු අය ක්‍රියාමාර්ග යොදා ගනිමින් හිඟ බදු කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කිරීම හා ඊට අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීමට මෙම වාර්තාවෙන් නිර්දේශ කරමි. තවද වංචනිකව, නොසැලිකිලිමත්ව හෝ චේතනාන්විතව හෝ අයකර ගත හැකි හිඟ බදු හා දඩ මුදල් අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොමැති, අයවීමේ කාර්යක්ෂමතාවයට බාධාකාරී ලෙස කටයුතු කරන සහ විගණකාධිපතිගේ ව්‍යවස්ථාපිත අයිතීන්ට අගතිගාමී ලෙස කටයුතු කරන නිලධාරීන් සිටීද යන්න සම්බන්ධයෙන් ආයතනික මට්ටමින් හෝ ඉන් ඉහළ නියාමනයකින් පරීක්ෂණයක් සිදුකර, වගකිවයුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය හා වෙනත් අදාළ නීතීන් ප්‍රකාරව සුදුසු විනයානුකූල පියවර ගැනීම ඇතුළුව එකතු කළ අගය මත බදු අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශයන් මෙම වාර්තාවෙන් ලබා දී ඇත.



**01. වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම සහ ස්වභාවය**

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන ලේඛන අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමස්ත හිඟ බදු සහ දඩ වටිනාකම රු.බිලියන 904 ක් වූ අතර ඒ තුළ රු.බිලියන 369 ක එකතු කළ අගය මත (VAT/ වැට්) හිඟ බදු මුදල් හා එම හිඟ බදු මත පනවන ලද දඩ මුදල් පවතින බව හඳුනා ගත හැකි විය. මෙම එකතු කළ අගය මත බදුවලට අදාළව අයවිය යුතු ශේෂ තුළ රු.බිලියන 255 ක් විවිධ හේතු මත අයකර ගැනීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා තිබුණු අතර ඉන් අයකර ගත හැකි ලෙස හඳුනාගන්නා ලද එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු ශේෂය වූ රු.බිලියන 114 තුළ වර්ෂ 13 ක පමණ කාලයක සිට පැවත එන ශේෂයන් ද පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව දෙපාර්තමේන්තුව අය කර ගත යුතු VAT බදු නියමිත කාලය තුළදී අය කර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් දැනටමත් මහජනතාව විසින් කැප කිරීමක් කර රජයට අදායමක් ලෙස ගෙවා තිබූ ආදායමෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් අවභාවිතාවීමේ හෝ/ සහ රජයට අහිමි වීමේ අවධානමක් ඇති වී තිබුණි. පනතෙහි පවත්නා ඇතැම් විධිවිධාන ප්‍රකාරව බදු අයකර ගැනීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග නියමිත කාලපරිච්ඡේදය තුළ නොගැනීම හේතුවෙන් හිඟ බදු අයකර ගැනීමට අදාළව එළඹ ඇති නීති කෘත්‍යන් ද ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යාමේ/ දෙපාර්තමේන්තුවට වාසිදායක ලෙස විසදීමේ අවිනිශ්චිතතාවයක් උදා වී තිබුණි.

මෙම තත්ත්වයන් තුළ හිඟ එකතු කළ අගය මත බදුවල පවතින ගැටළු සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍ය මගින් මෙන්ම මහජන නියෝජනයන් මගින්ද විවිධ අවස්ථාවන් වලදී කරුණු දක්වා තිබීමත් හිඟ බදු සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන වාර්ෂික විගණනයේදී හඳුනාගන්නා ලද විගණන අවධානම ද හේතුවෙන් 2018 අංක 19 විගණන පනතේ 13 වගන්තියෙන් මා වෙත ලැබී ඇති බලතල මත මෙම වාර්තාව පිළියෙල කරන ලදී.

**02. අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදයන්**

මෙම වාර්තාව සකස් කිරීමේදී පහත සඳහන් ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරන ලදී.

**2.1 ලේඛන, පොත්පත් හා වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම**

- (i) 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත හා ඊට අදාළ සංශෝධන
- (ii) 2006 අංක 10 හා 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත් හා ඊට අදාළ සංශෝධන
- (iii) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය
- (iv) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මුදල් රෙගුලාසි 128 (2) (ඇ) ප්‍රකාරව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ වාර්ෂික හිඟ බදු වාර්තා
- (v) දෙපාර්තමේන්තු විසින් පවත්වා ගනු ලබන අභියාචනා ලේඛනය
- (vi) හිඟ බදු ආදායම් වාර්තාවේ දැක්වෙන ශේෂයන්ට අදාළව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලබා දුන් පරිගණක මෘදු පිටපත්වල ඇතුළත් කේවල ශේෂ ලැයිස්තු

- (vii) දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හිඟ බදු සම්බන්ධයෙන් එළඹ ඇති අධිකරණමය ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ සීමිත තොරතුරු පරීක්ෂාව
- (viii) හිඟ බදු සහ ඊට අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් ජාතික විගණන කාර්යාලය වෙත ලැබී ඇති මහජන නියෝජනයන්

**2.2 වෙනත් පරීක්ෂාවන්**

දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින පරිගණක පද්ධතිය ඇසුරින් හිඟ බදු පිළිබඳව හා අභියාචනා ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම.

**03. විෂය පථය**

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු ශේෂය හා දඩ මුදල් අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීම මෙම වාර්තාවේ විෂය පථය වූ අතර එහිදී 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ බදු වාර්තාවේ ඇතුළත් ශේෂයන් සලකා බලන ලදී.

**04. විෂය පථය සීමා වීම**

- (i) RAMIS පද්ධතිය ඇසුරින් ජනනය වන දෙපාර්තමේන්තු හිඟ බදු වාර්තාවලට අදාළ තොරතුරු එම පද්ධතිය තුළින් සෘජුවම පරීක්ෂා කිරීමට විගණකාධිපති කාර්යමණ්ඩලයට ප්‍රවේශ පහසුකම් ලබා නොදීම හේතුවෙන් දෙපාර්තමේන්තු විසින් විගණනයට ලබා දෙන හිඟ බදු වාර්තා මත පදනම්ව මෙම විගණන පරීක්ෂාව සිදු කිරීමට සිදුවීම හා එසේ ලබා දුන් වාර්තාවල ද දෝෂ පවතින බව විටින් විට නිරීක්ෂණය වීම.
- (ii) දෙපාර්තමේන්තු අභ්‍යන්තර අභියාචනා අදියර තුළ පවතින හිඟ බදු සම්බන්ධ අභියාචනා ඇතුළත් ලේඛනය පරිගණක පද්ධතිය තුළින් පරීක්ෂා කිරීමට පහසුකම් විගණකාධිපතිගේ කාර්යමණ්ඩලයට ලබා නොදීම හේතුවෙන් සියලු අභියාචනා අභ්‍යන්තරිකව පරීක්ෂා කෙරුණේ ද යන්න පිළිබඳව හා අභියාචනා හේතුවෙන් අත්හිටුවා ඇති මතභේදකාරී බදු මුදල් ඉහත ඡේදයේ සඳහන් හිඟ බදු වාර්තාවට ඇතුළත් වී තිබේද යන්න ස්වාධීනව සනාථ කර ගත නොහැකි වීම.
- (iii) දැනට නෛතික පියවරයන්ට එලබ ඇති ඇතැම් හිඟ බදු සම්බන්ධයෙන් එසේ නෛතික පියවර ගත් දිනයන් හා අදාළ බදු කාලපරිච්ඡේදය පිළිබඳ තොරතුරු දෙපාර්තමේන්තු විසින් විගණනය වෙත ලබා නොදීම හේතුවෙන් එම හිඟ බදුවලට අදාළව නියමිත කාල සීමාව ඇතුළත සුදුසු අය ක්‍රියාමාර්ග පනත ප්‍රකාරව ගෙන තිබුණේද යන්න පරීක්ෂා කළ නොහැකි වීම.

**05. ක්‍රියාවලිය**

**5.1 වැට බදු පිළිබඳ හැඳින්වීම**

5.1.1 2002 ජූලි 26 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතෙහි විධිවිධාන හා ඊට පසු එකී පනතට සිදු කළ සංශෝධනයන්ට යටත්ව බදු අයකළ හැකි සැපයුමක් මත භාණ්ඩ හෝ සේවා සපයනු ලබන එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි පුද්ගලයන් (රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික) විසින් එකතු කළ අගය මත බදු රැස්කල හැකි අතර එසේ රැස්කරනු ලබන බදු පිළිබඳ වාර්තා නියමිත ආකෘතියකට අනුව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත මාසිකව/ කාර්තුගතව ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය.

5.1.2 එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි පුද්ගලයන් විසින් මාසිකව හෝ කාර්තු වශයෙන් නියමිත දිනවලදී බදු වාර්තා ඉදිරිපත් කර එම වාර්තාහි සඳහන් පරිදි තමන් රැස්කල බදු මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවීම සිදු කළ යුතු වේ. එලෙස ගෙවා ඇති බදු මුදල වාර්තාවේ සඳහන් බදු මුදලට වඩා අඩු වන විට එම ප්‍රමාණය දෙපාර්තමේන්තුවේ හිඟ බදු ආදායමක් වන අතර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සුදුසු පරිදි දඩ මුදලක් ද පනවා හිඟ බදු හා දඩ මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වේ. එමෙන්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බදු ලිපි ගොනු විගණනය කර අතිරේක තක්සේරු නිකුත් කිරීම මගින් ද ඉහත ඡේදයේ සඳහන් ලියාපදිංචි පුද්ගලයින් වාර්තා කරන ලද බද්ද ඉහළ දැමීමට කටයුතු කල හැකි අතර එවැනි අවස්ථාවලදී බදු ගෙවන්නා එම බදු මුදල ගෙවන තුරු එයද හිඟ බදු ලෙස වාර්තා වේ.

**5.2 එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීම**

5.2.1 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 28 (1) (ඇමුණුම 01) අනුව දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවේ තක්සේරුකරුවකුගේ මතය අනුව පහත පරිදි හිඟ බද්දක් තක්සේරු කරනු ලබයි.

- (අ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සැපයීම පැහැර හරින අවස්ථාවක හෝ
- (ආ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සපයන නමුත් ඒ බදු අයකළ හැකි කාලසීමාව සඳහා බද්ද ගෙවීම පැහැර හරින අවස්ථාවක හෝ
- (ඇ) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද යම් වාර්තාවක යම් වෙනස් කිරීමක් හෝ එකතු කිරීමක් කිරීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගෙන් ලියවිල්ලක් මගින් ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක

තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතුව තිබුණු බද්දේ ප්‍රමාණය තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඒ මුදල වහාම ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමකින් නියම කළ යුතුය. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අයකල හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු බව දැක්වේ.

5.2.2 තවද එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 29 වගන්තිය (ඇමුණුම 02) ප්‍රකාරව යම් තැනැත්තකු විසින් 21 වන වගන්තිය (ඇමුණුම 03) යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද වාර්තාවක් තක්සේරුකරු විසින් පිළිනොගෙන ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන පරිදි අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඇමුණුම 01 හි දැක්වෙන 28 වන වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් හෝ 31 වන වගන්තිය (ඇමුණුම 04) යටතේ අතිරේක තක්සේරුවක් කරනු ලබන අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් එම වාර්තාව පිළිගනු නොලබන හේතුව ලියාපදිංචි තැපෑල මගින් යවන ලිපියකින් ඒ තැනැත්තාට දැනුම් දිය යුතු බව දැක්වේ.

5.2.3 තවද පනතේ 30 වගන්තිය (ඇමුණුම 04) ප්‍රකාරව ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම පිණිස,

- (අ) සැපයුම්වල විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට වඩා අඩු වටිනාකමට හෝ කිසිදු වටිනාකමක් නොමැතිව බදු අයකල හැකි සැපයුමක් කර ඇති බව හෝ,
- (ආ) බදු අයකල හැකි සැපයුම් ලැබීමට සම්බන්ධ ගනුදෙනුව ආශ්‍රිත තැනැත්තන් දෙදෙනෙකු අතර කර ඇති බව,

තක්සේරුකරුගේ මතය වන අවස්ථාවක බද්ද අයකරනු ලැබිය යුතු සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට ගනුදෙනුවේ අවස්ථානුගත කරුණු සහ සැපයුමේ කාලය සැලකිල්ලට ගෙන ඔහු විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුතු බව දැක්වේ.

5.2.4 පනතේ 31 වගන්තියෙහි අතිරේක තක්සේරුවක් සිදු කිරීම පිලිබඳව ද 32 වගන්තිය (ඇමුණුම 05) ප්‍රකාරව පනත යටතේ සපයන ලද හෝ කරන ලද යම් වාර්තාවක තක්සේරුවක පිටපතක් හෝ උධාතයක් යනුවෙන් අදහස් කරමින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ අත්සන යටතේ යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සියලු අධිකරණවල ආවේශය විය යුතු අතර එය මුල් ලේඛනය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් විය යුතු බව දැක්වේ.

5.2.5 පනතේ 33 (1) ප්‍රකාරව (ඇමුණුම 05) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් 21 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන පරිදි වාර්තාවක් සපයා ඇති අවස්ථාවක හෝ ඕනෑම කාලසීමාවක් සඳහා බදු තක්සේරු කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි තක්සේරුව කරනු ලැබුවේ හෝ තක්සේරු කරනු ලැබුවේ යම් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ද ඒ කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු තුනක් ඉකුත් වූ පසු තක්සේරුකරුවකු විසින් තක්සේරුවක්,

- (අ) කරනු ලැබ නැති අවස්ථාවක තක්සේරුවක් කිරීම හෝ,
- (ආ) කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක නම්, අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතුය.

5.2.6 5.2.5 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පනතේ 33 (1) වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුවද 33 (2) ප්‍රකාරව (ඇමුණුම 05) යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා ගෙවිය යුතු බද්ද තීරණය කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කරන්නා වූ සියලු වැදගත් වන කරුණු පිළිබඳව පූර්ණ හා සත්‍ය හෙළිදරව් කිරීමක් කිරීම යම් තැනැත්තකු විසින් සිතා මතාම හෝ වංචනිකව පැහැර හැර ඇති බව තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් ,

- (අ) තක්සේරුවක් කර නැති අවස්ථාවක කවර හෝ වේලාවක හෝ
- (ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක කවර හෝ වේලාවක අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම නීත්‍යානුකූල විය යුතුය.

**5.3 එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් අභියාචනා කිරීම**

5.3.1 පනතෙහි 34 (1) වගන්තිය (ඇමුණුම 06) යටතේ ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුකරුවකු විසින් අවස්ථාවෝචිත පරිදි කරන ලද යම් තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මේ පනත යටතේ ඒ තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දණ්ඩනයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒ තැනැත්තා අතෘප්තියට පත් වන්නේ නම්, ඒ තක්සේරුව, අතිරේක තක්සේරුව හෝ දණ්ඩනය පිළිබඳ දැන්වීම භාරදීමේ දිනයට පසු, දින තිහක් ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තක්සේරුවට, අතිරේක තක්සේරුවට හෝ දණ්ඩනයට විරුද්ධව ඒ තැනැත්තා විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකිය. අභියාචනා කරනු ලැබුවද මේ පනතින් ඒ තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලද යම් දණ්ඩනයක් සමග ඒ තක්සේරුව මගින් හෝ අතිරේක තක්සේරුව මගින් අය කරන ලද බද්ද 26 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියට (ඇමුණුම 07) යටත්ව ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු බව දැක්වේ.

5.3.2 තවද සෑම අභියාචනයක්ම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිඛිත පෙත්සමක් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඒ අභියාචනයට හේතු එහි පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතු බවද 34 (2) වගන්තියෙහි (ඇමුණුම 08) දැක්වේ.

5.3.3 තවද 34 (6) වගන්තිය (ඇමුණුම 08) ප්‍රකාරව වලංගු අභියාචනා පෙත්සම ලැබීමෙන් පසු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, අභියාචනා කර ඇත්තේ යම් තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද ඒ තක්සේරුව කළ තක්සේරුකරු හැර වෙනත් තක්සේරුකරුවකුගේ මාර්ගයෙන් වැඩිදුර පරීක්ෂණ කිරීමට සැලැස්විය හැකි අතර අභියාචනා පෙත්සමෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති කරුණු

සම්බන්ධයෙන් ඒ පරීක්ෂණයේදී එකඟ වීමකට එළඹුණහොත් තක්සේරුව අවශ්‍ය පරිදි ගලපා ගත යුතු බවද දැක්වේ. පනතේ 34 (8) ප්‍රකාරව (ඇමුණුම 08) සෑම අභියාචනා පෙත්සමක් සම්බන්ධයෙන්ම ඒ අභියාචනය, අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් හැර යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ලේඛනයක් සැපයීම හෝ යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීම මත රැඳී ඇත්තේ නම් මිස ඒ අභියාචනා පෙත්සම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලැබුණේ 2002 වර්ෂයේ යම් දිනයක ද ඒ දිනයේ සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ඇතුළත හා 2003 වර්ෂයේ සිට ලද අභියාචනා ලද්දේ යම් දිනයක ද ඒ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලයක් ඇතුළත එකඟත්වයට පැමිණීම හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තීරණය කිරීම හෝ කරනු ලැබිය යුතු බව දැක්වේ.

ඒ කාලසීමාව තුළදී ඒ අභියාචනය ගැන එකඟත්වයට නොපැමිණ හෝ තීරණය කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ අභියාචනයට ඉඩදෙනු ලැබූ සේ සැලකනු ලැබිය යුතු අතර බද්ද ඒ අනුව අයකරනු ලැබිය යුතු වේ.

5.3.4 තවද කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරන ලද අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ තීරණයෙන් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකු විසින් 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය/ කොමිෂන් සභාවක් වෙත ඒ තීරණයට විරුද්ධව පනතේ 35 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව (ඇමුණුම 09) අභියාචනය කරනු ලැබිය හැකි වන බව දැක්වේ.

5.3.5 සමාලෝචන මණ්ඩලයේ/ කොමිෂන් සභාවේ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතු බව 36 (1) වගන්තියෙහි (ඇමුණුම 10) දක්වා ඇති අතර එසේ වුවද අභියාචනාධිකරණයේ මතය සඳහා නීති ප්‍රශ්ණයක් ගැන කරුණු සැලකිලිමක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලය/ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකිය.

5.3.6 අභියාචනාධිකරණය වෙත හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයකට අදාළ විය යුතුය.

5.3.7 රට තුළ පැවති වසංගත තත්වය තුළ 2021 අංක 17 දරන 2019 කොරෝනා වෛරස් රෝගය (තාවකාලික විධිවිධාන) පනතේ 1 (1) වන වගන්තිය (ඇමුණුම 11) අනුව 2020 මාර්තු මස 01 වන දින සිට අභියාචනා විසඳීම සඳහා ලබා දී ඇති අවුරුදු 02ක අමතර කාල ආවරණය සැලකිය යුතු බව දැක්වේ.

**5.4 තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ සාවද්‍ය වාර්තා සඳහා දණ්ඩන**

මෙම පනතේ 37 වන වගන්තිය (ඇමුණුම 12) අනුව බද්ද සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුවකට විරුද්ධව මේ පනතේ නියමිත කාලසීමාව තුළ වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක හෝ ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් අභියාචනයේදී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අභියාචනයේදී අවස්ථාවෝචිත පරිදි කරන ලද හෝ අඩු කරන ලද හෝ වැඩි කරන ලද හෝ ස්ථිර කරන ලද තක්සේරුව, ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ සියලු කාර්යය සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු වේ.

**5.5 බදු ගෙවීම පැහැර හැරීම**

5.5.1 පනතෙහි 39 (2) වගන්තියෙහි (ඇමුණුම 13) දැක්වෙන පරිදි 42 වන වගන්තිය හෝ 43 වන වගන්තිය යටතේ සහතිකයක් හෝ 44 වන වගන්තිය (ඇමුණුම 14) යටතේ දැන්වීමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවක පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත ඒ වේලාවෙහිම ඒ පිළිබඳව නිවේදනයක් පෞද්ගලිකව භාර කිරීමෙන් හෝ තැපෑලෙන් යවනු ලබන ලියාපදිංචි කළ ලිපියකින් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ නිකුත් කළ යුතු බව දැක්වේ.

5.5.2 පනතෙහි 41 (2) (ඇමුණුම 14) ප්‍රකාරව තක්සේරුවක් කරනු ලැබ ඇති සහ අදාළ බද්ද අයකරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවක් සම්බන්ධවද නියමිත කාලය ඇතුළත පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් ඒ තක්සේරුවට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති නම් පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් ඒ දැන්වීමේ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත අයකරනු ලැබූ බද්ද සම්බන්ධයෙන් විරෝධතාවයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකිය. තවද 37 වගන්තියෙහි ක්‍රමක් සඳහන් වුවද කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් විරෝධතා සලකා බලා ඒ පිළිබඳව ස්වකීය තීරණය දෙනු ලැබිය යුතු අතර ඒ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතුය.

5.5.3 එකතු කළ අගය මත බදු පනතෙහි 42 (2) වගන්තියෙහි දැක්වෙන පරිදි (ඇමුණුම 14) යම් බද්දක් නොගෙවා පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක ඒ බද්ද පිළිබඳ විස්තර ද පැහැර හැරී තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය ද ඇතුළත් සහතිකයක් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත, සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත, පිස්කල්වරයකු වෙත, නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා වෙත හෝ බදු එකතු කරන්නකු වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි වේ.

5.5.4 ඒ සහතිකයෙහි නම් කරනු ලැබූ පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ වංචල දේපළ තහනම් කොට විකිණීමෙන් ඒ තැනැත්තාගෙන් බද්ද අයකර ගැනීමට සැලැස්වීමට ඒ සහතිකය ලැබූ නිලධාරියාට මෙම පනතින් බලය පවරා එසේ අයකර ගන්නා ලෙසද නියම කරනු ලැබේ.

5.5.5 තවද 42 (3) වගන්තියෙහි දැක්වෙන පරිදි (ඇමුණුම 14) එලෙස තහනමට ගත් දේපළ පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් අයකිරීම් හා ගාස්තු ගෙවීමට යටත්ව දින හතක කාලයක් තබා ගත යුතු අතර එකී බද්ද දින හත ඇතුළත ගාස්තු සහ අයකිරීම් ද සමඟ නොගෙවුවහොත් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, පිස්කල්වරයා, නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා හෝ බදු එකතු කරන්නා විසින් ඒ දේපළ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමට සැලැස්විය යුතු බව දැක්වේ.

5.5.6 පනතෙහි 43 (1) හි දැක්වෙන පරිදි (ඇමුණුම 14) නොගෙවා පැහැර හැරිය හැකි බද්ද, තහනම් කොට විකිණීමෙන් අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවන බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන අවස්තාවක නැතහොත් තහනම් කොට විකිණීමෙන් සම්පූර්ණ මුදල අයකර ගනු නොලැබූ අවස්ථාවක ඒ බද්දේ විස්තර ද පැහැර හැරී තැනැත්තාගේ නම ඇතුළු විස්තර දැක්වෙන සහතිකයක් ඒ ස්ථානය පිහිටි කොට්ඨාශය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කළ හැකි බව දැක්වේ.

එහිදී නියම කරන ලද දණ්ඩනය පැහැර හැරීම 1979 අංක 15 දරන අපරාද නඩු විධාන සංග්‍රහ පනතේ, 291 (1) උපවගන්තිය (ඇමුණුම 15) අදාළ විය යුතුය.

5.5.7 පනතෙහි 44 (1) හි දැක්වෙන පරිදි (ඇමුණුම 14) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද නොගෙවා පැහැර හැර ඇත්තාවූ ද,

(අ) යම් තැනැත්තකු පැහැර හැරී තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට ණයගැනිව සිටීමේ හෝ ඔහුට මුදල් ගෙවීමට සූදානම්ව සිටීමේ ශක්‍යතාවයක් ඇති බව; හෝ

(ආ) යම් තැනැත්තකු, පැහැර හැරී තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට හෝ සඳහා නැතහොත් ඔහු වෙනුවෙන් මුදල් තබා ගැනීමේ ශක්‍යතාවයක් ඇති බව; හෝ

(ඇ) පැහැර හැරී තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට ගෙවීම සඳහා වෙන යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් යම් තැනැත්තෙකු වෙනුවෙන් මුදල් තබාගෙන සිටීමේ ශක්‍යතාවයක් ඇති බව; හෝ

(ඈ) පැහැර හැරී තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට මුදල් ගෙවීමට යම් තැනැත්තකු අන් කිසි තැනැත්තකුගේ බලය ලබා සිටීමේ ශක්‍යතාවයක් ඇති බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට පෙනීයන්නා වූද අවස්ථාවක නොගෙවා පැහැර හැරිය මුදල් ප්‍රමාණයට වැඩි නොවන මුදලක් දැන්වීමේ නම් කරනු ලැබූ නිලධාරියාට ගෙවන ලෙස නියම කරන ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ තැනැත්තාට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් දැන්විය හැකිය.



5.5.8 එකතු කළ අගය මත බදු පනතට 2003 වර්ෂයේ සිදුකළ සංශෝධනයට අනුව 48 (අ) උප වගන්තිය (ඇමුණුම 16) අනුව “බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැරි දිනයේ සිට මාස 03 කට පසුව අවුරුදු 05 ක් ඉකුත් වී ඇති අවස්ථාවක මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ බදු අයකර ගැනීම සඳහා කිසිම නීති කාර්යයක් ආරම්භ කිරීම හෝ වෙනත් නඩු පැවරීමක් කිරීම හෝ බදු අයකර ගැනීම සඳහා පවරන ලද විභාගවීමට තිබෙන යම් නඩුවක නඩු කටයුතු කරගෙන යාම හෝ නොකළ යුතුය” යනුවෙන් සඳහන් වේ.

5.5.9 තවද යටෝක්ත පනතෙහි 2008 සංශෝධනයට අනුව උක්ත 48 (අ) වගන්තිය (ඇමුණුම 17) පහත පරිදි සංශෝධනය වී තිබුණි. “37 වගන්තිය යටතේ අයකර ගන්නා හෝ ලබා ගන්නා බද්දක් තක්සේරු කිරීම අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක බවට පත්වන යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක අවසානයේ සිට මාස 03 ක කාලයක් සම්පූර්ණ වීමේ දින සිට වසර 05 ක් ඉකුත් වී ඇති අවස්ථාවක, පැහැර හරින ලද බදු අය කර ගැනීම සඳහා පනතේ 42 වන 43 වන 44 වන (ඇමුණුම 14) හෝ 48 වගන්ති යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කිසිදු නීති කාර්යයක් ආරම්භ නොකළ යුතුය” (මෙහිදී මෙම ඡේදයෙහි ඉහතින් සඳහන් කර ඇති 2003 සංශෝධනයෙහි සඳහන් 2003 වර්ෂයේ සිට 2008 දක්වා කාලයට අදාළ වූ වර්ෂ 05 ඉකුත් වී ඇති නඩු කටයුතු ද පවත්වා ගත නොහැකි බවට වූ තත්ත්වය ඉවත් වී ඇත.)

**5.6 වැට බදු (VAT) ගිණුම්ගත කිරීමේ ක්‍රමවේදය හා ලේඛන පවත්වාගැනීම**

2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතින් පනවන ලද බදු අයකිරීමේ ක්‍රියාවලිය හා ඊට අදාළ වාර්තා පවත්වා ගැනීම 2015 වර්ෂය දක්වා Legacy පද්ධතිය යටතේද, 2016 වර්ෂයේ සිට ආදායම් පරිපාලන කලමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (RAMIS) යටතේ ද සිදු කරනු ලබයි. ලියාපදිංචි තැනැත්තන් විසින් ඒ ඒ බදු කාලපරිච්ඡේද යටතේ එකතු කරනු ලබන හා ගෙවනු ලබන බදු සම්බන්ධයෙන් යෙදවුම් හා නිමවුම් බදු වාර්තා දෙපාර්තමේන්තුවට එවනු ලබන අතර ඒ අනුව බදු වාර්තා (Return) සපයා බදු ගෙවනු ලැබිය යුතුය. ඊට අමතරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අතිරේක තක්සේරු සිදුකර බද්දක් පනවනු ලබන අතර නිකුත් කර ඇති තක්සේරු සංශෝධනය කරනු ලබන අවස්ථාද පවතී. බදුකරුවන් එසේ පනවනු ලබන බද්ද ගෙවිය යුතුය. එසේ බදුකරු විසින් ගෙවියයුතු බදු නොගෙවා සිටින විට, නොගෙවූ ප්‍රමාණය පැහැර හරින ලද බදු ලෙස සැලකේ.

එසේ පැහැර හැර ඇති බදු පිළිබඳ හිඟ ආදායම් වාර්තා මුදල් රෙගුලාසි 128 (2) (ඇ) (ඇමුණුම 18) ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර එහිදී Legacy හා RAMIS පරිගණක පද්ධතීන් හා අනෙකුත් වාර්තා උපයෝගී කරගෙන එම වාර්තා පිළියෙල කරනු ලබයි.

**5.7 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු ශේෂයන් විශ්ලේෂණය**

5.7.1 දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ බදු වාර්තාව අනුව මුළු හිඟ බදු (බදු හා දඩ මුදල්) වටිනාකම රු. 904,342,180,777 ක් වන අතර ඒ තුළ රු.369,294,037,886 ක් වටිනා එකතු කළ අගය මත (VAT) හිඟ බදු මුදල් අන්තර් ගත වී තිබුණි.

**වගුව අංක 01 - හිඟ බදු විශ්ලේෂණය 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට**

බදු වර්ගය	හිඟ බදු වටිනාකම (රු.)		
	අයකරගත හැකි	තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇති	එකතුව
එකතු කළ අගය මත බදු (දඩ සහිත)	114,293,744,157	255,000,293,729	369,294,037,886
ආදායම් බදු	38,501,262,330	419,553,614,125	458,054,876,455
උපයනවිට ගෙවීම් බදු	3,050,350,285	3,612,290,145	6,662,640,430
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	1,003,447,166	34,939,991,466	35,943,438,632
රඳවාගැනීම් බදු	566,801,647	5,561,043,890	6,127,845,537
වෙනත්	6,009,487,815	22,249,854,022	28,259,341,837
<b>එකතුව</b>	<b>163,425,093,400</b>	<b>740,917,087,377</b>	<b>904,342,180,777</b>

\* ඉහත වගුවේ අය කරගතහැකි බදු ලෙස දක්වා ඇත්තේ, බාධාවකින් තොරව අය කරගතහැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති බදු වන අතර, තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇති බදු වන්නේ, අභියාචනා ක්‍රියාවලිය සහ / හෝ අධිකරණමය ක්‍රියාවලින් පවතින බැවින් අය කිරීම එම ක්‍රියාවලින් විසඳෙන තුරු අයවීම ප්‍රමාද කර ඇති බදු වේ.

5.7.2 ඉහත වගුව අංක 01 හි එකතු කළ අගය මත මුළු හිඟ බදු වටිනාකම වූ රු.369,294,037,886 කින් සියයට 69 ක් එනම් රු. 255,000,293,729 ක් බදුකරු විසින් තක්සේරුව සම්බන්ධයෙන් අභියාචනා සිදු කිරීම, බදුකරු හෝ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගවලට යොමු වීම වැනි හේතූන් මත අයකර ගැනීම තාවකාලිකව අත් හිටුවා තිබුණි.

5.7.3 තවද, Legacy හා RAMIS පරිගණක පද්ධතීන් අනුව අය කළ හැකි (බාධාවකින් තොරව) ලෙස හඳුනාගෙන ඇති එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු හා දඩ වටිනාකම රු.114,293,744,157 ක් එනම් මුළු එකතුකළ අගය මත හිඟ බදු වටිනාකමින් සියයට 31 වූ අතර, වසර 13 දක්වා කාලයක් පැරණි එකතුකළ අගය මත බදු ද ඊට ඇතුළත්ව තිබුණි. (2016 වර්ෂයේ සිට RAMIS පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කළද එතෙක් පැවති Legacy පද්ධතියේ සටහන් දත්ත තවදුරටත් යොදා ගනී)

**වගුව අංක 02 - 2022.12.31 දිනට අය කළ හැකි එකතු කළ අගය මත බදු වටිනාකමෙහි කාල විශ්ලේශණය**

වර්ෂය	අය කළ හැකි එකතු කළ අගය මත බදු මුදල						
	RAMIS			LEGACY			මුළු වටිනාකම
	එකතු කළ අගය මත බදු (භණ්ඩ හා මූල්‍ය නොවන සේවා මත)	මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	එකතුව	එකතු කළ අගය මත බදු (භණ්ඩ හා මූල්‍ය නොවන සේවා මත)	මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	එකතුව	
රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	
2009	-	-	-	2,202,776,785	-	2,202,776,785	2,202,776,785
2010	-	-	-	1,525,183,248	8,399,017	1,533,582,265	1,533,582,265
2011	-	-	-	3,569,115,572	9,505,309	3,578,620,881	3,578,620,881
2012	-	-	-	2,515,603,584	-	2,515,603,584	2,515,603,584
2013	-	-	-	1,316,754,194	47,988,870	1,364,743,064	1,364,743,064
2014	-	-	-	2,036,312,351	4,656,200	2,040,968,551	2,040,968,551
2015	-	-	-	2,059,765,912	295,908,785	2,355,674,697	2,355,674,697
2016	4,211	-	4,211	1,917,881,528	4,424,450	1,922,305,978	1,922,310,189
2017	1,342,466,928	-	1,342,466,928	4,564,180,946	53,692,654	4,617,873,600	5,960,340,528
2018	7,314,295,677	-	7,314,295,677	3,416,358,991	443,736,675	3,860,095,666	11,174,391,344
2019	14,355,395,239	73,710,358	14,429,105,597	3,060,756,509	1,277,005,037	4,337,761,545	18,766,867,143
2020	9,652,319,801	106,835,627	9,759,155,429	1,162,584,258	4,906,487	1,167,490,745	10,926,646,173
2021	11,466,112,778	446,797,739	11,912,910,517	314,994,216	-	314,994,216	12,227,904,733
2022	34,812,009,989	1,458,363,234	36,270,373,224	1,452,940,997	-	1,452,940,998	37,723,314,222
<b>එකතුව</b>	<b>78,942,604,624</b>	<b>2,085,706,958</b>	<b>81,028,311,582</b>	<b>31,115,209,090</b>	<b>2,150,223,484</b>	<b>33,265,432,575</b>	<b>114,293,744,157</b>

5.7.4. ඉහත වගුව අංක 01 හි දැක්වෙන පරිදි 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට Legacy හා RAMIS පරිගණක පද්ධතීන් අනුව අයකල හැකි ලෙස දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනා ගෙන ඇති රු.114,293,744,157 ක වටිනාකම විස්තරාත්මකව ඉහත වගුව අංක 02 හි දක්වා ඇත. ඒ අනුව Legacy පරිගණක පද්ධතිය (පැරණි පද්ධතිය) අනුව අය කළ හැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති හිඟ බදු හා දඩ වටිනාකම වූ රු. 33,265,432,575 ක් වූ අතර RAMIS පරිගණක පද්ධතිය අනුව අය කළ හැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති හිඟ බදු හා දඩ වටිනාකම රු. 81,028,311,582 ක් වී තිබුණි . මෙම වටිනාකම් දෙකම ඉහත වගු අංක 02 හි දැක්වෙන පරිදි එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු හා දඩ මුදල්, මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු වටිනාකම මූල්‍ය සේවා සහ හණ්ඩ හා මූල්‍ය නොවන සේවා යන දෙකොටසින් සමන්විත වේ. තවද ඉහත Legacy පරිගණක පද්ධතිය (පැරණි පද්ධතිය) අනුව අය කළ හැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති හිඟ බදු හා දඩ වටිනාකම වූ රු. 33,265,432,575 තුළ වර්ෂ 05 ඉක්ම වූ එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු හා දඩ මුදල් රු. 21,760,101,259 ක් සහ මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත හිඟ බදු හා දඩ මුදල් රු. 424,575,285 ක් වශයෙන් එකතුව රු.22,184,676,544 ක් වටිනා හිඟ බදු හා දඩ මුදල් ඇතුළත්ව ඇත (ඇමුණුම 19).

**5.8 දෙපාර්තමේන්තුවට ලද අභියාචනා සම්බන්ධ තොරතුරු**

5.8.1 ඉහත 5.3 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි පනතෙහි 34 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව බදුකරුවන් විසින් අභියාචනා ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර 2021 වර්ෂය දක්වා පමණක් ලද අභියාචනා ඇතුළත් කරමින් සකස් කරන ලද පරිගණකගත ලේඛනයක් 2023 මැයි 25 දින දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි. එම ලේඛනය අනුව 2017 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය දක්වා පමණක් එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් අභියාචනා/ පරිපාලන සමාලෝචනය සඳහා රු. 2,931,043,956,635 ක් වටිනා ඉල්ලීම් 22,536 ක් දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබී තිබුණි.

5.8.2 එලෙස ලද අභියාචනා/ සමාලෝචන ඉල්ලීම් අතරින් අභියාචනා/ පරිපාලන සමාලෝචන 12,916 ක් පහත පරිදි වලංගු අභියාචනයක තිබිය යුතු කොන්දේසි සපුරා නොමැති වීම මත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සිය නිශ්චය ලබා දීම, අභියාචනා අංශය මගින් සමථයකට පත් කිරීම, විමසුම් ලෙස වසා දැමීම (අභියාචන නොවන ඉල්ලීම්) වැනි කරුණු යටතේ අවසන් වී තිබුණි.

වගුව අංක 03 - අවසන් කරන ලද අභියාචනා

අභියාචනා/ සමාලෝචන ඉල්ලීම් විසඳී ඇති ආකාරය	අභියාචනා/ සමාලෝචන ඉල්ලීම් ගණන	අභියාචනා/ සමාලෝචන ඉල්ලීම් වලට අදාළ මතභේදකාරී බදු හා දඩ මුදල (රු.)
ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අභියාචනා/ සමාලෝචන ඉල්ලීම්	139	1,237,423,441
විමසීම වසා දැමීම	11,313	2,393,280,712,269
අභියාචනා අංශය මගින් සමථයකට පත් කිරීම	1,400	410,717,905,736
කොමසාරිස් ජනරාල් නිශ්චය ලබාදීම	64	1,349,368,168
<b>එකතුව</b>	<b>12,916</b>	<b>2,806,585,409,614</b>

5.8.3 ඒ අනුව රු. 124,458,547,021 ක් වටිනා අභියාචනා/ පරිපාලන සමාලෝචනයන් සඳහා වන ඉල්ලීම් 9,620 ක් 2023 මැයි 25 දින වන විට දෙපාර්තමේන්තු අභියාචනා/ පරිපාලන සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය තුළ තවදුරටත් නොවිසඳී තිබුණි.

**5.9 නීති කෘත්‍යයන් ආරම්භ කර ඇති සිද්ධීන්**

5.9.1 එකතු කළ අගය මත බදු තීරණාත්මක හා අවසානාත්මක වූ පසු පැහැර හැර ඇති විට දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අය කර ගැනීම සඳහා නීති ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළු අය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමත්, බදුකරුවන් විසින් එම අය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සම්බන්ධයෙන් එකී ක්‍රියාමාර්ග වලට එරෙහිව නීති කෘත්‍යයන් ආරම්භ කිරීමත් සිදුව තිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුව විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පහත වගුවෙහි පරිදි රු.26,056,014,972 ක් වටිනා මතභේදාත්මක එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් නීති කෘත්‍යයන් 545 ක් ආරම්භ කර තිබුණි.

**වගුව අංක 04 - 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආරම්භ කර තිබුණු නීති කෘත්‍යයන්**

	බදු වර්ගය	නීති කෘත්‍යයන් ගණන	නොඑකඟ වූ බදු වටිනාකම (රු.)
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	එකතු කළ අගය මත බදු	26	2,626,617,159
අභියාචනාධිකරණය	එකතු කළ අගය මත බදු	59	5,552,205,613
	මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	21	9,158,112,319
මහාධිකරණය	එකතු කළ අගය මත බදු	13	266,310,798
දිසාධිකරණය	එකතු කළ අගය මත බදු	203	3,134,751,141
මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය	එකතු කළ අගය මත බදු	223	5,318,017,942
<b>එකතුව</b>		<b>545</b>	<b>26,056,014,972</b>

ඉහත ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හා අභියාචනාධිකරණය යටතේ පවත්නා නීති කෘත්‍යයන් අභියාචනා ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් ඇති වී තිබුණු අතර අයකර ගත හැකි ලෙස දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනාගෙන ඇති හිඟ බදු අයකර ගැනීම සඳහා ආරම්භ කර ඇති නීති කෘත්‍යයන් මහාධිකරණය, දිසාධිකරණ සහ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණවල පවතින නීති කෘත්‍යයන් වේ.

5.9.2 ඉහත මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය හා දිසා අධිකරණවල පවතින නඩු අතරින් පිළිවෙලින් රු.4,866,910,231 ක් වටිනා ශේෂයන්ට අදාළ නඩුකරයන් 162 ක් හා රු. 598,867,563 ක් වටිනා ශේෂයන්ට අදාළ නඩුකරයන් 42 ක්, පනතේ 48 (අ) වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගතයුතු පියවර ගෙන නොමැති හිඟ ශේෂයන්ට අදාළ නඩුකරයන් විය . තවද රු.720,850,663 ක් වටිනා හිඟ බදු මුදල් බදුකරුගේ ස්වකස්ථව හිඟ හිටීම හේතුවෙන් අය වී නොතිබූ ගැටළු විසඳීම සඳහා වර්ෂ 5 ½ කට වැඩි කාලයක් ගත කරන ලද නඩුකරයන් විය .

5.9.3 ඉහත වගුව අංක 04 හි සඳහන් දිසා අධිකරණය හා මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණවල පවරන ලද නීති කෘත්‍යයන් 426 අතුරින් වටිනාකම රු.6,099,233,085 ක් වූ නීතිකෘත්‍යයන් 301 ක් ඒවාට පාදක වූ කරුණු ආදිය පිළිබඳ වැඩිදුර පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙම යථෝක්ත නඩුකරයන් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පවරනු ලැබුවේද, ඒ අනුව එය ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යාමෙන් හිඟ බදු අයකර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවට ඇති හැකියාව පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එම

නීති ක්‍රමානුකූල අදාළ හිඟ බදු හා දඩ මුදල් අවසානාත්මක කළ දිනය තීරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බදු කාලපරිච්ඡේද සහ නීතිමය කටයුතු ආරම්භ කළ දිනය පිළිබඳ තොරතුරු 2023 නොවැම්බර් 06, 09 හා දෙසැම්බර් 29 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර එම තොරතුරු Legacy පද්ධතිය ඇසුරින් පරීක්ෂා කරන ලදී.

5.9.4 Legacy පද්ධතියට අනුව බදු මුදලක් අයවීමට ඇති ලෙස පෙන්වුම් නොකරන රු.296,441,404 ක් වටිනා නඩුකරයන් 46 ක් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයෙහි සහ දිසා අධිකරණයෙහි පවත්වා ගෙන යනු ලබයි .

5.10 රජයේ ආයතන විසින් සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවන ලද එකතු කළ අගය මත බදු

බදු වාර්තා සැපයීම හා බදු ගෙවීම් කිරීමේදී බදු කරුවන් විසින් 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 21 (1) හා 26 වගන්ති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු බව දැක්වේ .

21 (1) වගන්තිය - මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව ( ඒ ඇතුළුව අනෙකුත් වගන්ති වලට ද අවධානය යොමු කළ යුතු වේ ) සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින්ම එක් එක් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් පසු එළඹෙන මාසයේ එක් එක් බදු අයකළ හැකි කාල සීමාව අවසාන වූ පසු මාසයේ විසි වන දින පසු නොවී, ඒ බදු අයකළ හැකි කාලසීමාව තුළ ඔහුගේ සැපයීම පිළිබඳ වාර්තාවක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට සැපයිය යුතුය ලෙස සඳහන් වන.

26 වගන්තිය - මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව ( ඒ ඇතුළුව අනෙකුත් වගන්ති වලට ද අවධානය යොමු කළ යුතු වේ ) යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් වූ බද්ද, ඒ බදු අයකළ හැකි කාලසීමාව අවසාන වීමෙන් පසුව එළඹෙන මාසයේ අවසාන දිනට පසු දිනයක් නොවන දිනයක ගෙවිය යුතු ලෙස සඳහන් වේ

ඒ අනුව විගණනය විසින් කරන ලද නියැදි පරීක්ෂාවකට අනුව, රාජ්‍ය ආයතන 13 ක් විසින් සිය සැපයුම්කරුවන්ට (ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ට) 2018 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා එකතු කළ අගය මත බදු ලෙස රු.883,046,016 ක් ජ්‍යෙෂ්ඨ කර නොතිබුණි. (ඇමුණුම 25).

**06. නිරීක්ෂණ**

**6.1** එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධයෙන් ලද අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් අවුරුදු 02 ක් ඇතුළත දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් තීරණයක් හෝ එකඟතාවයකට නොපැමිණීම හේතුවෙන් හා තක්සේරුවක් යවා ඇති විට එයට යම් අභියාචනයක් ලැබී ඇත්නම් එම අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොමැති වීම මත පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් විගණනය විසින් සිදු කරන අතර ඒ අනුව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සිය වගකීම කාලීනව හා උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් යුක්තව ඉටු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

**6.2** ඉහත 5.7.2 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට Legacy හා RAMIS පරිගණක පද්ධතීන් අනුව අයකර ගැනීම තාවකාලිකව අත් හිටුවා ඇති එකතුකළ අගය මත හිඟ බදු මුදල හා ඒ සඳහා වූ දඩ මුදලෙහි වටිනාකම පිළිවෙලින් රු. 139,309,394,811 ක් හා රු.115,690,898,918 ක් විය.

තවද ඉහත 5.7.3 ඡේදයෙහි දැක්වෙන ඉහත පරිදි අත්හිටුවීමකට ලක් නොවී බාධාවකින් තොරව අය කරගත හැකි ලෙස දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින්ම හඳුනාගෙන ඇති එකතු කළ අගය මත හිඟ බදු හා ඒ සඳහා වූ දඩ මුදලෙහි වටිනාකම පිළිවෙලින් රු.62,780,565,106 ක් හා රු. 51,513,179,051 ක් වී තිබුණි. බාධාවකින් තොරව අය කරගත හැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති එම බදු වටිනාකමින් සියයට 31 ක් වසර 13 දක්වා පැරණි එකතුකළ අගය මත බදු බව නිරීක්ෂණය විය. තවද ඉහත සඳහන් වටිනාකම් අතරින් දඩ මුදල් හැර බදු ලෙස සඳහන් වටිනාකම් එලෙස “හිඟ බදු” ලෙස සඳහන් වුවද මෙම මුදල් සාමාන්‍ය ජනතාවගෙන් VAT බදු ලෙස මේ වන විටත් පෞද්ගලික හෝ රජයේ ආයතන විසින් එකතු කර ගන්නා ලද මුදල් වන අතර එම පාර්ශවයන් විසින් එම මුදල් රජයට ප්‍රේෂණය නොකර තමන් සතුව රඳවා ගෙන ඇති පොදු දේපළක් ලෙසද සැලකිය හැකි වටිනාකමක් බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

**6.3** ඉහත 5.5.8 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 48 (අ) උප වගන්තියට 2003 වර්ෂයේදී එකතු කළ අගය මත බදු පනතට සිදුකළ සංශෝධනයට අනුව, “බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැරී දිනයේ සිට මාස 03 කට පසුව අවුරුදු 05 ක් ඉකුත් වී ඇති අවස්ථාවක මෙම වගන්තිය යටතේ බදු අයකර ගැනීම සඳහා කිසිම නීති කෘත්‍යයක් ආරම්භ කිරීම හෝ වෙනත් නඩු පැවරීමක් කිරීම හෝ බදු අයකර ගැනීම සඳහා පවරන ලද විභාග වීමට තිබෙන යම් නඩුවක නඩු කටයුතු කරගෙන යාම හෝ නොකළ යුතුය” යනුවෙන් සඳහන් වේ. තවද ඉහත 5.5.9 ඡේදයෙහි දැක්වෙන 48 (අ) වගන්තිය 2008 අංක 15 දරන සංශෝධන පනතින් පහත පරිදි සංශෝධනය වී තිබුණි. “37 වගන්තිය යටතේ අයකර ගන්නා හෝ ලබා ගන්නා බද්දක් තක්සේරු කිරීම අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක බවට පත්වන යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක අවසානයේ සිට මාස 03 ක කාලයක් සම්පූර්ණ වීමේ දින සිට



වසර 05 ක් ඉකුත් වී ඇති අවස්ථාවක, පැහැර හරින ලද බදු අය කර ගැනීම සඳහා පනතේ 42 වන 43 වන 44 වන හෝ 48 වගන්ති යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කිසිදු නීති කෘත්‍යයක් ආරම්භ නොකළ යුතුය” බවද සඳහන් වේ.

එසේ වුවද, 2008 වර්ෂයේදී සිදුකල සංශෝධනයන්ට අනුව බාධාවකින් තොරව අයකර ගත හැකි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති රු.114,293,744,157 අතුරින් ඉහත 5.7.4 ඡේදයෙහි දැක්වෙන රු. 22,184,676,544 ක හිඟ බදු හා දඩ මුදල් වර්ෂ 5 ½ ක කාලය ඉක්මවා යාම හේතුවෙන් නීතිකෘත්‍යයක් හෝ ආරම්භ කිරීමට නොහැකි තත්වයට පත් වී ඇති බැවින් එම අදායම රජයට අයකර ගැනීමේ හැකියාව අවධානයට ලක් වී ඇත . ඒ අනුව රජයට ආදායම් රැස්කර ගැනීම පැවරී ඇති ප්‍රධාන ආයතනයක් ලෙස අය කර ගත යුතු සහ අයකළ හැකි ලෙස හඳුනාගන්නා ලද ආදායමෙන් සියයට 20 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සම්පූර්ණයෙන්ම අයකල නොහැකි තත්වයක පත් වන පරිදි කල්ගත කර තිබීම තුළ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මනා කාර්යක්ෂමතාවයකින් හා වගකීමකින් කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.4 2023 මැයි 25 දින වන විට දෙපාර්තමේන්තු අභියාචනා ක්‍රියාවලිය තුළ තවදුරටත් නොවිසඳී පවතින අභියාචනා/ පරිපාලන සමාලෝචන 9,620 ක් අතුරින් මතභේදකාරී තත්වයන් හේතුවෙන් විසඳීම අවසන් කර නොතිබුණු රු.98,458,808,221 ක් වටිනා අභියාචනා 4,499 ක් පැවතුණි. ඒ අතර අවුරුදු 02 ක කාලය ඉක්ම වූ නමුත් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සිය තීරණය ලබා දීමට අපොහසත් වූ රු. 31, 041,372,244 ක් වටිනා අභියාචනා 2,459 ක් ද ඇතුළත්ව තිබිණි. මීට අමතරව ඉහත 5.3.7 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි 2021 අංක 17 දරන 2019 කොරෝනා වෛරස් රෝග පනතෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ලබා දී ඇති අමතර වර්ෂ 02 ක කාලය ඉක්ම වූ රු.9,177,151,849 ක් වටිනා අභියාචනා 1,603 ක්ද පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව (අභියාචනය පරිදි) අදාළ කාලසීමාව තුළදී ඒ අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් එකඟත්වයට නොපැමිණ හෝ තීරණය කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ අභියාචනයට ඉඩදෙනු ලැබූ සේ සැලකෙනු ලැබිය යුතු අතර බද්ද ඒ අනුව අයකරනු ලැබිය යුතු බැවින් එවැනි අවස්ථා රජයට අවාසිදායක විය හැකි බැවින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව රජයට වඩාත් වාසිදායක වන ආකාරයෙන් ආදායම් රැස්කර කිරීමට කටයුතු කර නොමැති බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

6.5 විගණන වෙත ලබා දුන් තොරතුරු අනුව නෛතික කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණු පනතේ 37 වගන්තිය අනුව තීරණාත්මක හා අවසානාත්මක හිඟ බදු මුදල් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණද එම ක්‍රියාමාර්ග 48 (අ) වගන්තියේ සඳහන් කාල සීමාවන් ඉක්මයාමට ප්‍රථමව නොගැනීම හේතුවෙන් ඉහත වගුව අංක 04 හි දැක්වෙන පරිදි මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ හා දිසා අධිකරණවල පවතින වටිනාකම රු. 5,465,777,794 ක නඩුකරයන් 204 කට අදාළව විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් එම තීරණාත්මක හා

අවසානාත්මක හිඟ බදු මුදල් අයකර ගැනීමේ හැකියාවේ අවිනිශ්චිතභාවයක් පවතින බව බැලූ බැල්මට නිරීක්ෂණය විය.

6.6 ඉහත අයකර ගැනීමේ හැකියාව අවිනිශ්චිතභාවයකට ලක් වී ඇති එකතු කළ අගය මත බදු මුදල් වලින් රු.720,850,663 ක් වටිනා හිඟ බදු මුදල් බදුකරුගේ ස්වත්කම්පෙරුව අනුව බදු නොගෙවීම හේතුවෙන් අය වී නොතිබුණු බව Legacy පරිගණක පද්ධතිය ඇසුරෙන් සිදු කළ විගණන පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය. එහිදී බදුකරු ස්වත්කම්පෙරුව පැහැර හැරි අවස්ථාවලදී ද ඊට එරෙහිව නෛතික ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වසර 5 1/2 ට වැඩි කාලයක් ගත කර තිබීම තුළ හිඟ බදු අයකර ගැනීමේදී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මනා කාර්යක්ෂමතාවයකින් හා වගකීමකින් කටයුතු කර නොමැති බව සහ/ බදු ගෙවන්නන්ට වාසිදායක තත්ත්වයක් ඇතිවන ආකාරයෙන් කටයුතු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

වසර 05 කට වඩා වැඩි කාලයක් ගත වී ඇති බැවින් හිඟ බදු අයකර ගැනීම සඳහා පනවන ලද නඩු කටයුත්තකට අදාළව අයකර ගැනීමට නියෝගයක් කළ නොහැකි බව මේ සම්බන්ධයෙන් වූ නඩු කෘත්තියකදී කොළඹ දිසා අධිකරණය තීරණය කර තිබුණි.

6.7 ඉහත 5.9.4 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි රු.296,441,404 ක් වටිනා හිඟ බදු අයකර ගැනීම සඳහා නඩුකරයන් 46 ක් පවත්වා ගෙන ගියද එවැනි හිඟ ශේෂ පවතින බව Legacy පද්ධතිය තුළ නිරූපණය නොවුණි. ඒ අනුව දත්ත පද්ධතිය මැනවින් නඩත්තු කර යාවත්කාලීන කරමින් පවත්වා ගෙන යාමට දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.8 ඉහත 5.10 ඡේදයෙහි දැක්වෙන පරිදි නියැදි විගණන පරීක්ෂාවකට අනුව රාජ්‍ය ආයතන 13 ක් විසින් 2018 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා සිය සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවන ලද රු. 883,046,016 ක් වටිනා වැට් බදු, බදුකරුවන් විසින් දෙපාර්තමේන්තුවට නිසි පරිදි පියවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6.9 ඒ අනුව තෙවන පාර්ශවයන් (ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ට) විසින් රාජ්‍ය ආයතන වෙත භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම් මත අයකර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු වැට් බදු නිසි පරිදි අය කර නොගැනීම හා ප්‍රමාද වී අයකර ගැනීම හේතුවෙන් එම බදු මුදල් රැස් කරන පාර්ශවයන්ට රාජ්‍ය ආදායමෙන් කොටසක් හෝ පොදු දේපළ ලෙස ගැනිය හැකි මුදල් ප්‍රමාණයක් විධිවිරෝධී ලෙස තම අභිමතය පරිදි පරිහරණයට ඉඩ සැලසී ඇති බවත්, බදුකරුවන් වෙතින් යථෝක්ත වැට් බදු මුදල් රජය වෙත අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඒ සඳහා කාර්යක්ෂම සුදුසු ප්‍රමාණවත් විසඳුම් පියවර ගැනීමට කටයුතු කර නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය විය.

6.10 දේශීය ආදායම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආදායම් රැස්කිරීමට අදාළව නිසිපරිදි අදාළ පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කර තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීමට විගණකාධිපතිවරයාට පවතින ව්‍යවස්ථාපිත අයිතියට අගතිගාමී ලෙස අදාළ තොරතුරු සඳහා ප්‍රවිෂ්ඨ වීමට විගණකාධිපතිවරයාට චේතනාන්විතව බාධා පමුණු වන අවස්ථා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

**07. නිර්දේශ**

- 7.1 බදු පරිපාලන පද්ධති දෙකට අදාළව, 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයකර ගත හැකි (බාධාවකින් තොරව) එකතුකළ අගය මත හිඟ බදු හා දඩ ලෙස, දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනා ගෙන ඇති රු. 114,293,744,157 ක් වටිනා බදු මුදල අය කර ගැනීමේදී ප්‍රමාණවත් කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව කටයුතු නොවීම සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පරීක්ෂාවක් සිදු කර ඊට හේතු හා සිදු විය හැකි අක්‍රමිකතාවයන් හඳුනා ගැනීම සහ එම හිඟ බදු අයකිරීම් වලට අදාළ සියළු අය ක්‍රියාමාර්ග යොදා ගනිමින් හිඟ බදු කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කිරීම හා ඊට අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීම.
  
- 7.2 අය කර ගත හැකි (බාධාවකින් තොරව) ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති හිඟ බදු මුදල්වලට අදාළ කේවළ ශේෂ අනුව දිගු කලක් තිස්සේ අයවීම් සිදු නොවන හිඟ බදු, සෙමෙන් අයවන හිඟ බදු හා කාල කඩඉමට ලක්විය හැකි හිඟ බදුවලට අදාළව ඊට හේතු වෙන වෙනම හඳුනා ගැනීම හා අයවීම් කඩිනම් කර ගැනීම සහ අය නොවීමේ අවධානමට ලක්වන හිඟ බදු සඳහා අවශ්‍ය සුදුසු වැඩපිලිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
  
- 7.3 බදු පරිපාලන පද්ධති දෙකටම අදාළව අයකිරීම් තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇති හිඟබදු මුදල් වලට අදාළ කේවළ ශේෂයන් පරීක්ෂාවට ලක් කර එම ශේෂයන්හි ඇතුළත් මතබේදකාරී බදු හා දඩ ශේෂයන් නිවැරදිව, හඳුනාගෙන ඒවා සම්බන්ධයෙන් එකඟ විය හැකි සාධාරණීයකරණය කළ හැකි බදු බරක් වෙනොත් එය කඩිනමින් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග/ පියවර ගැනීම හා පවත්නා දත්ත පද්ධතින් ප්‍රශස්ථ ලෙස උපයෝජනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කිරීම.
  
- 7.4 වංචනිකව,නොසැලිකිලිමත්ව හෝ වේතනාන්විතව හෝ අයකර ගත හැකි හිඟ බදු හා දඩ මුදල් අයකරගැනීමට පියවර ගෙන නොමැති, අයවීමේ කාර්යක්ෂමතාවයට බාධාකාරී ලෙස කටයුතු කරන සහ විගණකාධිපතිගේ ව්‍යවස්ථාපිත අයිතීන්ට අගතිගාමී ලෙස කටයුතු කරන නිලධාරීන් සිටි ද යන්න සම්බන්ධයෙන් ආයතනික මට්ටමින් හෝ ඉන් ඉහළ නියාමනයකින් පරීක්ෂණයක් සිදුකර, වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය හා වෙනත් අදාළ නීතින් ප්‍රකාරව සුදුසු පියවර ගැනීම.
  
- 7.5 බදු අභියාචනා ක්‍රියාවලියේ පවතින අදියර සංඛ්‍යාව සහ/ හෝ එම ක්‍රියාවලියට ගතවන කාලය අවම කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ නිසි අවධානය යොමුකර අවශ්‍ය පියවර ගැනීම
  
- 7.6 පනතේ සඳහන් විධිවිධාන පරිදි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කාලීන ප්‍රමාණවත් පියවර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කිරීම සහ එයට අනුගත නොවන අවස්ථා ක්ෂණිකව හඳුනාගත හැකි පරිදි අදාළ පද්ධති නියාමනය කිරීම.

- 7.7 දත්ත පද්ධති සම්පාදකයන්ගේ තාක්ෂණික කාරණා නොවන එහෙත් එම සම්පාදක සහ දෙපාර්තමේන්තුව අතර ගිවිසගත් සැපයීමට එකඟ වී ඇති පහසුකම් සැපයීම පිළිබඳව ඇගයීමට අදාළ තොරතුරු රාජ්‍යය විගණනයට ලබා නොදීම තුළින් ව්‍යවස්ථාදායකයේ අයිතීන්ට බාධාකාරී ලෙස හැසිරීම පාලනය කිරීම.
- 7.8 ස්ව තක්සේරුව ඉදිරිපත් කිරීම් සහ/ හෝ ඒ පරිදි බදු මුදල් ජ්‍යෙෂ්ඨය කිරීම පැහැර හරින ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ට එරෙහිව දැඩි පියවර ගැනීම හා එම තත්වය පාලනය කිරීමට අවශ්‍ය විධිවිධාන යෙදීම.
- 7.9 තමන් රැස් කර ඇති VAT බදු මුදල් නිසි කලට නිවැරදි ප්‍රමාණයෙන් රජයට නොගෙවා පනත ප්‍රකාරව ඉඩ දී ඇති කාලයට අමතරව දීර්ඝ කාලයක් තමන් අත රඳවා ගැනීමට බදු මුදල් රැස් කරන ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ගේ හැකියාව අවම කිරීම සඳහා මෙන්ම කුඩා වෙතනාවෙන් එලෙස කටයුතු කිරීම අඩපණ කරවන ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ දැඩි අවධානය යොමු කිරීම.
- 7.10 රාජ්‍ය අංශය විසින් ගෙවනු ලබන එකතු කල අගය මත බදු මුදල් ලියාපදිංචි තැනැත්තන් වෙත නොගෙවා සෘජුවම දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලැබෙන පරිදි යම් වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වාදීමේ හැකියාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම.
- 7.11 අධිකරණමය ක්‍රියාමාර්ගයක් මගින් හිඟ බදු ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පැවතුණද එලෙස පවත්නා ඇතැම් නඩුවලට අදාළව තවදුරටත් අයකරගත හැකි හිඟ ශේෂයන් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි පරිගණක පද්ධතිය තුළ නොමැති වීම හේතුවෙන් මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර පරීක්ෂාවන් සිදුකර අදාළ පරිදි පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම හෝ පවත්නා අධිකරණමය ක්‍රියාදාමයන් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පියවර ගැනීම.



ඩබ්ලිව්.පී.සී. වික්‍රමරත්න

විගණකාධිපති

2024 මැයි 27 දින



உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தின் ஆதாரங்களுக்கு இணங்க அரசாங்கத்தினால் அறவிட வேண்டிய போதிலும் இதுவரை அறவிடப்படாத பெறுமதி சேர் வரி தொடர்பான விசேட கணக்காய்வு அறிக்கை

## நிறைவேற்றுப் பொழிப்பு

தற்பொழுது இலங்கையில் அமுல்படுத்தப்படுகின்ற 2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டம் மற்றும் அது தொடர்பான திருத்தங்களுக்கு இணங்க அந்த வரிக்காக பதிவுசெய்த நபர்களினால் வரி அறவிடக்கூடிய பொருட்கள் மற்றும் சேவைகளின் மீது தனிப்பட்டவர்களிடமிருந்து சேகரிக்கப்படுகின்ற வரி சம்பந்தமாக மாதாந்தம் அல்லது காலாண்டு ரீதியாக நிர்ணயிக்கப்பட்ட திகதிகளில் வரி அறிக்கை சமர்ப்பிக்கப்பட்டு அந்த அறிக்கைகளில் குறிப்பிட்டவாறு தாம் சேகரித்த வரிப் பணத்தை உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்திற்கு கொடுப்பனவு செய்தல் வேண்டும். மேலும் அவ்வாறு செலுத்தியுள்ள வரிப் பணமானது அறிக்கையில் குறிப்பிட்ட வரிப் பணத்தினை விட குறைவடைகையில் மற்றும் உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் வழங்கப்பட்ட மதிப்பீட்டு அறிக்கையின் அடிப்படையிலான வரியினையும் மேன்முறையீட்டு நடைமுறையின் மூலம் அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள அனைத்து செயற்பாடுகளுக்குமாக இறுதியானதும் தீர்மானிக்கதுமானதன் பின்னர் மேற்கூறிய வரிப்பணமும் செலுத்தப்படாதிருக்கையில் அந்த அளவு திணைக்களத்தின் நிலுவை வரி வருமானமாவதுடன் திணைக்களத்தினால் பொருத்தமானவாறு தண்டப் பணமும் விதிக்கப்பட்டு அந்த நிலுவை வரியையும் தண்டப் பணத்தையும் அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டுமெனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

அதற்கிணங்க 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு பெறுமதி சேர் (VAT/ வெட்) நிலுவை வரித் தொகையும் அந்த நிலுவை வரி மீது விதிக்கப்பட்ட தண்டப் பணப் பெறுமதியும் ரூபா 369 பில்லியனாக இருந்ததுடன் அதனுள் காணப்பட்ட ரூபா 255 பில்லியனான நிலுவை வரி வருமானம் பல்வேறு காரணங்களின் அடிப்படையில் அறவீடு செய்தலானது தற்காலிகமாக நிறுத்திவைக்கப்பட்டிருந்தது. அவற்றில் அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்ட பெறுமதி சேர் வரி நிலுவை மீதியான ரூபா 114 பில்லியனுள் 13 ஆண்டுகள் காலமாகக் காணப்பட்டு வரும் அறவிடக்கூடியதான மீதியும் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது என அவதானிக்கப்பட்டது.

மேலும் மேலே குறிப்பிட்ட பெறுமதிகளுக்கு மத்தியில் தண்டப் பணத்தை தவிர்த்து வரியாகக் குறிப்பிட்ட பெறுமதிகள் அவ்வாறு “நிலுவை வரி” ஆகக் குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும் இப்பணம் பொது மக்களிடமிருந்து VAT வரியாக இன்றுவரை தனியார் அல்லது அரசாங்க நிறுவனங்களினால் சேகரிக்கப்பட்ட பணம் எனவும் அத்தரப்பினர்களால் ஒரு பொது ஆதனமாகக் கருதக்கூடிய அப்பணம் அரசாங்கத்திற்கு அனுப்பிவைக்கப்படாது தம்மிடம் வைத்துக் கொள்ளப்பட்டுள்ளது என கணக்காய்வில் அவதானிக்கப்பட்டது. அதற்கிணங்க

உரிய அதிகாரச் சட்டத்தின் பிரகாரம் 5 ½ ஆண்டுகள் காலத்தினுள் உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் உரிய முறைப்படி நடவடிக்கை எடுக்காமையின் காரணமாக ரூபா 22 பில்லியன் நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பணத்தை அரசாங்கத்தினால் அறவீடு செய்யும் இயலுமை இழக்கப்பட்டிருந்தது. அதற்கிணங்க அரசாங்கத்திற்கு வருமானங்களை சேகரிப்பது ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ள பிரதான ஒரு நிறுவனமாக அறவிட வேண்டிய மற்றும் அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்ட VAT வரி சார்ந்த வருமானத்தில் 20 சதவீதத்திற்கு அண்மித்த அளவானது முழுமையாக அறவிட முடியாத நிலைமைக்கு மாறும் வகையில் காலம் கடந்திருந்தமையின் மூலம் உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் சிறப்பாக வினைத்திறனாகவும் பொறுப்பு வாய்ந்ததாகவும் நடவடிக்கை எடுத்திருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

மேலும் திணைக்களத்திற்கு மேன்முறையீடுகள் கிடைத்ததன் பின்னர் மேலதிக 02 ஆண்டுகள் காலத்தை மிகைத்த ரூபா 09 பில்லியன் பெறுமதியான 1,603 மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமாக இணக்கத்திற்கு வராத அல்லது தீர்மானிக்கப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் அந்த மேன்முறையீடுகளுக்கு இடமளிக்கப்பட்டுள்ளது என கருதப்பட வேண்டியதுடன் வரிகளும் அதற்கிணங்க அறவிட வேண்டியுள்ளது என்பதனால் அவ்வாறான சந்தர்ப்பம் அரசாங்கத்திற்கு பாதகமாக இருக்கலாம் என்பதனால் உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் அரசாங்கத்திற்கு மிகவும் சாதகமான வகையில் வருமானத்தை சேகரிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை என மேலும் அவதானிக்கப்பட்டது. இதற்கு மேலதிகமாக ரூபா 296 பில்லியன் பெறுமதியான நிலுவை வரிகளை அறவீடு செய்வதற்காக 46 வழக்குகள் விசாரிக்கப்பட்டு வந்திருந்தும் அவ்வாறான நிலுவை மீதிகள் காணப்படுகின்றது என Legacy முறைமையின் மூலம் வெளிப்படுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

அதற்கிணங்க உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் வரி நிருவாகத்திற்காக பேணப்பட்டு வருகின்ற கணனி மயப்படுத்தப்பட்ட இரண்டு வரி நிருவாக முறைமைகள் தொடர்பாக காணப்பட்ட நிலுவையான வரிப் பணம் சம்பந்தமாக வினைத்திறனுடன் நடவடிக்கை எடுக்காமையே தொடர்பாக முறையான பரீட்சிப்புக்களை மேற்கொண்டு அதற்கான காரணம் மற்றும் இடம்பெறக்கூடிய ஒழுங்கீனங்களை இனங்காணல் மற்றும் அந்த நிலுவை வரியை அறவீடு செய்வது தொடர்பான அனைத்து வருமான நடைமுறைகளையும் ஈடுபடுத்தி நிலுவை வரியை துரிதமாக அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல் மற்றும் அது தொடர்பான உள்ளகக் கட்டுப்பாட்டினை வலுப்படுத்துவதற்கு இந்த அறிக்கையின் மூலம் சிபாரிசு செய்கிறேன். மேலும் மோசடியாக, கவனயீனமாக அல்லது வேண்டுமென்றே அறவிடக்கூடிய நிலுவை வரியையும் தண்டப் பணத்தையும் அறவீடு செய்வதற்கு முயற்சி எடுக்காது, அறவீடு செய்யும் வினைத்திறனுக்கு தடையாக நடவடிக்கை எடுக்கின்ற மற்றும் கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதியின் நியதிச்சட்ட ரீதியான உரிமைகளுக்கு ஊறுவிளைவிக்கும் வகையில் நடவடிக்கை எடுக்கின்ற உத்தியோகத்தர்கள் இருக்கின்றார்களா என்பது சம்பந்தமாக நிறுவன



மட்டத்தில் அல்லது அதற்கு மேல் ஒழுங்குபடுத்தலின் மூலம் பரீட்சிப்பினை மேற்கொண்டு, பொறுப்பான உத்தியோகத்தர்களுக்கு எதிராக இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் தாபனவிதிக் கோவை மற்றும் வேறு தொடர்புபட்ட சட்டங்களின் பிரகாரம் பொருத்தமான ஒழுக்காற்று நடவடிக்கைகள் உள்ளடங்கலாக பெறுமதி சேர் வரியினை அறவீடு செய்யும் நடைமுறையினை முறைமைப்படுத்துவதற்கான தேவையான நடவடிக்கைகள் சம்பந்தமான சிபாரிசுகள் இந்த அறிக்கையின் மூலம் வழங்கப்பட்டுள்ளன.

## 01. அறிக்கையை வழங்கும் பின்னணியும் தன்மையும்

உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் பேணப்படுகின்ற ஆவணங்களின் பிரகாரம் 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு ஒட்டுமொத்த நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பண பெறுமதி ரூபா 904 பில்லியனாக இருந்ததுடன் அதனுள் ரூபா 369 பில்லியன் பெறுமதி சேர் (VAT/ வெட்) நிலுவை வரிப் பணமும் அந்த நிலுவை வரி மீது விதிக்கப்பட்ட தண்டப் பணமும் காணப்படுகின்றது என அடையாளங் காணக்கூடியதாக இருந்தது. இப்பெறுமதி சேர் வரிகள் தொடர்பாக அறவிட வேண்டிய மீதியினுள் ரூபா 255 பில்லியன் தொகையானது பல்வேறு காரணங்களின் அடிப்படையில் அறவீடு செய்தல் தற்காலிகமாக கைவிடப்பட்டதுடன் அவற்றில் அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்ட பெறுமதி சேர் நிலுவை வரி மீதியான ரூபா 114 பில்லியனுள் 13 ஆண்டுகளாக காணப்பட்டுவரும் மீதியும் காணப்படுகின்றது என அவதானிக்கப்பட்டது.

அதற்கிணங்க திணைக்களம் அறவிட வேண்டிய VAT வரியினை நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலத்தினுள் அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுத்திருக்காமையின் காரணமாக இன்றுவரை பொது மக்களினால் அர்ப்பணிப்புச் செய்து அரசாங்கத்திற்கு ஒரு வருமானமாகச் செலுத்தப்பட்ட வருமானத்தில் பாரிய அளவானவை பயன்படுத்தப்படாமை அல்லது/ மற்றும் அரசாங்கத்தினால் இழக்கப்படும் ஆபத்து உருவாகியிருந்தது. அதிகாரச் சட்டத்தில் காணப்படுகின்ற சில ஏற்பாடுகளின் பிரகாரம் வரியினை அறவீடு செய்வதற்கு எடுக்கக்கூடிய நடவடிக்கைகள் நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலப்பகுதிக்குள் எடுக்காமையின் காரணமாக நிலுவையான வரியினை அறவீடு செய்வது தொடர்பாக உருவாகியுள்ள சட்ட செயற்பாடுகளை எதிர்காலத்தில் பேணுகின்ற/ திணைக்களத்திற்கு சாதகமாக தீர்த்துவைக்கும் நிச்சயமற்ற தன்மை உருவாகியிருந்தது.

இந்நிலைமையில் நிலுவையாக உள்ள பெறுமதி சேர் வரிகளில் காணப்படுகின்ற சிக்கல்கள் சம்பந்தமாக ஊடகங்களின் மூலம் அதேபோல மக்கள் பிரதிநிதிகளின் மூலமும் பல்வேறு சந்தர்ப்பங்களில் விடயங்கள் எடுத்துக்கூறப்பட்டிருத்தலும் நிலுவை வரி சம்பந்தமான விடயங்கள் எதிர்வரும் ஆண்டு கணக்காய்வின் போது அடையாளங் காணப்பட்ட கணக்காய்வு ஆபத்துக்களின் காரணமாக 2018 இன் 19 ஆம் இலக்க கணக்காய்வு அதிகாரச் சட்டத்தின் 13 ஆம் பிரிவின் மூலம் எனக்கு வழங்கப்பட்டுள்ள அதிகாரங்களின் அடிப்படையில் இந்த அறிக்கை தயாரிக்கப்பட்டது.

## 02. பின்பற்றப்பட்ட நடைமுறைகள்

இந்த அறிக்கையை தயாரிக்கும் போது பின்வரும் நடைமுறைகள் பின்பற்றப்பட்டன.

### 2.1 ஆவணங்கள், ஏடுகள் மற்றும் அறிக்கைகளைத் தயாரித்தல்

- (i) 2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டம் மற்றும் அது தொடர்பான திருத்தங்கள்
- (ii) 2006 இன் 10 ஆம் இலக்க மற்றும் 2017 இன் 24 ஆம் இலக்க உள்நாட்டு இறைவரி அதிகாரச் சட்டம் மற்றும் அது தொடர்பான திருத்தங்கள்
- (iii) இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் நிதிப் பிரமாணக் கோவை
- (iv) இலங்கை சனநாயக சேலிசக் குடியரசின் நிதிப் பிரமாணக் கோவையின் நிதிப்பிரமாணம் 128(2)(இ) இன் பிரகாரம் உள்நாட்டு இறைவரி ஆணையாளர் நாயகத்தினால் கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதிக்குச் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட வருடாந்த நிலுவை வரி அறிக்கை
- (v) திணைக்களத்தினால் பேணப்படுகின்ற மேன்முறையீட்டு பதிவேடு
- (vi) நிலுவை வரி வருமான அறிக்கையில் காட்டப்படுகின்ற மீதிகள் தொடர்பாக திணைக்களத்தினால் வழங்கிய கணனி மென்பொருள் பிரதிகளில் உள்ளடக்கப்பட்ட தனித்தனி மீதிகளின் பட்டியல்
- (vii) திணைக்களத்தினால் நிலுவை வரி சம்பந்தமாக மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள நீதிமன்ற ரீதியான நடவடிக்கைகள் தொடர்பான மட்டுப்படுத்தப்பட்ட தகவல்களை பரீட்சித்தல்
- (viii) நிலுவை வரி மற்றும் அது தொடர்பான திணைக்களத்தின் செயற்பாடுகள் சம்பந்தமாக தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகத்திற்கு கிடைத்துள்ள பொதுமக்களின் முறைப்பாடுகள்.

### 2.2 ஏனைய பரீட்சிப்புக்கள்

திணைக்களத்தினால் காணப்படுகின்ற கணனி முறைமையின் வாயிலாக நிலுவை வரி தொடர்பாகவும் மேன்முறையீட்டு நடைமுறை தொடர்பாகவும் பரீட்சித்தல்

## 03. நோக்கெல்லை

உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தின் நிலுவையான பெறுமதி சேர் வரி மீதியினையும் தண்டப் பணத்தினையும் அறவீடு செய்யும் நடைமுறை தொடர்பாகப் பரீட்சித்தல் இந்த அறிக்கையின் நோக்கெல்லையானதுடன் அதன் போது 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறான நிலுவை வரி அறிக்கையில் உள்ளடக்கப்பட்ட மீதிகள் கருத்தில் கொள்ளப்பட்டன.

#### 04. நோக்கெல்லையின் மட்டுப்பாடு

- (i) RAMIS முறைமையினூடாக உருவாகின்ற திணைக்களத்தின் நிலுவை வரி அறிக்கைகளுக்குரிய தகவல்களை அம்முறைமையினூடாக நேரடியாக பரீட்சிப்பதற்கு கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி அவர்களின் ஆளணியினருக்கு அணுகின்ற வசதிகள் வழங்கப்படாமையின் காரணமாக திணைக்களத்தினால் கணக்காய்விற்கு வழங்கப்படுகின்ற நிலுவை வரி அறிக்கைகளின் அடிப்படையில் இக்கணக்காய்வு பரீட்சிப்பினை மேற்கொள்ள வேண்டியிருத்தல் மற்றும் அவ்வாறு வழங்கிய அறிக்கைகளில் குறைபாடுகள் காணப்படுகின்றன என அவ்வப்போது அவதானிக்கப்படல்.
- (ii) திணைக்கள உள்ளக மேன்முறையீட்டு கட்டத்தினுள் காணப்படுகின்ற நிலுவை வரி சம்பந்தமான மேன்முறையீடுகளை உள்ளடக்கிய ஆவணங்களை கணனி முறைமையினூடாகப் பரீட்சிப்பதற்கான வசதிகள் கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதியின் ஆளணியினருக்கு வழங்கப்படாமையின் காரணமாக அனைத்து மேன்முறையீடுகளும் உள்ளகரீதியாக பரீட்சிக்கப்பட்டவை என்பது தொடர்பாகவும் மேன்முறையீட்டின் காரணமாக கைவிடப்பட்டுள்ள சச்சரவுத் தன்மையான வரிப் பணத்தை மேலே பந்தியில் குறிப்பிட்ட நிலுவை வரி அறிக்கைகளில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளனவா என்பதனையும் சுயாதீனமாக உறுதிப்படுத்திக்கொள்ள முடியாதிருந்தமை
- (iii) தற்பொழுது சட்ட நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டுள்ள சில நிலுவையான வரிகள் சம்பந்தமாக அவ்வாறு சட்ட நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டுள்ள திகதிகள் மற்றும் உரிய வரிக் காலப்பகுதி தொடர்பான தகவல்கள் திணைக்களத்தினால் கணக்காய்விற்கு வழங்கப்படாமையின் காரணமாக அந்த நிலுவை வரிகள் தொடர்பாக நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலப்பகுதிக்குள் பொருத்தமான நடவடிக்கைகள் அதிகாரச் சட்டத்தின் பிரகாரம் எடுக்கப்பட்டிருந்ததா என்பதனை பரீட்சிக்க முடியாதிருந்தமை

## 05. செயற்பாடுகள்

### 5.1 வெட் வரி தொடர்பான அறிமுகம்

5.1.1 2002 யூலை 26 ஆந் திகதியிலிருந்து அமுலுக்கு வரும் 2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள ஏற்பாடுகள் மற்றும் அதன் பின்னர் மேற்கூறிய அதிகாரச் சட்டத்திற்கு மேற்கொள்ளப்பட்ட திருத்தத்திற்கு உட்பட்டு வரி அறவிடக்கூடிய ஒரு வழங்கலின் அடிப்படையில் பொருட்கள் அல்லது சேவைகளை வழங்குகின்ற பெறுமதி சேர் வரிக்காக பதிவுசெய்த நபர்களினால் (அரசாங்கம் மற்றும் தனியார்) பெறுமதி சேர் வரியினை சேகரிக்கலாம் என்பதுடன் அவ்வாறு சேகரிக்கப்படுகின்ற வரி தொடர்பான அறிக்கையினை நிர்ணயிக்கப்பட்ட படிவத்திற்கு இணங்க உள்நாட்டு இறைவரி ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு மாதாந்தம் / காலாண்டு ரீதியாக சமர்ப்பித்தல் வேண்டும்.

5.1.2 பெறுமதி சேர் வரிக்காக பதிவுசெய்த நபர்களினால் மாதாந்தம் அல்லது காலாண்டு ரீதியாக நிர்ணயிக்கப்பட்ட திகதிகளின் போது வரி அறிக்கைகளைச் சமர்ப்பித்து அந்த அறிக்கையில் குறிப்பிட்டவாறு தாம் சேகரித்த வரிப் பணத்தை திணைக்களத்திற்கு செலுத்துதல் மேற்கொள்ளப்படுதல் வேண்டும். அவ்வாறு செலுத்தியுள்ள வரிப் பணமானது அறிக்கையில் குறிப்பிட்ட வரிப் பணத்தினைவிட குறைவடைகையில் அந்த அளவு திணைக்களத்தின் நிலுவை வரி வருமானமாவதுடன் திணைக்களத்தினால் பொருத்தமானவாறு தண்டப் பணமும் விதிக்கப்பட்டு நிலுவை வரியினையும் தண்டப் பணத்தினையும் அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல் வேண்டும். அவ்வாறே திணைக்களத்தினால் வரிக்கோவைகளை கணக்காய்வு செய்து மேலதிக மதிப்பீட்டினை வழங்குவதன் மூலமும் மேலுள்ள பந்தியில் குறிப்பிட்ட பதிவுசெய்த நபர்கள் அறிக்கையிட்ட வரிச் சுமையை அதகிரிக்கச் செய்தற்கு நடவடிக்கை எடுக்கலாம் என்பதுடன் அவ்வாறான சந்தர்ப்பங்களின் போது வரி செலுத்துபவர்கள் அவ்வரிப் பணத்தை செலுத்தும் வரை அவையும் நிலுவை வரியாக அறிக்கையிடப்படும்.

## 5.2 பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக மதிப்பீடு செய்தல்

5.2.1 2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் 28(1) ஆம் பிரிவின் (பின்னிணைப்பு 01) பிரகாரம் உள்நாட்டு இறைவரி திணைக்களத்தின் மதிப்பீட்டாளரின் அபிப்பிராயத்தின் பிரகாரம் பின்வருமாறு நிலுவை வரி மதிப்பீடு செய்யப்படும்.

(அ) குறித்த பதிவுசெய்த நபரிடமிருந்து வரி அறவிட வேண்டியிருந்தும் அந்த நபரினால் ஏதாவது வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக ஒரு அறிக்கையை வழங்கத் தவறிய சந்தர்ப்பத்தில் அல்லது

(ஆ) குறித்த பதிவுசெய்த ஏதாவது ஒரு நபரிடமிருந்து வரி அறவிட வேண்டியிருந்தும் அந்த நபரினால் குறித்த வரி அறவிட வேண்டிய காலப்பகுதிக்காக ஒரு அறிக்கை வழங்கப்படுகின்ற போதிலும் அந்த வரியை அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக வரினை செலுத்தத் தவறிய சந்தர்ப்பத்தில் அல்லது

(இ) குறித்த ஒரு நபரினால் வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக வழங்கப்பட்ட குறித்த ஒரு அறிக்கையில் ஏதாவது ஒரு வித்தியாசம் மேற்கொள்ளல் அல்லது சேர்த்தல் செய்வதற்காக ஆணையாளர் நாயகத்திடமிருந்து எழுத்துமூலம் வேண்டிக்கொள்கின்ற சந்தர்ப்பத்தில்

மதிப்பீட்டாளரின் தீர்ப்பிற்கு இணங்க அந்த நபரினால் அவ்வரியினை அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக செலுத்த வேண்டியிருந்த வரியின் அளவு மதிப்பீட்டாளரினால் மதிப்பீடு செய்யப்பட வேண்டியதுடன் அப்பணத்தை உடனடியாக செலுத்துமாறு அந்த நபருக்கு எழுத்து மூலம் தெரியப்படுத்தி பணிப்புரை விடுக்கப்படுதல் வேண்டும். குறித்த நபர் சம்பந்தமாக மதிப்பீடு செய்யப்படுகின்ற பணமானது அந்த நபரினால் வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காகச் செலுத்த வேண்டிய வரிப்பணமாக கருத்தில்கொள்ள வேண்டும் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.2.2 மேலும் பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் 29 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 02) குறித்த ஒரு நபரினால் 21 ஆம் பிரிவின் கீழ் (பின்னிணைப்பு 03) ஏதாவது வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக வழங்கப்பட்ட ஒரு அறிக்கை மதிப்பீட்டாளரினால் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது அந்த நபர் சம்பந்தமாக உரியவாறு சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்ற வகையில் பின்னிணைப்பு 01 இல் காட்டப்படுகின்ற 28 ஆம் பிரிவின் கீழ் ஒரு மதிப்பீட்டினை அல்லது 31 ஆம் பிரிவின் கீழ் (பின்னிணைப்பு 04) மேலதிக மதிப்பீட்டினை செய்கின்ற சந்தர்ப்பத்தில் மதிப்பீட்டாளரினால் அந்த அறிக்கை ஏற்றுக்கொள்ளப்படாத காரணத்தை பதிவுத் தபாலின் மூலம்

அனுப்பப்படுகின்ற கடிதத்தில் அந்த நபருக்கு தெரியப்படுத்த வேண்டும் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.2.3 மேலும் அதிகாரச் சட்டத்தின் 30 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 04) பதிவுசெய்த ஒரு நபரினால் வரியினை செலுத்துவதனை தவிர்க்கும் வகையில்

(அ) வழங்கல்களை திறந்த சந்தையின் பெறுமதியினைவிட குறைந்த பெறுமதிக்கு அல்லது ஏதாவது ஒரு பெறுமதி இல்லாது வரியினை அறவிடக்கூடிய ஒரு வழங்கல் செய்யப்பட்டுள்ளது என அல்லது

(ஆ) வரி அறவிடக்கூடிய வழங்கல்கள் கிடைப்பதற்கு தொடர்புபட்ட சம்பந்தமான கொடுக்கல் வாங்கல்கள் சார்ந்த இரண்டு நபர்களுக்கிடையே செய்யப்பட்டுள்ளது.

மதிப்பீட்டாளரின் அபிப்பிராயமான ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் வரி அறவிட வேண்டிய வழங்கலின் திறந்த சந்தையின் பெறுமதிக்கு கொடுக்கல் வாங்கலின் சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்ற விடயம் மற்றும் வழங்கலின் காலத்தை கவனத்திற்கு எடுத்து அவர்களினால் தீர்மானம் எடுக்கவேண்டும் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.2.4 அதிகாரச் சட்டத்தின் 31 ஆம் பிரிவில் ஒரு மேலதிக மதிப்பீட்டினை மேற்கொள்வது தொடர்பாகவும் 32 ஆம் பிரிவின் (பின்னிணைப்பு 05) பிரகாரம் அதிகாரச் சட்டத்தின் கீழ் வழங்கப்பட்ட அல்லது மேற்கொள்ளப்பட்ட குறித்த அறிக்கையின் மதிப்பீட்டின் பிரதி அல்லது பொழிப்பு என்பதாகக் கருதி ஆணையாளர் நாயகத்தின் கையொப்பத்தின் கீழ் குறித்த ஒரு ஆவணத்தினைச் சமர்ப்பித்தல் அனைத்து நீதி மன்றங்களிலும் பதிவுசெய்யப்பட வேண்டியதுடன் அது தொடர்பு ஆவணம் தொடர்பான போதியளவான ஒரு சான்றாக இருக்க வேண்டும் என காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.2.5 அதிகாரச் சட்டத்தின் 33 (1) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 05) குறித்த வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக குறித்த ஒரு பதிவுசெய்த நபரினால் 21 ஆம் பிரிவின் (1) ஆம் உப பிரிவிலுள்ள ஏற்பாடுகளின் பிரகாரம் ஒரு அறிக்கையினை வழங்கியுள்ள சந்தர்ப்பத்தில் அல்லது எந்த ஒரு காலப்பகுதிக்காகவும் வரி மதிப்பீடு செய்யப்பட்டுள்ள சந்தர்ப்பத்தில் சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்ற வகையில் மதிப்பீடு செய்யப்படுவது அல்லது மதிப்பீடு செய்யப்படுவதாவது ஏதாவது வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காகவும் அக்காலப்பகுதியின் இறுதியிலிருந்து மூன்று ஆண்டுகள் கடந்ததன் பின்னர் மதிப்பீட்டாளரினால் மதிப்பீடு

(அ) செய்யப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் மதிப்பீடு செய்தல் அல்லது

(ஆ) செய்யப்பட்டுள்ள சந்தர்ப்பத்திலாயின் மேலதிக மதிப்பீடு செய்தல் சட்டரீதியற்றதாக இருத்தல் வேண்டும்.

5.2.6 மேலே 5.2.5 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டுள்ள அதிகாரச் சட்டத்தின் 33(1) ஆம் பிரிவில் எது குறிப்பிடப்பட்டிருந்த போதிலும் 33(2) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 05) ஏதாவது வரி அவிடக்கூடிய காலப்பகுதிக்காக செலுத்த வேண்டிய வரியினைத் தீர்மானிக்கும் வகையில் தேவைப்படுகின்ற அனைத்து முக்கியமான விடயங்கள் தொடர்பாகவும் முழுமையான மற்றும் உள்ளபடியான வெளிப்படுத்தல் செய்தல் குறித்த ஒரு நபரினால் வேண்டுமென்றோ அல்லது மோசடியாகவோ தவிர்க்கப்பட்டுள்ளது என்பது மதிப்பீட்டாளரின் அபிப்பிராயமான சந்தர்ப்பத்தில் மதிப்பீட்டாளரினால்,

(அ) மதிப்பீடு செய்யப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் எந்த ஒரு நேரத்திலும் அல்லது

(ஆ) மதிப்பீடு செய்யப்பட்டுள்ள சந்தர்ப்பத்தில் எந்த ஒரு நேரத்திலும் மேலதிக மதிப்பீடு செய்தல் சட்டரீதியானதாக இருத்தல் வேண்டும்.

### 5.3 பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக மேன்முறையீடு செய்தல்

5.3.1 அதிகாரச் சட்டத்தின் 34 (1) ஆம் பிரிவின் கீழ் (பின்னிணைப்பு 06) பதிவுசெய்த ஒரு நபர் சம்பந்தமாக ஒரு மதிப்பீட்டாளரினால் சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்றவகையில் மேற்கொள்ளப்பட்ட குறித்த ஒரு மதிப்பீடு அல்லது மேலதிக மதிப்பீடு சம்பந்தமாக அல்லது இந்த அதிகாரச் சட்டத்தின் கீழ் அந்த நபருக்கு விதிக்கப்பட்ட தண்டப் பணம் சம்பந்தமாக அல்லது அந்த நபர் அதிருப்தியடைவாராயின், அம்மதிப்பீடானது மேலதிக மதிப்பீடு அல்லது தண்டப் பணம் தொடர்பான அறிவித்தல் ஒப்படைக்கும் திகதிக்குப் பின்னர் முப்பது நாட்களுக்குள் சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்ற வகையில் அம்மதிப்பீட்டிற்கு மேலதிக மதிப்பீட்டிற்கு அல்லது தண்டப் பணத்திற்கு எதிராக அந்த நபரினால் உள்நாட்டு இறைவரி ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு மேன்முறையீடு செய்யலாம். மேன்முறையீடு செய்யப்பட்டிருந்தும் இந்த அதிகாரச் சட்டத்தின் மூலம் அந்த நபருக்கு நிர்ணயிக்கப்பட்ட குறித்த தண்டமளிக்கப்பட்ட வரி தண்டப் பணத்துடன் அந்த மதிப்பீட்டின் மூலம் அல்லது மேலதிக மதிப்பீட்டின் மூலம் அறவிடப்பட்ட வரி 26 ஆம் பிரிவின் (2) ஆம் உப பிரிவிற்கு உட்பட்டு (பின்னிணைப்பு 07) அந்த நபரினால் செலுத்தப்பட வேண்டும் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.



5.3.2 மேலும் ஒவ்வொரு மேன்முறையீடும் ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு அனுப்பிவைக்கின்ற எழுத்துமூல முறைப்பாட்டின் வாயிலாக சமர்ப்பிக்கப்பட வேண்டியதுடன் அந்த மேன்முறையீட்டிற்கான காரணம் அதில் தெளிவாக குறிப்பிடப்பட வேண்டிய போதிலும் 34(2) ஆம் பிரிவில் (பின்னிணைப்பு 08) காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.3.3 மேலும் 34(6) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 08) செல்லுபடியான மேன்முறையீடு கிடைத்ததன் பின்னர் ஆணையாளர் நாயகத்தினால் மேன்முறையீடு செய்யப்பட்டதானது குறித்த ஒரு மதிப்பீட்டாளருக்கு எதிராக அந்த மதிப்பீட்டினை மேற்கொண்ட மதிப்பீட்டாளரை தவிர்த்து ஏனைய மதிப்பீட்டாளரின் வாயிலாக மேலதிக பரீட்சிப்பதற்கு வழங்கப்படலாம் என்பதுடன் மேன்முறையீட்டில் உறுதியாகக் காட்டப்பட்டுள்ள விடயங்கள் சம்பந்தமாக அப்பரீட்சிப்பின் போது இணக்கிக் கொள்வதற்கு உடன்பட்டால் மதிப்பீட்டினை தேவைக்கு ஏற்ற வகையில் செம்மையாக்க வேண்டும் எனவும் காட்டப்பட்டுள்ளது. அதிகாரச் சட்டத்தின் 34(8) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 08) அனைத்து மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமாக அந்த மேன்முறையீட்டாளர் அல்லது ஆணையாளர் நாயகம் அல்லது மதிப்பீட்டாளரினைத் தவிர்த்து எவராவது ஒரு நபரினால் குறித்த ஒரு ஆவணத்தைச் சமர்ப்பித்தல் அல்லது குறித்த ஒரு நடவடிக்கை எடுத்தலின் அடிப்படையில் நிறுத்தி வைக்கப்படுமாகவிருந்தாலே தவிர அந்த மேன்முறையீடு ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு 2002 ஆம் ஆண்டின் குறித்த ஒரு திகதியில் கிடைத்திருந்தும் அத்திகதியிலிருந்து மூன்று ஆண்டுகள் காலத்திற்குள் மற்றும் 2003 ஆம் ஆண்டிலிருந்து பெற்ற மேன்முறையீடுகள் குறித்த திகதியில் கிடைத்திருந்தும் அத்திகதியிலிருந்து இரண்டு ஆண்டுகள் காலத்திற்குள் இணக்கப்பாட்டிற்கு வருதல் அல்லது ஆணையாளர் நாயகத்தினால் தீர்மானிக்கப்பட வேண்டுமென காட்டப்பட்டுள்ளது. அக்காலப்பகுதிக்குள் அந்த மேன்முறையீட்டினைப் பற்றி இணக்கப்பாட்டிற்கு வராத அல்லது தீர்மானிக்கப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் அந்த மேன்முறையீட்டிற்கு வாய்ப்புக் கிடைத்துள்ளது என கருதப்பட வேண்டியதுடன் வரி அதற்கிணங்க அறவிடப்படுதல் வேண்டும்.

5.3.4 மேலும் ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு மேற்கொள்ளப்பட்ட மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமாக ஆணையாளர் நாயகத்தின் தீர்மானத்தின் மூலம் அதிருப்தி அடைந்துள்ள நபர்களினால் 2006 இன் 10 ஆம் இலக்க உள்நாட்டு இறைவரி அதிகாரச் சட்டத்தின் கீழ் தோற்றுவிக்கப்பட்ட மீளாய்வச் சபை/ ஆணைக்குழுவிற்கு அத்தீர்மானத்திற்கு எதிராக அதிகாரச் சட்டத்தின் 35 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 09) மேன்முறையீடு செய்யலாம் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.3.5 மீளாய்வுச் சபையின் தீர்மானம் இறுதியானதாக இருக்க வேண்டுமென 36(1) ஆம் பிரிவில் (பின்னிணைப்பு 10) காட்டப்பட்டுள்ளதுடன் அவ்வாறு இருந்த போதிலும்

மேன்முறையீட்டின் அப்பிப்பராயத்திற்கான சட்டப் பிரச்சினை பற்றிய விடயங்களின் முக்கியத்துவத்தினை சமர்ப்பிக்குமாறு மேன்முறையீட்டாளர் அல்லது ஆணையாளரினால் மீளாய்வுச் சபைக்கு வேண்டுகல் விடுக்கலாம்.

5.3.6 மேன் முறையீட்டு நீதிமன்றத்திற்கும் உயர் நீதிமன்றத்திற்கும் மேன்முறையீட்டினை சமர்ப்பிப்பது தொடர்பாக 2000 இன் 38 ஆம் இலக்க உள்நாட்டு இறைவரி அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள ஏற்பாடுகளானது தேவையான மாற்றங்களுடன் இப்பிரிவின் கீழ் மேன்முறையீட்டிற்கு தொடர்புபடுத்தப்படுதல் வேண்டும்.

5.3.7 நாட்டில் காணப்பட்ட தொற்று நோய் நிலைமையில் 2021 இன் 17 ஆம் இலக்க 2019 ஆம் ஆண்டின் கொரோனா வைரஸ் நோய் (தற்கால ஏற்பாடுகள்) அதிகாரச் சட்டத்தின் 1(1) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 11) 2020 மார்ச் மாதம் 01 ஆந் திகதியிலிருந்து மேன்முறையீட்டினைத் தீர்வு செய்வதற்காக வழங்கப்பட்டுள்ள 02 ஆண்டுகள் மேலதிக கால உள்ளடக்கம் கவனத்தில் கொள்ளப்பட வேண்டும் என காட்டப்பட்டுள்ளது.

5.4 **மதிப்பீடுகளின் இறுதித்தன்மை மற்றும் பிழையான அறிக்கைகளுக்கான தண்டனை**

இந்த அதிகாரச் சட்டத்தின் 37 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 12) வரி சம்பந்தமான மதிப்பீட்டிற்கு எதிராக இந்த அதிகாரச் சட்டத்தில் நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலப்பகுதிக்குள் செல்லுபடியான மேன்முறையீடு சமர்ப்பிக்கப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் அல்லது அந்த வரியின் அளவு சம்பந்தமான மேன்முறையீட்டின் போது நிர்ணயிக்கப்பட்டுள்ள சந்தர்ப்பத்தில் மேன்முறையீட்டின் போது சந்தர்ப்பத்திற்கு ஏற்ற வகையில் மேற்கொள்ளப்பட்ட அல்லது குறைக்கப்பட்ட அல்லது அதிகரிக்கப்பட்ட நிரந்தரமான மதிப்பீடானது அந்த வரியின் அளவு சம்பந்தமாக இந்த அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள அனைத்து செயற்பாடுகளுக்காக இறுதித் தன்மையானதாகவும் தீர்மானிக்கதாகவும் இருத்தல் வேண்டும்.

5.5. **வரி செலுத்துவதனைத் தவிர்த்தல்**

5.5.1 அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள 39(2) ஆம் பிரிவில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு (பின்னிணைப்பு 13) 42 ஆம் பிரிவு அல்லது 43 ஆம் பிரிவின் கீழ் ஒரு சான்றிதழ் அல்லது 44 ஆம் பிரிவின் கீழ் (பின்னிணைப்பு 14) ஒரு அறிவித்தல் ஆணையாளர் நாயகத்தினால் வழங்கப்படுகின்ற ஏதாவது ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் தவிர்த்துள்ள நபருக்கு அந்த நேரத்திலேயே அது தொடர்பான ஒரு அறிவித்தலினை தனிப்பட்ட ரீதியில் ஒப்படைத்தல் அல்லது பதிவுத்தபாலில் அனுப்பிவைத்தல் அல்லது மின்அஞ்சலின் மூலம் வழங்கப்பட வேண்டும் என காட்டப்பட்டுள்ளது.

- 5.5.2 அதிகாரச் சட்டத்தின் 41(2) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் **(பின்னிணைப்பு 14)** ஒரு மதிப்பீடு செய்யப்படுகின்ற மற்றும் உரிய வரி அறவிடப்படுகின்ற குறித்த ஒரு மதிப்பீடு சம்பந்தமாக நிர்ணயிக்கப்பட்ட காலத்திற்குள் செலுத்த தவறியுள்ள நபரினால் அந்த மதிப்பீட்டிற்கு எதிராக மேன்முறையீடு சமர்ப்பிக்கவில்லையாயின் செலுத்த தவறியுள்ள நபரினால் அந்த அறிவித்தல் திகதியிலிருந்து முப்பது நாட்களுக்குள் அறவிடப்படுகின்ற வரி சம்பந்தமாக எதிர்ப்பினை சமர்ப்பிக்கலாம். மேலும் 37 ஆம் பிரிவில் ஏதாவது குறிப்பிடப்பட்டிருந்தும் அணையாளர் நாயகத்தினால் எதிர்ப்பினை கவனத்திற்கு எடுத்து அது தொடர்பாக தமது தீர்மானத்தை வழங்க வேண்டியதுடன் அத்தீர்மானம் இறுதியானதாக இருத்தல் வேண்டும்.
- 5.5.3 பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் 42(2) ஆம் பிரிவில் **(பின்னிணைப்பு 14)** காட்டப்பட்டுள்ளவாறு குறித்த ஒரு வரியினை செலுத்த தவறியுள்ள சந்தர்ப்பத்தில் அந்த வரி தொடர்பான விபரமும் செலுத்த தவறியுள்ள நபரின் பெயர் மற்றும் விலாசத்தினை உள்ளடக்கிய ஒரு சான்றிதழினை பிரதேச செயலாளருக்கு, உதவிப் பிரதேச செயலாளருக்கு, பிஸ்கால் அவர்களுக்கு, பிரதி பிஸ்கால் அவர்களுக்கு அல்லது வரி சேகரிப்பாளருக்கு ஆணையாளர் நாயகத்தினால் வழங்கப்படுதல் வேண்டும்.
- 5.5.4 சான்றிதழில் பெயர் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள வரி செலுத்த தவறிய நபரின் அசையும் சொத்துக்களை தடை செய்து விற்பனை செய்வதன் மூலம் அந்த நபரிடமிருந்து வரியினை அறவீடு செய்வதற்கு ஏற்பாடு செய்வதற்கு அச்சான்றிதழ் கிடைத்த உத்தியோகத்தருக்கு இந்த அதிகாரச் சட்டத்தின் மூலம் அதிகாரம் வழங்கப்பட்டு அவ்வாறு அறவீடு செய்யுமாறும் நிர்ணயிக்கப்பட்டுள்ளது.
- 5.5.5 மேலும் 42(3) ஆம் பிரிவில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு **(பின்னிணைப்பு 14)** தடைசெய்வதற்கு உள்ளாகிய ஆதனங்கள் கொடுப்பனவு செய்யத்தவறிய நபரினால் அறவீடு செய்தல் மற்றும் கட்டணங்களை செலுத்துவதற்கு உட்பட்டு ஏழு நாட்களுக்குள் வைத்திருக்கப்பட வேண்டியதுடன் மேற்கூறிய வரியினை ஏழு நாட்களுக்குள் கட்டணங்கள் மற்றும் அறவீடுகளுடன் சேர்த்து செலுத்தவில்லையாயின் பிரதேச செயலாளர், உதவி பிரதேச செயலாளர், பிஸ்கால் அவர்கள், பிரதி பிஸ்கால் அவர்கள் அல்லது வரி சேகரிப்பாளரினால் அந்த ஆதனங்களை பகிரங்க ஏலத்தில் விற்பனை செய்வதற்கு திட்டமிடப்பட வேண்டும் என காட்டப்பட்டுள்ளது.
- 5.5.6 அதிகாரச் சட்டத்தின் 43(1) ஆம் பிரிவில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு **(பின்னிணைப்பு 14)** செலுத்தாது தவிர்க்கக்கூடிய வரியானது ஆதனங்களை தடைசெய்து விற்பனை செய்வதன் மூலம் அறவீடு செய்ய முடியாது என்பது அல்லது பொருத்தமற்றது என்பது ஆணையாளர் நாயகத்தின் அபிப்பிரயமான சந்தர்ப்பத்தில் இல்லாது விடின்

ஆதனத்தை தடை செய்து விற்பனை செய்வதன் மூலம் முழுப் பணமும் அறவிடு செய்ய முடியாத சந்தர்ப்பத்தில் அந்த வரியினை செலுத்த தவறிய நபரின் பெயரினை உள்ளடக்கிய விபரத்தினைக் காட்டும் ஒரு சான்றிதழ் அந்த இடத்தில் அமைந்துள்ள பிரிவின் நீதிமன்ற அதிகாரம் உள்ள நீதவானுக்கு ஆணையாளர் நாயகத்தினால் வழங்கப்படலாம் என காட்டப்பட்டுள்ளது.

அதன் போது நிர்ணயிக்கப்பட்ட தண்டப்பணத்தை செலுத்த தவறுதல் 1979 இன் 15 ஆம் இலக்க குற்றவியல் வழக்கு ஒழுங்கு விதிக் கோவை அதிகாரச் சட்டத்தின் 291(1) ஆம் உப பிரிவு (பின்னிணைப்பு 15) தொடர்புபடுத்தப்படுதல் வேண்டும்.

5.5.7 அதிகாரச் சட்டத்தின் 44(1) ஆம் உப பிரிவில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு (பின்னிணைப்பு 14) குறித்த சில நபரினால் செலுத்த வேண்டிய வரி செலுத்தாது தவிர்க்கப்பட்டிருந்த போதிலும்

(அ) குறித்த நபர் செலுத்தாது தவிர்த்த நபருக்கு அல்லது அவரின் பிரதிநிதிக்கு கடன்பட்டிருக்கும் அல்லது அவருக்கு பணத்தை செலுத்துவதற்கு ஆயத்தமாக இருக்கும் சாத்தியம் உள்ளது என அல்லது.

(ஆ) குறித்த நபரானவர் செலுத்த தவறிய நபர் அல்லது அவரின் பிரதிநிதிக்கு இல்லையாயின் அவருக்காக பணத்தை வைத்திருக்கும் சாத்தியம் உள்ளது என அல்லது.

(இ) செலுத்த தவறிய நபருக்கு அல்லது அவரின் பிரதிநிதிக்கு செலுத்துவதற்காக வேறு ஒரு குறித்த நபருக்காக பணத்தை வைத்திருக்கும் சாத்தியம் உள்ளது என அல்லது.

(ஈ) செலுத்த தவறிய நபருக்கு அல்லது அவரின் பிரதிநிதிக்கு பணத்தை செலுத்துவதற்கு குறித்த நபர் வேறு சில நபரின் அதிகாரத்தைப் பெற்றிருக்கும் சாத்தியம் உள்ளது என ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு தோன்றியிருந்த போதிலும் ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் செலுத்தாது தவிர்த்த பணத்துக்கு அதிகரிக்காத ஒரு தொகையை அறிவித்தலில் பெயர் குறிப்பிடுகின்ற ஒரு உத்தியோகத்தருக்கு செலுத்துமாறு பணிப்புரை விடுக்கப்படும் எழுத்து மூல அறிவித்தலின் மூலம் அந்த நபருக்கு அணையாளர் நாயகத்தினால் அறிவிக்கலாம்.

5.5.8 பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்திற்கு 2003 ஆம் ஆண்டில் மேற்கொள்ளப்பட்ட திருத்தத்திற்கு இணங்க 48(அ) உப பிரிவின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 16) வரியினை செலுத்த தவறிய திகதியிலிருந்து 03 மாதங்களுக்குப் பின்னர் 05 ஆண்டுகள் கடந்துள்ள சந்தர்ப்பத்தில் இந்த சாத்தியத்தின் கீழ் வரியினை அறவிடுவதற்காக எந்த

ஒரு சட்ட நடவடிக்கையையும் ஆரம்பித்தல் அல்லது வேறு ஒரு வழக்கினை தாக்கல் செய்தல் அல்லது வரியை அறவீடு செய்வதற்காக ஒப்படைக்கப்பட்ட விசாரணை செய்வதற்கு உள்ள குறித்த ஒரு வழக்கின் வழக்கு நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்வதையேனும் செய்யாதிருத்தல் வேண்டும் என்பதாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

5.5.9 மேலும் மேற்கூறிய அதிகாரச் சட்டத்தின் 2008 திருத்தத்திற்கு இணங்க மேலுள்ள 48(அ) பிரிவு (பின்னிணைப்பு 17) பின்வருமாறு திருத்தம் செய்யப்பட்டது. “37 ஆம் பிரிவின் கீழ் அறவிடப்படுகின்ற அல்லது பெற்றுக்கொள்ளப்படுகின்ற வரியை மதிப்பீடு செய்தலானது இறுதியானதும் தீர்மானிக்கதும் ஆக மாறுகின்ற குறித்த வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதியின் இறுதியிலிருந்து மூன்று மாத காலம் பூர்த்தியடையும் திகதியிலிருந்து ஐந்து ஆண்டுகள் கடந்துள்ள சந்தர்ப்பத்தில் செலுத்த தவறிய வரியை அறவீடு செய்வதற்காக அதிகாரச் சட்டத்தின் 42 ஆம் 43 ஆம் 44 ஆம் (பின்னிணைப்பு 14) அல்லது 48 ஆம் பிரிவின் கீழ் ஆணையாளர் நாயகத்தினால் எந்த சட்ட நடவடிக்கையும் ஆரம்பிக்காதிருத்தல் வேண்டும்” (இதன்போது இப்பந்தியில் மேலே குறிப்பிட்டுள்ள 2003 திருத்தத்தில் குறிப்பிடப்படுகின்ற 2003 ஆண்டிலிருந்து 2008 ஆம் ஆண்டு வரையான காலத்திற்குரிய 05 ஆண்டுகள் கடந்துள்ள வழக்கு நடவடிக்கைகளையும் செயற்படுத்த முடியாது என்ற நிலைமை நீக்கப்பட்டுள்ளது.)

5.6 வெட் வரியை (VAT) கணக்கீடு செய்யும் முறைமையும் ஆவணங்களைப் பேணுதலும்

2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் மூலம் விதிக்கப்பட்ட வரியை அறவீடு செய்யும் நடைமுறை மற்றும் அது தொடர்பான அறிக்கைகளைப் பேணுதல் 2015 ஆம் ஆண்டு வரை Legacy முறைமையின் கீழும் 2016 ஆம் ஆண்டிலிருந்து வருமான நிருவாக முகாமைத்துவ தகவல் முறைமையின் (RAMIS) கீழும் மேற்கொள்ளப்படுகின்றது. பதிவுசெய்த நபரினால் ஒவ்வொரு வரிக் காலப்பகுதியின் கீழும் சேகரிக்கப்படுகின்ற மற்றும் செலுத்தப்படுகின்ற வரிகள் சம்பந்தமான உள்ளீட்டு மற்றும் வெளியீட்டு வரி அறிக்கைகள் திணைக்களத்திற்கு அனுப்பப்படுவதுடன் அதற்கிணங்க வரி அறிக்கையினை (Return) வழங்கி வரியினை செலுத்துதல் வேண்டும். அதற்கு மேலதிகமாக திணைக்களத்தினால் மேலதிக மதிப்பீடு மேற்கொள்ளப்பட்டு வரிச் சுமை விதிக்கப்படுவதுடன் வழங்கப்பட்டுள்ள மதிப்பீடு திருத்தப்படுகின்ற சந்தர்ப்பங்களும் காணப்பட்டன. வரி செலுத்துபவர்கள் அவ்வாறு விதிக்கப்படுகின்ற வரியை செலுத்துதல் வேண்டும். அவ்வாறு வரி செலுத்துபவர்களால் செலுத்த வேண்டிய வரியை செலுத்தாதிருக்கையில் செலுத்தாத அளவானது செலுத்த தவறிய வரியாகக் கருத்தப்பட்டது.

அவ்வாறு செலுத்த தவறிய வரி தொடர்பான நிலுவையான வருமான அறிக்கையை நிதிபிரமாணம் 128(2)(இ) இன் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 18) திணைக்களத்தினால் கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதிக்கு அறிக்கை சமர்ப்பிக்க வேண்டியதுடன் அதன் போது Legacy மற்றும் RAMIS கணனி முறைமைகளைப் பயன்படுத்தி அந்த அறிக்கை தயாரிக்கப்படுகின்றது.

**5.7 2022 திசெம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு நிலுவையான பெறுமதி சேர் வரி மீதிகளின் பகுப்பாய்வு**

5.7.1 உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தின் 2022 திசெம்பர் 31 இல் உள்ளவாறான நிலுவை வரி அறிக்கைகளின் பிரகாரம் மொத்த நிலுவை வரிப் (வரி மற்றும் தண்டப் பணம்) பெறுமதி ரூபா 904,342,180,777 ஆனதுடன் அவற்றினுள் ரூபா 369,294,037,886 பெறுமதியான பெறுமதி சேர் (VAT) நிலுவை வரிப் பணம் உள்ளடக்கப்பட்டிருந்தது.

**அட்டவணை இலக்கம் 01- நிலுவை வரி பகுப்பாய்வு 2022 திசெம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு**

**நிலுவை வரிப் பெறுமதி (ரூபா)**

வரி வகை	அறவிடக்கூடியவை * *	தற்காலிகமாக கைவிடப்பட்டுள்ளது*	மொத்தம்
பெறுமதி சேர் வரி (தண்டப்பணத்துடன்)	114,293,744,157	255,000,293,729	369,294,037,886
வருமான வரி	38,501,262,330	419,553,614,125	458,054,876,455
உழைக்கும் போதே செலுத்தும் வரி	3,050,350,285	3,612,290,145	6,662,640,430
தேசத்தை கட்டியெழுப்பும் வரி	1,003,447,166	34,939,991,466	35,943,438,632
பிடித்துவைத்தல் வரி	566,801,647	5,561,043,890	6,127,845,537
ஏனையவை	6,009,487,815	22,249,854,022	28,259,341,837
<b>மொத்தம்</b>	<b>163,425,093,400</b>	<b>740,917,087,377</b>	<b>904,342,180,777</b>

- \* மேலே அட்டவணையில் அறவிடக்கூடிய வரியாகக் காட்டப்பட்டிருந்தும் தடையின்றி அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்டுள்ள வரியானதுடன் தற்காலிகமாக கைவிடப்பட்டுள்ள வரியானது மேன்முறையீட்டு நடைமுறை மற்றும்/ அல்லது நீதிமன்ற நடைமுறை காணப்படுவதனால் அறவீடானது அந்நடைமுறை தீர்வுசெய்யப்படும் வரை அறவீடு தாமதமடைந்துள்ள வரியாகும்.
- 5.7.2 மேலே அட்டவணை இலக்கம் 01 இல் பெறுமதி சேர் வரியின் மொத்த நிலவைப் பெறுமதியான ரூபா 369,294,037,886 தொகையில் 69 சதவீதம் அதாவது ரூபா 255,000,293,729 தொகை வரி இறுப்பாளர்களினால் மதிப்பீடு சம்பந்தமாக மேன்முறையீட்டினை மேற்கொள்ளல், வரி இறுப்பாளர் அல்லது திணைக்களத்தினால் சட்டரீதியான நடவடிக்கைகளுக்கு அனுப்பிவைத்தல் போன்ற காரணங்களின் அடிப்படையில் அறவீடு தற்காலிகமாக நிறுத்திவைக்கப்பட்டது.
- 5.7.3 மேலும் Legacy மற்றும் RAMIS கணனி முறைமையின் பிரகாரம் அறவிடக்கூடிய (தடையின்றி) தாக இனங்காணப்பட்டுள்ள பெறுமதி சேர் நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பணத்தின் பெறுமதி ரூபா 114,293,744,157 அதாவது முழுமையான பெறுமதி சேர் நிலுவை வரிப் பெறுமதியில் 31 சதவீதம் ஆனதுடன் 13 ஆண்டுகள் வரையான காலம் பழைமையான பெறுமதி சேர் வரியும் இதில் உள்ளடக்கப்பட்டிருந்தது. (2016 ஆம் ஆண்டிலிருந்து RAMIS முறைமை அமுல்படுத்தப்பட்டிருந்தும் அதுவரை காணப்பட்ட Legacy முறைமையில் பதியப்பட்ட தரவுகள் தொடர்ந்தும் ஈடுபடுத்தப்பட்டிருந்தது)

**அட்டவணை இலக்கம் 02- 2022-12-31 இல் உள்ளவாறு அறவிடக்கூடிய பெறுமதி  
வேர் வரிப் பெறுமதியின் காலப்பகுப்பாய்வு**

ஆண்டு	அறவிடக்கூடிய பெறுமதி சேர் வரித் தொகை						முழுப் பெறுமதி
	RAMIS			LEGACY			
	பெறுமதி சேர் வரி (பொருட்கள் மற்றும் நிதியற்ற சேவைகளின் மீது)	நிதிசார் சேவைகளின் மீது பெறுமதி சேர் வரி	மொத்தம்	பெறுமதி சேர் வரி (பொருட்கள் மற்றும் நிதியற்ற சேவைகளின் மீது)	நிதிசார் சேவைகளின் மீது பெறுமதி சேர் வரி	மொத்தம்	
ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	
2009	-	-	-	2,202,776,785	-	2,202,776,785	2,202,776,785
2010	-	-	-	1,525,183,248	8,399,017	1,533,582,265	1,533,582,265
2011	-	-	-	3,569,115,572	9,505,309	3,578,620,881	3,578,620,881
2012	-	-	-	2,515,603,584	-	2,515,603,584	2,515,603,584
2013	-	-	-	1,316,754,194	47,988,870	1,364,743,064	1,364,743,064
2014	-	-	-	2,036,312,351	4,656,200	2,040,968,551	2,040,968,551
2015	-	-	-	2,059,765,912	295,908,785	2,355,674,697	2,355,674,697
2016	4,211	-	4,211	1,917,881,528	4,424,450	1,922,305,978	1,922,310,189
2017	1,342,466,928	-	1,342,466,928	4,564,180,946	53,692,654	4,617,873,600	5,960,340,528
2018	7,314,295,677	-	7,314,295,677	3,416,358,991	443,736,675	3,860,095,666	11,174,391,344
2019	14,355,395,239	73,710,358	14,429,105,597	3,060,756,509	1,277,005,037	4,337,761,545	18,766,867,143
2020	9,652,319,801	106,835,627	9,759,155,429	1,162,584,258	4,906,487	1,167,490,745	10,926,646,173



2021	11,466,112,778	446,797,739	11,912,910,517	314,994,216	-	314,994,216	12,227,904,733
2022	34,812,009,989	1,458,363,234	36,270,373,224	1,452,940,997	-	1,452,940,998	37,723,314,222
<b>மொத்தம்</b>	<b>78,942,604,624</b>	<b>2,085,706,958</b>	<b>81,028,311,582</b>	<b>31,115,209,090</b>	<b>2,150,223,484</b>	<b>33,265,432,575</b>	<b>114,293,744,157</b>

5.7.4 மேலே அட்டவணை இலக்கம் 01 இல் காட்டப்பட்டவாறு 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு Legacy மற்றும் RAMIS கணனி முறைமையின் பிரகாரம் அறவிடக்கூடியவையாக உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் அடையாளம் கண்டுள்ள ரூபா 114,293,744,157 பெறுமதியானது விபரமாக மேலே அட்டவணை இலக்கம் 02 இல் காட்டப்பட்டுள்ளது. அதற்கிணங்க Legacy கணனி முறைமையின் (பழைய முறைமை) பிரகாரம் அறவிடக்கூடியதாக அடையாளங்காணப்பட்ட நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பண பெறுமதி ரூபா 33,265,432,575 ஆனதுடன் RAMIS கணனி முறைமையின் பிரகாரம் அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்டுள்ள நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப்பணப் பெறுமதி ரூபா 81,028,311,582 ஆக இருந்தது. இந்த இரண்டு பெறுமதிகளும் மேற்கூறிய அட்டவணை இலக்கம் 02 இல் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு பெறுமதி சேர் நிலுவை வரியும் தண்டப்பணமும், நிதிச் சேவை மீதான பெறுமதி சேர் நிலுவை வரிப் பெறுமதியுமானது நிதிச் சேவையும் பொருட் களும் மற்றும் நிதியற்ற சேவை ஆகிய இரண்டு பகுதிகளை உள்ளடக்கியுள்ளது. மேலும் மேற்கூறிய Legacy கணனி முறைமைக்கு (பழைய முறைமை) இணங்க அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்டுள்ள நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பண பெறுமதியான ரூபா 33,265,432,575 இனூள் 05 ஆண்டுகளை மிகைத்த பெறுமதி சேர் நிலுவை வரியும் தண்டப் பணமும் ரூபா 21,760,101,259 தொகை மற்றும் நிதிச் சேவை மீதான பெறுமதி சேர் நிலுவை வரியும் தண்டப் பணமும் ரூபா 424,575,285 ஆக மொத்தமாக ரூபா 22,184,676,544 பெறுமதியான நிலுவை வரியும் தண்டப் பணமும் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது (பின்னிணைப்பு 19).

## 5.8 திணைக்களத்திற்கு கிடைத்த மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமான தகவல்கள்

5.8.1 மேலே 5.3 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு அதிகாரச் சட்டத்தின் 34(1) ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் வரி செலுத்துபவர்களால் மேன்முறையீடு சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் 2021 ஆம் ஆண்டு வரை மாத்திரம் பெற்றுக்கொள்ளப்பட்ட மேன்முறையீடுகளை உள்ளடக்கி தயாரிக்கப்பட்ட கணனிமயப்படுத்தப்பட்ட ஆவணம் 2023 மே 25 ஆந் திகதி உள்நாட்டு இறைவரித்

திணைக்களத்தினால் கணக்காய்விற்குச் சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்தன. அந்த ஆவணத்தின் பிரகாரம் 2017 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2021 ஆம் ஆண்டு வரை மாத்திரம் பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமான மேன்முறையீடு/ நிருவாக மீளாய்விற்காக ரூபா 2,931,043,956,635 பெறுமதியான 22,536 வேண்டுகள்கள் திணைக்களத்திற்கு கிடைத்திருந்தன.

5.8.2 அவ்வாறு பெற்றுக்கொள்ளப்பட்ட மேன்முறையீடு/ மீளாய்வு வேண்டுகளுக்கு மத்தியில் 12,916 மேன்முறையீடு/ நிருவாக மீளாய்வுகள் பின்வருமாறு செல்லுபடியான ஒரு மேன்முறையீட்டில் இருக்க வேண்டிய என்ற நிபந்தனை நிறைவேற்றப்பட்டிருக்காமையின் அடிப்படையில் ஆணையாளர் நாயகத்தினால் நிராகரித்தல், ஆணையாளர் நாயகத்தினால் தனது தீர்ப்பினை வழங்குதல், மேன்முறையீட்டுப் பிரிவின் மூலம் இணக்கப்பாட்டிற்கு வருதல், விசாரணையாக மூடிவைத்தல் (மேன்முறையீடு இல்லாத வேண்டுகள்கள்) போன்ற விடயங்களின் கீழ் முடிவுறுத்தப்பட்டிருந்தது.

**அட்டவணை இலக்கம் 03**

மேன்முறையீடு/ வேண்டுகளை முறைமை	மீளாய்வு தீர்த்துவைத்துள்ள	மேன்முறையீடு/ மீளாய்வு வேண்டுகள்களின் எண்ணிக்கை	மேன்முறையீடு/ மீளாய்வு வேண்டுகளுக்குரிய சச்சரவுத் தன்மையான வரி மற்றும் தண்டப் பணம் ரூபா
நிராகரிக்கப்பட்ட மீளாய்வு வேண்டுகள்கள்	மேன்முறையீடு/	139	1,237,423,441
விசாரணைகளை மூடிவைத்தல்கள்		11,313	2,393,280,712,269
மேன்முறையீட்டுப் பிரிவின் மூலம் இணக்கப்பாட்டிற்கு கொண்டுவருதல்		1,400	410,717,905,736
ஆணையாளர் நாயகம் தீர்ப்பினை வழங்குதல்		64	1,349,368,168
<b>மொத்தம்</b>		<b>12,916</b>	<b>2,806,585,409,614</b>

5.8.3 அதற்கிணங்க ரூபா 124,458,547,021 பெறுமதியான மேன்முறையீடு/ நிருவாக மீளாய்விற்கான 9,620 வேண்டுகோள்கள் 2023 மே 25 ஆந் திகதியளவில் திணைக்களம் மேன்முறையீடு/ நிருவாக மீளாய்வு நடைமுறையினுள் இன்னும் தீர்த்துவைக்கப்படாதிருந்தது.

#### 5.9 சட்ட நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ள சம்பவங்கள்

5.9.1 பெறுமதி சேர் வரியானது தீர்மானமிக்கதாகவும் இறுதியானதாகவும் ஆனதன் பின்னர் செலுத்த தவறுதல் ஏற்படுகையில் திணைக்களத்தினால் அறவீடு செய்வதற்காக சட்ட நடவடிக்கைகள் உள்ளடங்கலாக அறவீடு செய்வதற்காக நடவடிக்கை எடுத்தலும், வரி செலுத்துபவர்களால் அந்த அறவீடு செய்யும் நடவடிக்கை எடுத்தல் சம்பந்தமான மேற்கூறிய நடவடிக்கைகளுக்கு எதிராக சட்ட நடவடிக்கைகளை ஆரம்பித்தலும் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்தது. திணைக்களம் கணக்காய்விற்குச் சமர்ப்பித்த தகவல்களின் பிரகாரம் 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு பின்வரும் அட்டவணைக்கு இணங்க ரூபா 26,056,014,972 பெறுமதியான சச்சரவுத் தண்மையான பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக 545 சட்ட நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தன.

**அட்டவணை இலக்கம் 04 - 2022 திசெம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு ஆரம்பிக்கப்பட்ட  
சட்ட நடவடிக்கைகள்**

	வரி வகை	சட்ட நடவடிக்கைகளின் எண்ணிக்கை	செலுத்தாத வரியின் பெறுமதி  ரூபா
உச்ச நீதிமன்றம்	பெறுமதி வரி	சேர் 26	2,626,617,159
மேன்முறையீட்டு நீதி மன்றம்	பெறுமதி வரி	சேர் 59	5,552,205,613
	நிதிச் சேவைகள் மீதான பெறுமதி சேர் வரி	21	9,158,112,319
உயர் நீதிமன்றம்	பெறுமதி வரி	சேர் 13	266,310,798
மாவட்ட நீதிமன்றம்	பெறுமதி வரி	சேர் 203	3,134,751,141
நீதவான் நீதிமன்றம்	பெறுமதி வரி	சேர் 223	5,318,017,942
மொத்தம்		<b>545</b>	<b>26,056,014,972</b>

மேலே உச்ச நீதிமன்ற மற்றும் மேன்முறையீட்டு நீதிமன்றத்தின் கீழ் நடைபெறுகின்ற சட்ட நடவடிக்கைகள் மேன்முறையீட்டு நடைமுறைகளின் காரணமாக உருவாகியிருந்ததுடன் அறவிடக்கூடியவையாக திணைக்களம் இனங்கண்டுள்ள நிலுவை வரிகளை அறவீடு செய்வதற்காக ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ள சட்ட நடவடிக்கைகள் உயர் நீதிமன்றம் மாவட்ட நீதிமன்றம் மற்றும் நீதவான் நீதிமன்றங்களில் காணப்படும் சட்ட நடவடிக்கைகளாகும்.

5.9.2 மேலே நீதவான் நீதிமன்றம் மற்றும் மாவட்ட நீதிமன்றங்களில் காணப்படுகின்ற வழக்குகளுக்கு மத்தியில் முறையே ரூபா 4,866,910,231 பெறுமதியான மீதிகள் தொடர்பான 162 வழக்குகள் மற்றும் ரூபா 598,867,563 பெறுமதியான மீதிகள் தொடர்பான 42 வழக்குகள் அதிகாரச் சட்டத்தின் 48 (அ) பிரிவினாள்ள ஏற்பாடுகளின் பிரகாரம் திணைக்களத்தினால் எடுக்க வேண்டிய நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படாத நிலுவை மீதிகள் தொடர்பான வழக்குகளாகும். மேலும் ரூபா 720,850,663 பெறுமதியான நிலுவை வரிப் பணமானது வரி செலுத்துபவர்களின் சுயமதிப்பீடு நிலுவையாக இருந்ததன் காரணத்தினால் அறவிடப்படாத சிக்கலினை தீர்த்துவைப்பதற்காக 5 ½ ஆண்டுகளுக்கு மேற்பட்ட காலம் கடந்து சென்ற வழக்குகளாகும்.

5.9.3 மேலுள்ள அட்டவணை இலக்கம் 04 இல் குறிப்பிட்ட மாவட்ட நீதிமன்றம் மற்றும் நீதவான் நீதிமன்றங்களில் காணப்பட்ட 426 சட்ட நடவடிக்கைகளுக்கு மத்தியில் ரூபா 6,099,233,085 பெறுமதியான 301 சட்ட நடவடிக்கைகளுக்கு அடிப்படையாகக் கொள்ளப்பட்ட விடயங்கள் முதலியன தொடர்பாக மேலும் பரீட்சிப்புக்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன. அதற்கிணங்க அவற்றினை எதிர்காலத்தில் பேணிச் செல்வதன் மூலம் நிலுவை வரிகளை அறவீடு செய்வதற்கு திணைக்களத்திற்கு உள்ள இயலுமை தொடர்பாக பரீட்சிப்பதற்காக அந்த சட்ட நடவடிக்கைகளுக்குரிய நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பணம் இறுதியாக விதிக்கப்பட்ட திகதியை தீர்மானிப்பதற்காக தேவையான வரிக் காலப்பகுதியும் சட்டரீதியான நடவடிக்கைகளும் ஆரம்பிக்கப்பட்ட திகதி தொடர்பான தகவல்கள் 2023 நவம்பர் 06, 09 மற்றும் திசெம்பர் 29 ஆந் திகதிகளில் கணக்காய்விற்குச் சமர்ப்பிக்கப்பட்டதுடன் அத்தகவல்கள் Legacy முறைமையினூடாகப் பரீட்சிக்கப்பட்டது.

5.9.4 Legacy முறைமையின் பிரகாரம் வரிப் பணம் அறவீடு செய்ய வேண்டியுள்ளதாக சுட்டிக்காட்டப்படாத ரூபா 296,441,404 பெறுமதியான 46 வழக்குகள் திணைக்களத்தினால் நீதவான் நீதிமன்றங்களிலும் மாவட்ட நீதிமன்றங்களிலும் பேணப்பட்டு வருகின்றன.

5.10 அரசாங்க நிறுவனங்களினால் வழங்குனர்களுக்குச் செலுத்தப்பட்ட பெறுமதி சேர் வரி வரி அறிக்கையினை வழங்குதல் மற்றும் வரிக் கொடுப்பனவுகளை மேற்கொள்ளும் போது வரி செலுத்துபர்களால் 2002 இன் 14 ஆம் இலக்க பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் 21(1) மற்றும் 26 ஆம் பிரிவுகளின் பிரகாரம் நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும் எனக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

21(1) ஆம் பிரிவு - இப்பிரிவின் பிரகாரம் (அதனை உள்ளடக்கி ஏனைய பிரிவுகளுக்கும் கவனம் செலுத்தப்படுதல் வேண்டும்) அனைத்து பதிவுசெய்த நபர்களினாலும் ஒவ்வொரு வரியினையும் அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதி கடந்ததன் பின்னர் அடுத்துவரும் மாத்தில் ஒவ்வொரு வரியினையும் அறவிடக்கூடிய கால எல்லை முடிவடைந்ததன் பின்னர் மாதத்தின் இருபதாவது நாள் கடப்பதற்கு முன்னர் அந்த வரி அறவிடக்கூடிய கால எல்லைக்குள் அவரின் வழங்கல் தொடர்பான அறிக்கை ஆணையாளருக்கு வழங்கப்பட வேண்டும் எனக் குறிப்பிடப்படுகின்றது.

26 ஆம் பிரிவு - இப்பிரிவின் பிரகாரம் (அதனை உள்ளடக்கி ஏனைய பிரிவுகளுக்கும் கவனம் செலுத்தப்படுதல் வேண்டும்) குறித்த வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதி தொடர்பான வரியும் அந்த வரி அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதி முடிவடைந்ததன் பின்னர் அடுத்து வரும் மாதத்தின் இறுதித் திகதிக்கு பின்னரான ஒரு திகதி அல்லாத திகதியில் செலுத்தப்பட வேண்டும் எனக் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

ஹ

அதற்கிணங்க கணக்காய்வினால் மேற்கொள்ளப்பட்ட மாதிரிப் பரீட்சிப்பிற்கு இணங்க 13 அரசாங்க நிறுவனங்களால் தமது வழங்குனர்களுக்கு (பதிவுசெய்த நபர்களுக்கு) 2018 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2023 ஆம் ஆண்டு வரை பெறுமதி சேர் வரியாக ரூபா 883,046,016 செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

## 06. அவதானிப்புக்கள்

6.1 பெறுமதி சேர் வரி சம்பந்தமாக பெற்றுக்கொள்ளப்பட்ட மேன்முறையீடுகள் தொடர்பாக 02 ஆண்டுகளுக்குள் உள்நாட்டு இறைவரி ஆணையாளர் நாயகத்தினால் ஒரு தீர்மானம் அல்லது இணக்கப்பாட்டிற்கு வந்து கொள்ளாததன் காரணமாக மற்றும் மதிப்பீட்டினை அனுப்பிவைத்திருக்கையில் அதற்கு குறித்த சில மேன்முறையீடுகள் சம்பந்தமாக அதிகாரச் சட்டத்தின் பிரகாரம் நடவடிக்கை எடுக்காமையின் அடிப்படையில் பின்வரும் அவதானிப்புக்கள் கணக்காய்வினால் மேற்கொள்ளப்படுவதுடன் அதற்கிணங்க உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் தமது பொறுப்பினை காலத்திற்கு பொருத்தமானதாகவும் உச்ச அளவு வினைத்திறனுடனும் நிறைவேற்றியிருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

6.2 மேலே 5.7.2 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டவாறு 2022 திசம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு Legacy மற்றும் RAMIS கணனி முறைமையின் பிரகாரம் அறவீடு செய்தல் தற்காலிகமாக நிறுத்திவைக்கப்பட்டுள்ள பெறுமதி சேர் நிலுவை வரிப் பணம் மற்றும் அதற்கான தண்டப் பணத்தின் பெறுமதி முறையே ரூபா 139,309,394,811 மற்றும் ரூபா 115,690,898,918 ஆகும்.

மேலும் மேலே 5.7.3 ஆம் பந்தியில் காட்டப்படுகின்றவாறு கைவிடுவதற்கு உள்ளாகியிருக்காது தடையின்றி அறவிடக்கூடியதாக உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் இனங்காணப்பட்டுள்ள பெறுமதி சேர் நிலுவை வரி மற்றும் அதற்கான தண்டப் பணத்தின் பெறுமதி முறையே ரூபா 62,780,565,106 மற்றும் ரூபா 51,513,179,051 ஆக இருந்தது. தடையின்றி அறவிடக்கூடியவையாக இனங்காணப்பட்டுள்ள அந்த வரிப் பெறுமதியில் 31 சதவீதமானது 13 ஆண்டுகள் பழைய பெறுமதி சேர் வரி என அவதானிக்கப்பட்டது. மேலும், மேலே குறிப்பிட்டுள்ள பெறுமதிகளுக்கு மத்தியில் தண்டப் பணத்தினைத் தவிர்த்து வரியாகக் குறிப்பிட்ட பெறுமதிகள் அவ்வாறு “நிலுவை வரி” ஆக குறிப்பிடப்பட்டிருந்தும் இப்பணம் பொது மக்களிடமிருந்து VAT வரியாக தற்பொழுது தனியார் அல்லது அரசாங்க நிறுவனங்களினால் சேகரிக்கப்பட்ட பணம் ஆனதுடன் அத்தரப்பினர்களால் அப்பணம் அரசாங்கத்திற்கு அனுப்பிவைக்காது அது தம்மிடம் நிறுத்திவைத்துள்ள ஒரு பொது ஆதனமாக கருதக்கூடிய ஒரு பெறுமதி என கணக்காய்வில் அவதானிக்கப்பட்டது.

6.3 மேலே 5.5.8 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்தின் 48(அ) உப பிரிவிற்கு 2003 ஆம் ஆண்டின் போது பெறுமதி சேர் வரி அதிகாரச் சட்டத்திற்கு மேற்கொள்ளப்பட்ட திருத்தங்களுக்கு இணங்க வரியினைச் செலுத்த தவறிய திகதியிலிருந்து 03 வருடங்களுக்கு பின்னர் 05 ஆண்டுகளை கடந்துள்ள சந்தர்ப்பத்தில் இப்பிரிவின் கீழ் வரியினை அறவீடு செய்வதற்காக

ஏதாவதொரு சட்ட நடவடிக்கையை ஆரம்பித்தல் அல்லது வேறு வழக்கினை தாக்கல் செய்தல் அல்லது வரியினை அறவீடு செய்வதற்காக ஒப்படைக்கப்பட்டு விசாரணை செய்வதற்கு இருந்த குறித்த ஒரு வழக்கின் வழக்கு நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளுதல் செய்யாதிருத்தல் வேண்டும் என்பதாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. மேலும் மேலே 5.5.9 ஆம் பந்தியில் காட்டப்படுகின்ற 48(அ) பிரிவு) 2008 இன் 15 ஆம் இலக்க திருத்திய அதிகாரச் சட்டத்தின் மூலம் பின்வரமாறு திருத்தம் செய்யப்பட்டிருந்தது. “37 ஆம் பிரிவின் கீழ் அறவிடப்படுகின்ற அல்லது பெற்றுக்கொள்ளப்படுகின்ற வரியை மதிப்பீடு செய்தல் இறுதியானதும் தீர்மானிக்கதுமாக மாறுகின்ற குறித்த வரியினை அறவிடக்கூடிய காலப்பகுதியின் இறுதியிலிருந்து 03 மாத காலம் பூர்த்தியடைந்த திகதியிலிருந்து 05 ஆண்டுகள் கடந்துள்ள சந்தர்ப்பத்தில் செலுத்தாது தவிர்த்த வரியினை அறவிடுவதற்காக அதிகாரச் சட்டத்தின் 42 ஆம் 43 ஆம், 44 ஆம் அல்லது 48 ஆம் பிரிவின் கீழ் ஆணையாளர் நாயகத்தினால் எதுவித சட்ட நடவடிக்கைகளையும் ஆரம்பிக்காதிருத்தல் வேண்டும் எனக் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

எவ்வாறாயினும் 2008 ஆம் ஆண்டின் போது மேற்கொள்ளப்பட்ட திருத்தங்களுக்கு இணங்க தடையின்றி அறவிடக்கூடியவையாக இனங்காணப்பட்டுள்ள ரூபா 114,293,744,157 தொகைக்கு மத்தியில் மேலே 5.7.4 ஆம் பந்தியில் காட்டப்படுகின்ற ரூபா 22,184,676,544 நிலுவை வரியும் தண்டப் பணமும் 5 ½ ஆண்டுகள் காலத்தை மிகைத்துள்ளதன் காரணமாக சட்ட நடவடிக்கையையேனும் ஆரம்பிப்பதற்கு முடியாத நிலைக்கு மாறியுள்ளதனால் அந்த வருமானத்தினை அரசாங்கத்தினால் அறவீடு செய்யும் இயலுமை இழக்கப்பட்டுள்ளது. அதற்கிணங்க அரசாங்கத்திற்கு வருமானத்தை சேகரித்தலினை ஒப்படைத்துள்ள பிரதான நிறுவனமாக அறவிட வேண்டிய மற்றும் அறவிடக்கூடியதாக இனங்காணப்பட்ட வருமானத்தில் 20 சதவீதிற்கு அண்மித்த அளவானது முழுமையாக அறவிடமுடியாத நிலைக்குமாறும் வகையில் காலாவதியாகியிருந்ததன் மூலம் இறைவரித் திணைக்களம் சிறப்பாக ஆக்கபூர்வமாகவும் பொறுப்புடனும் நடவடிக்கை எடுத்திருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.4 2023 மே 25 ஆந் திகதி வரை திணைக்களம் மேன்முறையீட்டு நடைமுறையினூடாக இன்னும் தீர்த்துவைக்கப்படாது காணப்பட்ட 9620 மேன்முறையீடு/ நிருவாக மீளாய்வுகளுக்கு மத்தியில் சச்சரவுத் தன்மையான நிலைமையின் காரணமாக தீர்வுசெய்தல் முடிவுறுத்தப்படாது ரூபா 98,458,808,221 பெறுமதியான 4,499 மேன்முறையீடுகள் காணப்பட்டன.. அவற்றிற்கு மத்தியில் 02 ஆண்டுகள் காலத்தை மிகைத்த எனினும் உள்நாட்டு இறைவரி ஆணையாளர் நாயகத்தினால் தமது தீர்மானத்தை வழங்குவதற்கு முடியாத ரூபா 31,041,372,244 பெறுமதியான 2,459



மேன்முறையீடுகளும் உள்ளடக்கப்பட்டிருந்தன. இதற்கு மேலதிகமாக மேலே 5.3.7 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு 2021 இன் 17 ஆம் இலக்க 2019 கொரோனா வைரஸ் நோய் அதிகாரச் சட்டத்தின் மூலம் ஆணையாளர் நாயகத்திற்கு வழங்கப்பட்டுள்ள மேலதிக 02 ஆண்டுகள் காலத்தை மிகைத்த ரூபா 9,177,151,849 பெறுமதியான 1,603 மேன்முறையீடுகளும் காணப்பட்டன என அவதானிக்கப்பட்டது. அதற்கிணங்க (மேன்முறையீட்டின் பிரகாரம் ) உரிய காலப்பகுதிக்குள் அந்த மேன்முறையீடுகள் பற்றி இணக்கப்பாட்டிற்கு வந்திருக்காத அல்லது தீர்மானம் எடுக்கப்படாத சந்தர்ப்பத்தில் அந்த மேன்முறையீடுகளுக்கு வாய்ப்பளிக்கப்படுகின்றது என கருதப்பட வேண்டியதுடன் வரியும் அதற்கிணங்க அறவிடப்பட வேண்டியுள்ளதனால் அவ்வாறான சந்தர்ப்பம் அரசாங்கத்திற்கு பிரதிகூலமாக இருக்கலாம் என்பதனால் உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் அரசாங்கத்திற்கு மிகவும் சாதகமான வகையில் வருமானத்தை சேகரிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை என கணக்காய்வில் அவதானிக்கப்பட்டது.

6.5 கணக்காய்விற்கு வழங்கிய தகவல்களுக்கு இணங்க சட்டரீதியான நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்த அதிகாரச் சட்டத்தின் 37 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் தீர்மானமிக்கதும் இறுதியானதுமான நிலுவை வரிப் பணம் சம்பந்தமாக நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தும் அந்த நடவடிக்கைகள் 48 (அ) பிரிவில் குறிப்பிட்ட கால எல்லை மிகைப்பதற்கு முன்னர் எடுக்கப்படாமையின் காரணமாக மேலே அட்டவணை இலக்கம் 04 இல் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு நீதவான் நீதிமன்றம் மற்றும் மாவட்ட நீதிமன்றங்களில் காணப்பட்ட ரூபா 5,465,777,794 பெறுமதியான 204 வழக்குகள் தொடர்பாக கணக்காய்விற்கு வழங்கிய தகவல்கள் போதியளவானதாக இல்லாமையின் காரணமாக அந்த தீர்மானமிக்கதும் இறுதியானதுமான நிலுவை வரிப் பணத்தை அறவீடு செய்யும் இயலுமை நிச்சயமற்றுக் காணப்படுகின்றது என காணும் அளவிற்கு அவதானிக்கப்பட்டது.

6.6 மேலே அறவீடு செய்யும் இயலுமை நிச்சயமற்ற தன்மைக்கு உள்ளாகியுள்ள பெறுமதி சேர் வரிப் பணங்களில் ரூபா 720,850,663 பெறுமதியான நிலுவை வரிப் பணம் வரி செலுத்துபவர்களின் சுயமதிப்பீட்டிற்கு இணங்க வரி செலுத்தாமையின் காரணமாக அறவிடப்படவில்லை என Legacy கணனி முறைமையினூடாக மேற்கொண்ட கணக்காய்வு பரீட்சிப்பின் போது அவதானிக்கப்பட்டது. அதன் போது வரி செலுத்துபவர் சுய மதிப்பீட்டினை மேற்கொள்ளத் தவறும் சந்தர்ப்பத்தில் அதற்கு எதிராக சட்ட நடவடிக்கைகளை ஆரம்பிப்பதற்கு திணைக்களத்தினால் 5 ½ ஆண்டுகளுக்கு மேற்பட்ட காலம் கடந்திருந்தமையின் மூலம் நிலுவை வரிகளை அறவீடு செய்யும் போது உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம் சிறப்பாக வினைதிறனுடனும் பொறுப்புக்களுடனும் நடவடிக்கை எடுத்திருக்கவில்லை என

மற்றும) வரி செலுத்துபவர்களுக்கு சாதகமான நிலைமை உருவாகும் முறைமையில் நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டுள்ளது என அவதானிக்கப்பட்டது.

05 ஆண்டுகளுக்கு மேற்பட்ட காலம் கடந்துள்ளதனால் நிலுவை வரியை அறவீடு செய்வதற்காக விதிக்கப்பட்ட வழக்கு நடவடிக்கைகள் தொடர்பாக அறவீடு செய்வதற்கு கட்டளைகளை விடுக்க முடியாதுள்ளது என இது சம்பந்தமான வழக்கு நடவடிக்கைகளின் போது கொழும்பு மாவட்ட நீதிமன்றம் தீர்மானித்திருந்தது.

6.7 மேலே 5.9.4 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டுள்ளவாறு ரூபா 296,441,404 பெறுமதியான நிலுவை வரிகளை அறவீடு செய்வதற்காக 46 வழக்குகள் தொடுக்கப்பட்டிருந்தும் அவ்வாறான நிலுவை மீதிகள் காணப்படுகின்றது என Legacy முறைமையின் மூலம் வெளிப்படுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை. அதற்கிணங்க தரவு முறைமையை பொருத்தமாகப் பராமரித்து நாளதுவரையாகப் பேணுவதற்கு திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுத்திருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

6.8 மேலே 5.10 ஆம் பந்தியில் காட்டப்பட்டவாறு மாதிரி கணக்காய்வு பரீட்சிப்பிற்கு இணங்க 13 அரசாங்க நிறுவனங்களால் 2018 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2023 ஆம் ஆண்டு வரை தமது வழங்குனர்களுக்குச் செலுத்திய ரூபா 883,046,016 பெறுமதியான வெட் வரியானது வரி செலுத்துபவர்களால் திணைக்களத்திற்கு முறைப்படியாக தீர்த்துவைப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

6.9 அதற்கிணங்க மூன்றாந் தரப்பினர்களால் (பதிவுசெய்த நபர்களுக்கு) அரசாங்க நிறுவனங்களுக்கு பொருட்கள் மற்றும் சேவைகளை வழங்குதல் மீது அறவிட்டு திணைக்களத்திற்கு அனுப்பிவைக்க வேண்டிய வெட் வரியினை முறைப்படியாக அறவிட்டிருக்காமை மற்றும் தாமதித்து அறவிட்டதன் காரணமாக அந்த வரிப் பணத்தை சேகரிக்கின்ற தரப்பினர்களுக்கு அரசாங்க வருமானத்தில் ஒரு பகுதியை அல்லது பொது ஆதனங்களாக எடுத்துக்கொள்ளக்கூடிய பணத்தின் அளவினை சட்ட விரோதமாக தமது விருப்பின் பேரில் பயன்படுத்துவதற்கு இடமளிக்கப்பட்டுள்ளது எனவும் வரி செலுத்துபவர்களிடமிருந்து மேற்கூறிய வெட் வரிப் பணத்தை அரசாங்கத்தினால் அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கின்ற உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் அதற்காக ஆக்கபூர்வமாக பொருத்தமான அளவில் தீர்வு செய்யும் முயற்சிகளை மேற்கொள்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை எனவும் அவதானிக்கப்பட்டது.

6.10 உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்தினால் வருமானங்களை சேகரிப்பது தொடர்பாக முறைப்படியாக உரிய அதிகாரச் சட்டத்தின் பிரகாரம் நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டதா என்பதனைப் பரீட்சிப்பதற்கு கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதிக்கு காணப்படுகின்ற நியதிச்சட்ட ரீதியான உரிமைக்கு ஊறுவிளைவிக்கும் வகையில் உரிய தகவல்களை அணுகுவதற்கு கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதிக்கு கருதுகோள் ரீதியான தடை உள்ளது என அவதானிக்கிறேன்.

## 07. சிபாரிசுகள்

- 7.1 இரண்டு வரி நிருவாக முறைமைகள் தொடர்பாக 2022 திசெம்பர் 31 இல் உள்ளவாறு அறவிடக்கூடிய (தடையின்றி) பெறுமதி சேர் நிலுவை வரியும் தண்டப் பணமுமாக திணைக்களத்தினால் இனங்காணப்பட்டுள்ள ரூபா 114,293,744,157 பெறுமதியான வரிப் பணத்தை அறவீடு செய்யும் போது போதியளவில் ஆக்கபூர்வமாக நடவடிக்கை எடுக்காமை சம்பந்தமாக முறையான பரீட்சிப்புக்களை மேற்கொண்டு அதற்கான காரணம் மற்றும் ஏற்படக்கூடிய ஒழுங்கீனங்களை இனங்காணல் மற்றும் அந்த நிலுவை வரி அறவீடுகள் தொடர்பாக அனைத்து அறவீட்டு நடைமுறைகளையும் ஈடுபடுத்தி நிலுவை வரிகளை துரிதமாக அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல் மற்றும் அது தொடர்பான உள்ளகக் கட்டுப்பாட்டினை வலுப்படுத்துதல்
- 7.2 அறவிடக்கூடியதாக (தடையின்றி) இனங்காணப்பட்டுள்ள நிலுவை வரிப் பணங்களுக்குரிய தனித்தனி மீதிகளின் பிரகாரம் நீண்டகாலமாக அறவீடு செய்யப்படாத நிலுவை வரி, மெதுவாக அசைகின்ற நிலுவை வரி மற்றும் காலம் கடப்பதற்கு உட்படக்கூடிய நிலுவை வரி என்பன தொடர்பாக அதற்குரிய காரணங்களை தனித்தனியாக இனங்காணல் மற்றும் அறவீடுகளை துரிதப்படுத்துதல் மற்றும் அறவிடப்படாமை ஆபத்திற்கு உட்படுகின்ற நிலுவை வரி என்பவற்றிற்காக தேவையான பொருத்தமான வேலைத்திட்டத்தினை அமுல்படுத்துதல்
- 7.3 இரண்டு வரி நிருவாக முறைமைகள் தொடர்பாக அறவீடு தற்காலிகமாக கைவிடப்பட்டுள்ள நிலுவை வரிப் பணங்களுக்குரிய தனித்தனி மீதிகளை பரீட்சிப்பிற்கு உட்படுத்தி அம்மீதிகளில் உள்ளடக்கப்பட்ட சச்சரவுத்தன்மையான வரிகள் மற்றும் தண்டப்பணங்களின் மீதிகளை சரியாக இனங்கண்டு அவை சம்பந்தமான இணங்கிக் கொள்ளக்கூடிய, நியாயப்படுத்தக்கூடிய வரிகள் இருக்குமாயின் அவற்றினை துரிதமாக அறவீடு செய்வதற்கு தேவையான பொருத்தமான நடைமுறைகள்/ நடவடிக்கைகள் எடுத்தல் மற்றும் காணப்படுகின்ற தரவு முறைமைகளை சிறப்பாக பயன்படுத்தும் தேவைப்பாட்டினை வலியுறுத்துதல்.
- 7.4 மோசடியாக, கவனயீனமாக அல்லது வேண்டுமென்றே அறவிடக்கூடிய நிலுவை வரி மற்றும் தண்டப் பணத்தை அறவீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்படாது அறவீட்டின் விளைத்திறனுக்கு தடையாக நடவடிக்கை எடுக்கின்ற மற்றும் / அல்லது அவற்றில் உயர்வான ஒழுங்குபடுத்தல் உள்ள மற்றும் கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதியின் நியதிச்சட்ட உரிமைகளுக்கு ஊறுவிளைவிக்கக்கூடியதாக நடவடிக்கை எடுக்கின்ற உத்தியோகத்தர்கள் உள்ளார்களா என்பது சம்பந்தமாக நிறுவன மட்டத்தில் பரீட்சிப்புக்களை மேற்கொண்டு பொறுப்புக்கூறக்கூடிய உத்தியோகத்தர்களுக்கு எதிராக

இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் தாபன விதிக் கோவை மற்றும் ஏனைய தொடர்புபட்ட சட்டங்களின் பிரகாரம் பொருத்தமான நடவடிக்கை எடுத்தல்

- 7.5 வரி மேன்முறையீட்டு நடைமுறையில் காணப்படுகின்ற கட்டடங்களின் எண்ணிக்கை மற்றும் / அல்லது அந்த நடைமுறைகளுக்கு எடுக்கின்ற காலத்தை குறைக்கும் இயலுமை தொடர்பாக உரிய கவனம் செலுத்தி தேவையான நடவடிக்கை எடுத்தல்
- 7.6 அதிகாரச் சட்டத்திலுள்ள ஏற்பாடுகளுக்கு இணங்க திணைக்களத்தினால் உரிய காலத்தில் போதியளவான நடவடிக்கை எடுக்கும் தேவைப்பாட்டினை வலியுறுத்துதல் மற்றும் அவற்றிற்கு இணங்கியிருக்காத சந்தர்ப்பங்களை துரிதமாக இனங்காணக்கூடிய வகையில் உரிய முறைமைகளை ஒழுங்குபடுத்துதல்
- 7.7 தரவு முறைமையை வழங்குபவரின் தொழில்நுட்ப ரீதியான விடயம் அல்லாது எனினும் அந்த வழங்குனருக்கும் திணைக்களத்திற்குமிடையே உடன்படிக்கை செய்யப்பட்ட வழங்குதல்களுக்கு இணங்கியுள்ள வசதிகளை வழங்குவது தொடர்பாக மதிப்பீடு செய்வதற்குரிய தகவல்களை அரசாங்க கணக்காய்விற்கு வழங்கப்படாமையின் மூலம் சட்டவாக்குனர்களின் உரிமைக்கு தடையாக செயற்படுவதனை கட்டுப்படுத்துதல்
- 7.8 சுய மதிப்பீட்டினைச் சமர்ப்பித்தல் மற்றும்/ அல்லது அதற்கிணங்க வரிப் பணத்தை அனுப்பிவைக்கத் தவறுகின்ற பதிவுசெய்த நபர்களுக்கு எதிராக கடுமையான நடவடிக்கை எடுத்தல் மற்றும் அந்நிலைமையை கட்டுப்படுத்துவதற்கு தேவையான ஏற்பாடுகளை ஈடுபடுத்துதல்
- 7.9 தாம் சேகரித்துள்ள VAT வரிப் பணத்தை உரிய காலத்தில் சரியான அளவில் அரசாங்கத்திற்குச் செலுத்தாது அதிகாரச் சட்டத்தின் பிரகாரம் இடமளித்துள்ள காலத்திற்கு மேலதிகமாக நீண்டகாலமாக தமது கையில் வைத்திருப்பதற்கு வரிப் பணத்தை சேகரிக்கின்ற பதிவுசெய்த நபர்களின் இயலுமையைக் குறைப்பதற்காக அதேபோல தவறான எண்ணத்தோடு அவ்வாறு நடவடிக்கை எடுத்தலினை பலவீனப்படுத்தும் நடைமுறைகளை அறிமுகப்படுத்தும் தேவைப்பாடு தொடர்பாக தீவிர கவனம் செலுத்துதல்
- 7.10 அரசாங்க துறைகளினால் செலுத்தப்படுகின்ற பெறுமதி சேர் வரிப் பணத்தை பதிவுசெய்த நபர்களுக்கு செலுத்தாது நேரடியாக உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களத்திற்கு கிடைக்கும் வகையில் குறித்த ஒரு வேலைத்திட்டத்தினை அறிமுகப்படுத்தும் இயலுமை தொடர்பாக கவனம் செலுத்துதல்

- 7.11 நீதித்துறை நடவடிக்கை மூலம் நிலுவையில் உள்ள வரி மீதிகளை அறவிடுவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டு வருகின்ற போதிலும் , அவ்வாறு காணப்படுகின்ற சில நீதிமன்ற வழக்குகள் தொடர்பான மேலும் அறவிடக்கூடியதாகவுள்ள நிலுவையில் உள்ள மீதிகள் திணைக்களத்தின் கணனி அமைப்பில் இல்லாமை காரணமாக இது தொடர்பாக மேலதிக விசாரணைகளை மேற்கொண்டு உரிய வகையில் முறைமையை நாளதுவரையாக்கல் அல்லது நீதித்துறை நடவடிக்கை தொடர்பாக பொருத்தமான நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்.

**ஒப்பம்./டபிள்யூ. பி. சீ. வீக்ரமரத்ன.**  
**கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபதி**

டபிள்யூ.பி.சீ.விக்ரமரத்ன  
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபதி  
2024 மே 27 ஆந் திகதி

## **Special Audit Report on the Value Added Tax that should be charged to the Government, but has not yet been charged as per the sources of the Department of Inland Revenue**

### **Executive Summary**

In terms of the Value Added Tax Act No. 14 of 2002 effective in Sri Lanka at present and the amendments related thereto, persons registered for value added tax must submit tax returns on the specified dates in monthly or quarterly basis in respect of taxes collected from individuals on the sale of taxable goods or services and pay the tax amounts collected by them to the Department of Inland Revenue as mentioned in those tax returns. Furthermore, in case the amount of tax paid in that manner is less than the amount of tax mentioned in the tax returns, that amount becomes the arrears of the tax revenue of the Department and it is stated that the Department must also impose a penalty as appropriate and take action to recover the tax arrears and the penalty.

Accordingly, the value added tax (VAT) arrears and the penalty imposed on those tax arrears had been Rs. 369 billion as at 31 December 2022, and the recovery of the revenue arrears amounting to Rs. 255 billion, included in that amount, had been temporarily suspended owing to various reasons. It was observed according to the Legacy and RAMIS computer systems maintained by the Department that there had been a recoverable value added tax arrears balance that had been prevailing for about 13 years and that had been included in the remaining amount of Rs. 114 billion.

Even though the values mentioned as taxes, except penalties, out of the above-mentioned values, had been mentioned as "**Tax Arrears**", these amounts had already been collected by private or government institutions from the general public as VAT, and the audit observed that those amounts, which can also be considered as a public property, had been retained in the possession of those parties without remitting the amounts to the Government. Accordingly, the Government had lost the opportunity to recover the tax arrears and the penalty amounting to Rs. 22 billion as the Department of Inland Revenue had not functioned properly within the period of 5 ½ years in terms of the relevant Act. Accordingly, it was observed that the Department of Inland Revenue, as a major institution that has been assigned with the task of collecting revenue for the Government, had not functioned efficiently and responsibly by taking time in a manner that

nearly 20 percent of the revenue related to VAT identified as the amounts to be collected and that could be collected had become totally unrecoverable.

Furthermore, it was observed that 1,603 appeals worth Rs. 9 billion, which had exceeded the additional period of 2 years subsequent to receiving them to the Department, had not been resolved and at a circumstance where such appeal is not agreed or determined within such period, the appeal shall be considered to have been allowed and the tax shall be charged accordingly. Since such instances can be disadvantageous to the Government, it was further observed to the audit that the Department of Inland Revenue had not taken action to collect revenue in a manner that it was more advantageous to the Government. In addition, even though 46 cases had been conducted for the recovery of tax arrears worth Rs. 296 million, the existence of such arrears balances had not been indicated in the Legacy system.

Accordingly, I do recommend by this report to conduct a formal examination pertaining to not functioning by the Department with efficiency in relation to tax arrears that exist in relation to the two computerized tax administration systems maintained by the Department of Inland Revenue for tax administration and to identify the causes for that and possible irregularities and to take action to recover the tax arrears promptly by adopting all the recovery measures related to the recovery of those tax arrears and to strengthen the internal controls related thereto. Furthermore, recommendations have been issued in this report pertaining to the measures required to regularize the process of the recovery of value added tax including the conduct of an examination in institutional level or in a regulation higher than that to check whether there are officers who had fraudulently, negligently or willfully not taken measures to recover the tax arrears and penalty that could be recovered and had interfered with the efficiency of the recovery and to check whether there are officers who had functioned prejudicially to the statutory rights of the Auditor General, and pertaining to taking appropriate disciplinary action against officers responsible in terms of the Establishments Code of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka and in terms of the other relevant laws.



## **01. Background and nature of issuing the report**

As per the documents maintained by the Department of Inland Revenue, the overall tax arrears and penalties were Rs.904 billion as at 31 December 2022 and it could be identified that Rs.369 billion of Value Added Tax (VAT) arrears and penalty imposed on that tax arrears had existed within that amount. An amount of Rs. 255 billion in the balances to be charged with regard to this Value Added Tax had been temporarily suspended on various reasons and remaining Rs.114 billion exists as a tax arrears balance on Value Added Tax which is recoverable and prevailing for about 13 years as per the Legacy and RAMIS computer systems maintained by the department.

Accordingly, due to the failure of the department to charge VAT within the stipulated time, there had been a risk of misusing and/or loss of a huge amount to the Government, out of the revenue that had already been paid by the public to the Government as a revenue of the Government by committing a sacrifice. Due to the failure of the Department to take required measures to recover taxes in terms of certain provisions of the Act within the prescribed period, there was an uncertainty regarding the continuation of legal proceedings related to the recovery of tax arrears / resolving the legal proceedings in a way that it is advantageous to the department.

This Report was prepared on the powers conferred on me by section 13 of the National Audit Act No.19 of 2018 as facts in relation to the issues on value added tax arrears had been provided by media as well as by public representations in various occasions under these circumstances, and also due to the audit risk that has been identified at the annual audit conducted in relation to tax arrears.

## **02. Methodologies followed**

The following methodologies were followed in the preparation of this report.

### **2.1 Examination of documents, books and reports**

- i. Value Added Tax Act No.14 of 2002 and amendments related thereto
- ii. Inland Revenue Acts No.10 of 2006 and No.24 of 2017 and amendments related thereto

- iii. Financial Regulations of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
- iv. Annual tax arrears reports submitted to the Auditor General by the Commissioner General of Inland Revenue in terms of Financial Regulation 128 (2) (c) of the Financial Regulations of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
- v. Register of appeals maintained by the departments
- vi. Lists of individual balances included in computer soft copies given by the department in relation to the balances indicated in the report on tax arrears
- vii. Examination of the limited information on the court proceedings taken by the department in relation to the tax arrears
- viii. Public representations received to the National Audit Office with regard to the tax arrears and the related process of the department

## **2.2 Other examinations**

Examination on the tax arrears and the appeal process using the computer system in the department

## **03. Scope**

The scope of this Report is to examine on the recovery process of Value Added Tax arrears and penalties of the Department of Inland Revenue and the balances included in the tax arrears report as at 31 December 2022 were considered in that examination.

## **04. Limitation of scope**

- i. This audit examination had to be carried out based on the tax arrears reports submitted to audit by the department as the access facilities to RAMIS system had not been provided to the staff of the Auditor General to directly examine the information related to tax arrears reports of the department generated by using the RAMIS system and it was observed from time to time that there are faults in the reports provided in that manner
- ii It could not be verified independently whether all the appeals had been internally examined and whether the tax amounts in question that had been suspended due to the appeals had been included in the tax arrears report indicated in the above paragraph as the facilities had not been provided to the staff of the Auditor General to examine the

document including the appeals related to the tax arrears that had been in the internal appeal process of the department through the computer system.

- iii. It could not be examined whether the appropriate recovery measures with regard to such tax arrears had been taken within the stipulated time in terms of the Act as the information regarding the dates on which such legal action had been taken and the relevant tax period regarding certain tax arrears, for which legal actions have already been taken, had not been provided by the Department to the audit.

## 05. **Process**

### 5.1 **Introduction to Value Added Tax**

5.1.1 The Value Added Tax can be collected by the persons registered (public and private) for the Value Added Tax, who supply goods or services on a taxable supply subject to the provisions of the Value Added Tax Act No. 14 of 2002 effective from 26 July 2002 and subsequent amendments made to the said Act, and the reports on tax collected in that manner should be submitted to the Commissioner General of Inland Revenue in monthly/quarterly basis in a prescribed format.

5.1.2 Persons registered for value added tax must submit tax reports on the specified dates in monthly or quarterly basis and pay the collected tax amounts to the department as stated in that report. When the amount of tax paid in that manner is less than the amount of tax specified in the report, that amount is the arrears of tax revenue of the department and the department should also impose a penalty as appropriate to recover the arrears of tax and the penalty. Moreover, the tax credits reported by the registered persons mentioned in the above paragraph can be increased by auditing the tax files and issuing additional assessments by the department, and in such cases, it will be reported as tax arrears until the tax payer pays that tax amount.

### 5.2 **Assessment in relation to Value Added Tax**

5.2.1 As per 28 (1) of the Value Added Tax Act No.14 of 2002, tax arrears are assessed as follows in accordance with the opinion of the Assessor of the Department of Inland Revenue (**Annexure 01**).

Where-

- (a) any registered person who in the opinion of the Assessor is chargeable with tax, fails to furnish a return for any taxable period ; or
- (b) any registered person, who is chargeable with tax furnishes a return in respect of any taxable period but fails to pay tax for that taxable period ; or
- (c) any person requests the Commissioner General in writing to make any alteration or addition to any return furnished by such person for any taxable period,

The Assessor shall assess the amount of the tax, which such person, in the judgement of the Assessor, ought to have paid for that taxable period and shall, by notice in writing, require such person to pay such amount forthwith. The amount so assessed in respect of any person for a taxable period shall be deemed to be the amount of the tax payable by him for that taxable period.

5.2.2 Further, where an Assessor does not accept a return furnished by any person under section 21 (**Annexure 03**) for any taxable period and makes an assessment or an additional assessment on such person for such taxable period under section 28 or under section 31 (**Annexure 04**), as the case may be, the Assessor shall communicate to such person by registered letter sent through the post why he is not accepting the return in terms of section 29 of Value Added Tax Act. (**Annexure 02**)

5.2.3 Moreover, in terms of section 30 of the Act, (**Annexure 04**) where the Assessor is of opinion -

- (a) that a registered person has made a taxable supply for a value less than the open market value of such supply or for no value ; or
- (b) the transaction in respect of which taxable supply has been made, is between two associated persons,

in order to avoid the payment of tax, he shall determine the open market value of such supply on which tax shall be charged, having regard to the circumstance of the transaction and the time of supply.

5.2.4 It is specified in the section 31 of the Act on making an additional assessment and the production of any document under the hand of the Commissioner General purporting to be a copy of or extract from any return or assessment made under the Act shall be admissible

in all courts and shall be sufficient evidence of the original in terms of section 32 of the Act (**Annexure 05**).

5.2.5 In terms of section 33(1) of the Act (**Annexure 05**), where any registered person has furnished a return under subsection (1) of section 21 in respect of a taxable period or has been assessed for tax in respect of any period, it shall not be lawful for the Assessor where an assessment-

- (a) has not been made, to make an assessment; or
- (b) has been made to make an additional assessment, after the expiration of three years from the end of the taxable period in respect of which the return is furnished, or the assessment was made, as the case may be.

5.2.6 Notwithstanding the provisions of subsection 33(1) specified in the above paragraph 5.2.5, in terms of section 33(2) (**Annexure 05**), where the Assessor is of opinion that a person has willfully or fraudulently failed to make a full and true disclosure of all the material facts necessary to determine the amount of tax payable by him for any taxable period, it shall be lawful for the Assessor where an assessment-

- (a) has not been made, to make an assessment within 05 years from the end of the taxable period of relevant tax ; or
- (b) has been made to make an additional assessment within 05 years from the end of the taxable period of relevant tax.

### 5.3 Appeals in relation to Value Added Tax

5.3.1 Under section 34(1) of the Act (**Annexure 06**), any registered person may, if he is dissatisfied with any assessment or additional assessment made in respect of him by an Assessor, or a penalty imposed under this Act, appeal against such assessment, additional assessment or penalty, as the case may be, to the Commissioner General within thirty days after the service of notice of such assessment, additional assessment or imposition of penalty, as the case may be. Such person shall, notwithstanding the appeal, but subject to subsection (2) of section 26 (**Annexure 07**), pay the tax charged by such assessment or additional assessment together with any penalty imposed on him by this Act.

5.3.2 Furthermore, it is specified in section 34(2) (**Annexure 08**) that every appeal shall be preferred by a petition in writing addressed to the Commissioner General and shall state precisely the grounds of such appeal.

5.3.3 Furthermore, as per Section 34 (6) (**Annexure 08**), the Commissioner General; on receipt of the valid petition of appeal, may cause further inquiry to be made by another Assessor except the Assessor who did the assessment against which the appeal has been made, and if an agreement is reached with regard to the matters specified in the petition of appeal in the cause of the said inquiry, the necessary adjustment of the assessment shall be made. As per the 34 (8) of the Act (**Annexure 08**), every petition of appeal shall be agreed or determined by the Commissioner General within three years from the date of receipt if such petition of appeal is received by the Commissioner General in the year 2022 and within two years from the date of receipt if such petition of appeal is received in the year 2023 unless the agreement or determination of such appeal depends on the furnishing of any document or taking of any action by any person other than the appellant or the Commissioner General or an Assessor.

At a circumstance where such appeal is not agreed or determined within such period, the appeal shall be considered to have been allowed and the tax shall be charged accordingly.

5.3.4 Furthermore, it is stated that any person aggrieved by the determination of the Commissioner General upon an appeal made to him may appeal against such determination to the Board of Review / a Commission constituted under the Inland Revenue Act No.10 of 2006 as per the Section 35 of the Act (**Annexure 09**)

5.3.5 The Section 36 (1) states that the decision of the Board of Review shall be final (**Annexure 10**) and however either the appellant or the Commissioner General may request the Board of Review to state a case on a question of law for the opinion of the Court of Appeal.

5.3.6 The provisions of the Inland Revenue Act No. 38 of 2000 relating to appeals to the Court of Appeal and to the Supreme Court shall; with required changes, be related to an appeal under this section.

5.3.7 It is stated that the additional period of 02 years commencing from 01 March 2020 that has been given for the resolution of appeals as per the Section 1 (1) of the Coronavirus Disease 2019 (Temporary Provisions) Act No. 17 of 2021 shall be considered in the epidemic situation prevailed in the country, (**Annexure 11**)

#### 5.4 Finality of Assessment and Penalty for incorrect returns

As per the Section 37 of this Act (**Annexure 12**), at a circumstance where no valid appeal has been made within the time specified in this Act against an assessment in respect of tax or when the amount of tax has been determined on appeal, the assessment as made or reduced or increased or confirmed on appeal, as the case may be, shall be final and conclusive for all purposes of this Act regarding the amount of such tax.

#### 5.5 Default of Tax

5.5.1 According to the Section 39 (2) of the Act (**Annexure 13**), it is specified that whenever the Commissioner-General issues a certificate under section 42 or section 43 or a notice under section 44 (**Annexure 14**), he shall at the same time issue to the defaulter a notification thereof by personal service or by registered Letter sent through the post or by telegraph.

5.5.2 As per the Section 41 (2) of the Act (**Annexure 14**), where an assessment has been made and the defaulter has not appealed within the specified time against the assessment in respect of which such tax is charged, he may within thirty days of date of such notice make any objection. Further, notwithstanding what is indicated in Section 37, the Commissioner General shall consider the objections and give his decision thereon and that decision shall be final.

5.5.3 As specified in Section 42 (2) of the Value Added Tax Act (**Annexure 14**), where any tax is in default, the Commissioner General may issue a certificate to the Divisional Secretary, Assistant Divisional Secretary, Fiscal, Deputy Fiscal or Tax Collector containing the particulars of such tax and the name and address of the defaulter.

5.5.4 The officer who received such certificate is empowered by this Act to cause the tax to be recovered from the defaulter named in the certificate by seizure and sale of his movable property.

5.5.5 Further, as specified in Section 42 (3) (**Annexure 14**), the property so seized shall be kept for seven days subject to the payment of cost and charges by the defaulter and if the defaulter fails to pay the said tax in default together with the costs and charges within the

said seven days the Divisional Secretary, Assistant Divisional Secretary, Fiscal, Deputy Fiscal or Tax Collector shall cause such property to be sold by public auction.

5.5.6 As specified in the Section 43 (1) of the Act (**Annexure 14**),, at a circumstance where the Commissioner General is of opinion that recovery of tax in default by seizure and sale is impracticable, or inadvisable or where the full amount of the tax in default has not been recovered, he may issue a certificate containing particulars of such tax and the details of the defaulter including his name, to the Magistrate having jurisdiction in the division in which such place of business is situated.

Therein, the subsection 291 (1) of the Code of Criminal Procedure Act No. 15 of 1979 shall be applied relating to the default of punishment imposed (**Annexure 15**),

5.5.7 As specified in the Section 44 (1) (**Annexure 14**), where the tax payable by any person is in default and it appears to the Commissioner General to be probable that any person-

(a) Owes or is about to pay money to the defaulter or his agent; or

(b) holds money for or on account of the defaulter or his agent ; or

(c) holds money for or on account of some other person for payment to the defaulter or his agent, or

(d) has authority from some other person to pay money to the defaulter or his agent, the Commissioner General may give to such person notice in writing requiring him to pay any such moneys not exceeding the amount of the tax in default to the officer named in such notice.

5.5.8 In terms of the sub-section 48 (a) as per the amendment made to the Value Added Tax Act in the year 2003 (**Annexure 16**), it is stated that **in case of the lapse of 05 years after 03 months from the date of the default of tax payment, initiation of any legal proceeding for recovery of tax under this chapter or filing of any other case or conducting litigation activities of a case to be heard which has been filed for recovery of tax shall not be done.**

5.5.9 Further, as per the Amendment 2008 of the said Act, the Section 48 (a) (**Annexure 17**) had been amended as follows. **“The Commissioner General shall not commence any action under sections 42, 43, 44 or 48 of this Act (Annexure 14),, for the recovery of**



**tax in default where a period of five years has lapsed from the completion of three months from the end of any taxable period in which the assessment by which such tax was charged or levied becomes final and conclusive under section 37”.** (Herein, the situation stated in the Amendment 2003 as mentioned above in this paragraph that the lawsuits of which a period of five years has lapsed related to the period from the year 2003 to 2008 has been removed)

## 5.6 **VAT accounting method and maintenance of documents**

The process of tax collection and the maintenance of related records imposed by the Value Added Tax Act No. 14 of 2002 are carried out under the Legacy system up to the year 2015 and under the Revenue Administration Management Information System (RAMIS) from the year 2016. The registered persons shall send the input and output tax returns to the Department in respect of taxes collected and paid under the respective period of tax, and accordingly tax returns shall be provided and taxes shall be paid. In addition to that, the Department conducts additional assessment and imposes tax credits and there are also circumstances where the issued assessments are amended. The tax payers shall pay the tax credits so imposed. Where the tax due is not paid by the tax payer, the amount unpaid is deemed as defaulted tax.

Returns of Arrears of Revenue about the taxes so defaulted shall be presented to the Auditor General by the Department in terms of F.R. 128 (2) (c) (**Annexure 18**) and the said returns are prepared using Legacy and RAMIS computer systems.

## 5.7 **Analysis of balances of Value Added Tax arrears as at 31 December 2022**

5.7.1 According to the Return of Arrears of Revenue of the Department of Inland Revenue as at 31 December 2022, the total value of the tax arrears (tax and penalty) is Rs.904,342,180,777 and the Value Added Tax (VAT) arrears worth Rs. 369,294,037,886 had been included therein.

**Table No. 01 – Analysis of Tax Arrears as at 31 December 2022**

<b>Type of Tax</b>	<b>Value of Tax Arrears (Rs.)</b>		
	<b>Recoverable*</b>	<b>Temporary Suspended *</b>	<b>Total</b>
Value Added Tax (With Penalties)	114,293,744,157	255,000,293,729	369,294,037,886
Income Tax	38,501,262,330	419,553,614,125	458,054,876,455
Pay as You Earn Tax	3,050,350,285	3,612,290,145	6,662,640,430
Nation Building Tax	1,003,447,166	34,939,991,466	35,943,438,632
Withholding Tax	566,801,647	5,561,043,890	6,127,845,537
Others	6,009,487,815	22,249,854,022	28,259,341,837
<b>Total</b>	<b>163,425,093,400</b>	<b>740,917,087,377</b>	<b>904,342,180,777</b>

\* Taxes indicated as recoverable taxes in the above table are taxes that have been identified as recoverable without obstacles, and temporarily suspended taxes are taxes of which the collection has been delayed as appeal process and/or judicial proceedings are underway.

5.7.2 Recovery of 69% of the total of Value Added Tax arrears amounting to Rs.369,294,037,886 in Table No. 01 above viz, a sum of Rs. 255,000,293,729 had been temporarily suspended due to reasons such as appeals made by the tax payer against the assessment, taking legal actions by the tax payer or by the Department.

5.7.3 Further, the amount of arrears and penalty on value added tax identified as recoverable (without obstacles) as per Legacy and RAMIS computer systems had been Rs.114,293,744,157; i.e. 31 percent of the total value added tax arrears, and value added taxes which are old up to a period of 13 years had also been included in that amount. (Even though the RAMIS system has been implemented since 2016, the data of the legacy system that existed until then are used further)

**Table No. 02 - Time Analysis of the Value Added Tax recoverable as at  
31.12.2022**

Year	Recoverable Value Added Tax amount						Total Value Rs.
	RAMIS			LEGACY			
Value Added Taxes (On Goods and Non-Financial Services) Rs.	Value Added Tax on Financial Services Rs.	Total Rs.	Value Added Taxes (On Goods and Non- Financial Services) Rs.	Value Added Tax on Financial Services Rs.	Total Rs.		
2009	-	-	-	-	2,202,776,785	2,202,776,785	
2010	-	-	-	8,399,017	1,533,582,265	1,533,582,265	
2011	-	-	-	9,505,309	3,578,620,881	3,578,620,881	
2012	-	-	-	-	2,515,603,584	2,515,603,584	
2013	-	-	-	47,988,870	1,364,743,064	1,364,743,064	
2014	-	-	-	4,656,200	2,040,968,551	2,040,968,551	
2015	-	-	-	295,908,785	2,355,674,697	2,355,674,697	
2016	4,211	-	4,211	4,424,450	1,922,305,978	1,922,310,189	
2017	1,342,466,928	-	1,342,466,928	53,692,654	4,617,873,600	5,960,340,528	
2018	7,314,295,677	-	7,314,295,677	443,736,675	3,860,095,666	11,174,391,344	
2019	14,355,395,239	73,710,358	14,429,105,597	3,060,756,509	1,277,005,037	18,766,867,143	
2020	9,652,319,801	106,835,627	9,759,155,429	1,162,584,258	4,906,487	1,167,490,745	

							10,926,646,173
2021	11,466,112,778	446,797,739	11,912,910,517	314,994,216	-	314,994,216	12,227,904,733
2022	34,812,009,989	1,458,363,234	36,270,373,224	1,452,940,997	-	1,452,940,998	37,723,314,222
<b>Total</b>	<b>78,942,604,624</b>	<b>2,085,706,958</b>	<b>81,028,311,582</b>	<b>31,115,209,090</b>	<b>2,150,223,484</b>	<b>33,265,432,575</b>	<b>114,293,744,157</b>

5.7.4. The value amounting to Rs.114,293,744,157 identified by the Department of Inland Revenue as recoverable in accordance with the Legacy and RAMIS computer systems as at 31 December 2022 as indicated in the Table 01 above has been mentioned in detail in the Table 02 above. Accordingly, the tax arrears and penalty identified as recoverable in accordance with the Legacy computer system (old system) stood at Rs.33,265,432,575 and, the tax arrears and penalty identified as recoverable in accordance with the RAMIS computer system stood at Rs.81,028,311,582. As indicated in the above table, these two value added tax arrears and penalty consist of two parts, such as value added tax arrears on financial services and value added tax arrears on goods and non-financial services. Furthermore, tax arrears and penalties totaling Rs. 22,184,676,544 had been comprised of value added tax arrears and penalty amounting to Rs.21,760,101,259, which had exceeded 5 years and value added tax arrears on financial services and penalty amounting to Rs.424,575,285 were included in the tax arrears and penalties amounting to Rs.33,265,432,575 identified as recoverable according to the Legacy computer system (old system). **(Annexure 19).**

## 5.8 Information regarding the appeals received to the Department

5.8.1 As indicated in the paragraph 5.3 above, tax payers had submitted appeals in terms of Section 34 (1) of the Act, and a computerized document prepared by including the appeals received only until the year 2021 had been submitted for audit by the Department of Inland Revenue on 25 May 2023. According to that document, 22,536 requests worth Rs.2,931,043,956,635 had been received to the Department for appeals related to value added tax / for administrative review from the year 2017 to 2021 only,

5.8.2 Out of the appeals / review requests received, 12,916 appeals / administrative reviews had been finalized owing to matters such as the rejection by the Commissioner General

upon non-fulfilment of conditions that should be included in a valid appeal, giving the determination of the Commissioner General, arbitration by the Appeals Division, closing as inquiries (requests that are not appeals).

**Table No 03 - Finalized Appeals**

<b>The manner in which the appeals/ requests for review has been resolved</b>	<b>Number of requests for appeals / reviews</b>	<b>The amount of tax and penalty in question related to appeals / requests for review  (Rs.)</b>
Rejected appeals/ requests for review	139	1,237,423,441
Closure of inquiries	11,313	2,393,280,712,269
Arbitration by the Appeals Division	1,400	410,717,905,736
Giving the Determination by the Commissioner General	64	1,349,368,168
<b>Total</b>	<b>12,916</b>	<b>2,806,585,409,614</b>

5.8.3 Accordingly, 9,620 requests for appeals / administrative reviews related to a value of Rs.124,458,547,02 remained unresolved even by 25 May 2023 in the appeal / administrative review process of the Department .

#### **5.9 Incidents for which legal proceedings were started**

5.9.1 Taking action including legal action for the recovery of tax by the Department, in case the tax payers have defaulted the payments once the value added tax has been final and conclusive, and initiation of legal proceedings by the tax payers against those actions taken by the Department. As per the information provided by the Department to audit, 545 legal proceedings had been commenced regarding value added tax in question worth Rs. 26,056,014,972 as at 31 December 2022 as indicated in the following table.

**Table No-04 Lagal proceedings commenced by 31 December 2022**

	<b>Tax type</b>	<b>Number of legal proceedings</b>	<b>Unagreed tax value (Rs.)</b>
Supreme Court	Value added tax	26	2,626,617,159
Appeal Court	Value added tax	59	5,552,205,613
	Value added tax on financial services	21	9,158,112,319
High Court	Value added tax	13	266,310,798
District Court	Value added tax	203	3,134,751,141
Magistrate Court	Value added tax	223	5,318,017,942
<b>Total</b>		<b>545</b>	<b>26,056,014,972</b>

The aforementioned legal proceedings under the Supreme Court and Appeal Court had been taken due to the appeal process and the legal proceedings initiated for recovering tax arrears, which have been identified by the Department as recoverable amounts, are legal proceedings in the High court, District court and Magistrate court.

- 5.9.2 Out of the aforementioned cases in Magistrate and District courts, there had been 162 cases in relation to the balances worth Rs. 4,866,910,231 and 42 cases in relation to the balances worth Rs. 598,867,563, and cases related to arrears balances, for which the Department had not taken required steps in terms of Section 48 (A) of the Act. Furthermore, there had been cases, for which more than 5 ½ years had to be spent for resolving issues on non-recovery of tax arrears worth Rs. 720,850,063 due to the arrears in the self-assessment of the tax payer.

5.9.3 Out of the 426 legal proceedings instituted in District and Magistrate Courts mentioned in the Table No. 04 above, 301 legal proceedings valued at Rs.6,099,233,085 and underlying matters thereto had been further examined. The information related to the tax periods that are required to determine the date of concluding the tax arrears and penalty related to those legal proceedings and the date of initiation of legal proceedings had been submitted to the audit on 06, 09 and 29 of December 2023 to examine whether these aforesaid cases had been instituted as per the provisions of the Act and accordingly, the possibility of the Department to recover the tax arrears by continuing the cases further. Such information was checked using Legacy system.

5.9.4 The Department is continuing 46 cases valued at Rs. 296,441,404 in the District and Magistrate Courts. However, there had been indication in the Legacy system that a certain tax amount had to be recovered from them.

#### **5.10 Value added tax paid to suppliers by government agencies**

It is indicated that in providing tax reports and paying taxes, taxpayers should act in accordance with Sections **21 (1)** and **26** of the Value Added Tax Act No. **14** of **2002**.

Section 21 (1) - In terms of this section (and reference shall be made to the other sections). it is stated that Every registered person shall furnish, to the Commissioner General not later than the last day of the month after the expiry of each taxable period a return of his supplies during that taxable period. Every such return shall be in the specified form and shall contain all such particulars as may be required to be set out in such form.

Section 26 - In terms of this section (with reference to the other sections) it is stated that tax in respect of any taxable period shall be paid not later than the last day of the month following the end of that taxable period.

Accordingly, according to a sample check conducted by the audit, 13 government institutions had not remitted Rs.883, 046,016 as value added tax to their suppliers (registered Persons) from the year 2018 to the year 2023.

## 06. Observations

6.1 The following observations have been made by the audit as the Commissioner General of Inland Revenue had not taken decision or had not entered in to an agreement within 2 years in relation to the appeals received on value added tax and had not taken action in terms of the Act regarding the appeals that had been received for an assessment that had been sent. Accordingly, it was observed that the Department of Inland Revenue had not fulfilled its responsibility on time with maximum efficiency.

6.2 As mentioned in paragraph 5.7.2 above, the tax arrears, for which the recovery had been temporarily suspended, and the amount of penalty for that had been Rs.139,309,394,811 and Rs.115,690,898,918 respectively according to Legacy and RAMIS computer systems as at 31 December 2022.

Furthermore, as mentioned in paragraph 5.7.3 above, value added tax arrears and the penalty for that amounting to Rs. 62,780,565,106 and Rs. 51,513,179,051 respectively had been identified by the Department of Inland Revenue itself as an amount that could be recovered without suspending and without any obstacles. It was observed that 31 percent of the tax value that has been identified as recoverable. Even though the values mentioned as taxes, except penalties, out of the above-mentioned values, had been mentioned as "**Tax Arrears**", these amounts had already been collected by private or government institutions from the general public as VAT, and the audit observed that the value, which can also be considered as a public property retained in the possession of those parties without remitting the amounts to the Government.

6.3 As mentioned in paragraph 5.5.8 above, it is stated according to the amendment made to sub-section 48 (a) of the Value Added Tax Act in the year 2003 (Annexure) that the initiation of any legal proceedings or filing another case for the recovery of taxes under this Section or proceeding of any pending case filed for the recovery of taxes shall not be carried out in case of the lapse of 05 years after 03 months from the date of defaulting the payment of tax. Furthermore, Section 48(a) (Annexure) mentioned in paragraph 5.5.9 above had been amended by the Amendment Act No. 15 of 2008 as mentioned below. "It is also stated that no legal proceedings shall be initiated by the Commissioner General for recovery of defaulted tax under Sections 42, 43, 44, or 48 of the Act in case five years had



elapsed from the date of completion of three months from the end of any taxable period, during which the assessment of any tax levied or obtained under section 37 becomes final and conclusive.

According to the amendments made in the year 2008, 5 ½ years had elapsed without recovering the tax arrears and penalties amounting to Rs. 22,184,676,544 mentioned in paragraph 5.7.4 above, out of Rs. 114,293,744,157 that had been identified as recoverable without any obstacles, and as a result, the Government has lost the opportunity to recover the said revenue to the Government as it has become impossible to initiate legal proceedings. Accordingly, it was observed that the Department of Inland Revenue, as a major institution that has been assigned with the task of collecting revenue for the Government, had not functioned efficiently and responsibly by taking time in a manner that nearly 20 percent of the revenue identified as the amounts to be collected and that could be collected had become totally unrecoverable.

6.4 There were 4,499 appeals worth Rs.98,458,808,221 that had not been resolved even by 25 May 2023 owing to contentious circumstances, out of 9,620 appeals / administrative reviews that were further unresolved in the departmental appeal process. Among them, there were 2,459 appeals worth Rs. 31, 041,372,244 that had exceeded 02 years, but the Commissioner General of Inland Revenue had failed to give his decision. In addition, as shown in paragraph 5.3.7 above, it was observed that there were 1,603 appeals worth Rs. 9,177,151,849, which had exceeded the additional 2 years granted to the Commissioner General by the Coronavirus Disease 2019 (Covid-19) (Temporary provisions) Act No. 17 of 2021. Accordingly (as per the appeal) in the event that an agreement had not been reached or a decision had not been taken in relation to the appeal within the relevant period, the appeal should be treated as it has been allowed and the tax should be charged accordingly. Therefore, such instances can be disadvantageous to the Government and it was observed by the audit that the Department of Inland Revenue had not taken action to collect revenue in a manner that it was more advantageous to the Government.

6.5 It was observed at a glance that there is uncertainty in the possibility of recovering those final and conclusive tax arrears even though action had been taken in accordance with

Section 37 of the Act regarding the final and conclusive tax arrears, for which legal proceedings had been initiated as per the information provided to audit, and due to not taking action before exceeding the time limits mentioned in Section 48 (a), and due to the provision of insufficient information to audit on 204 lawsuits worth Rs. 5, 465,777,794 in the Magistrate Courts and District Courts as shown in the table No. 04 above.

- 6.6 It was observed during the audit carried out using the Legacy computer system that tax arrears worth Rs. 720,850,663, out of the value added tax, for which the recoverability has become uncertain as mentioned above, had not been recovered due to non-payment of tax according to self-assessment of the tax payer. It was observed that the Department of Inland Revenue had not functioned efficiently and responsibly in collecting tax arrears and / or had acted in a way that a favourable situation was formed for the tax payers by spending a period more than 5 1/2 years to initiate legal proceedings against the tax payer in defaulting the self-assessment by the tax payer.

The Colombo District Court had decided in a case filed in this regard that an order for recovery cannot be made in relation to a lawsuit filed to recover tax arrears as more than 5 years had passed.

- 6.7 Even though 46 cases had been conducted to recover arrears worth Rs.296,441,404 as indicated in paragraph 5.9.4 above, the existence of such arrears balances had not been indicated in the Legacy system. Accordingly, it was observed that the Department had not taken steps to properly maintain and update the data system.

- 6.8 Even though tax payers should function in accordance with Sections 21(1) and 26 of the Value Added Tax Act No. 14 of 2002 in the provision of tax returns and in the payment of taxes, VAT paid by 13 government institutions to their suppliers, tax worth Rs. 1,049,754,763 collected by 410 active tax payers as value added tax from the year 2018 to 2023 had not been remitted to the Department when charged by the Department from those taxpayers.

- 6.9 Accordingly, Since VAT that should be remitted to the Department by charging it on the supply of goods and services to the government institutions by third parties (registered persons) had not been properly collected and collected with a delay, it was observed that the parties, who collect the tax had been allowed to utilize an amount that can be considered as a part of the public revenue or public property according to their discretion in an irregular manner and the Department of Inland Revenue, which is functioning to collect the aforesaid VAT money from the tax payers to the Government, has not taken any efficient, appropriate and sufficient resolution measures for that.
- 6.10 I observe that there are instances, where the access to relevant information for the Auditor General had been intentionally obstructed in a manner that it is prejudice to the statutory rights of the Auditor General to examine whether the Department of Inland Revenue has functioned properly in the collection of revenue in terms of the relevant Act.

## **07. Recommendations**

- 7.1 A formal examination should be carried out in relation to not functioning with adequate efficiency in the recovery of Rs. 114,293,744,157 that had been identified by the Department as value added tax arrears and penalties that could be recovered (without obstacles) by 31 December 2022 in relation to the two tax administration systems, and the causes for that and possible irregularities should be identified. Action should be taken to expeditiously recover the tax arrears by adopting all the recovery measures related to the recovery of those tax arrears and to strengthen the internal controls related thereto.
- 7.2 According to the individual balances related to the tax arrears that had been identified as recoverable (without obstacles), the reasons for tax arrears which have not been collected for a long time, tax arrears which are being slowly collected and the tax arrears, which may be subject to time limit should be separately identified and the recovery should be expedited and implementation of an appropriate programme for tax arrears that have the risk of non-recovery.
- 7.3 The individual balances related to the tax arrears, of which the recovery has been temporarily suspended in relation to the two tax administration systems, should be examined and the controversial tax and penalty balances included in those balances should be correctly identified and if there is a justifiable tax burden that can be agreed upon, appropriate action / measures should be taken to recover it promptly. and the need for optimal utilization of existing data systems should be emphasized.
- 7.4 An examination should be conducted at the institutional level and/or in a regulation higher than that to check whether there are officers who have fraudulently, negligently or willfully not taken steps to recover the tax arrears and penalties that could be recovered and/or have functioned in the way that hinders the efficiency of recovery and functioning prejudicially to the statutory rights of the Auditor General, and taking appropriate action against the responsible officers in terms of the Establishments Code of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka and other relevant laws.
- 7.5 Taking necessary measures with due regard to the number of stages in the process of tax appeals and / or the possibility of minimizing the time spent for that process.
- 7.6 Emphasizing the need for the Department to take timely and adequate measures as per the provisions stipulated in the Act and to regulate the relevant systems to immediately identify the instances of non-compliance.

- 7.7 Controlling the behaviour that interferes with the rights of the legislature by not providing the audit with the information related to the assessment of the provision of the facilities, which are non-technical matters of the data system compilers, but the matters agreed to be provided between the provider and the Department.
- 7.8 Submission of self-assessment and / or taking strict action against registrants, who had defaulted the remittance of tax amounts accordingly and making necessary arrangements to control the situation.
- 7.9 Paying a great attention to reduce the ability of registered persons, who collect tax amounts, to retain the VAT amounts collected by them for a long time, in addition to the time allowed in terms of the Act, without paying the VAT in correct amounts to the Government, as well as the need to introduce methods that undermine such activities with ulterior motives.
- 7.10 Focusing attention on the possibility of introducing a programme to directly remit the value added tax paid by the public sector to the Department of Inland Revenue without paying the tax to the registered persons.
- 7.11 Emphasizing the need for the Department to take timely and adequate measures as per the provisions stipulated in the Act and to regulate the relevant systems to immediately identify the instances of non-compliance.

**Sgd./W.P.C. Wickramaratne**  
**Auditor General**

W.P.C. Wickramaratne  
Auditor General

27 May 2024



2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අයදුම්පත් බදු අඟය 37

හේතු කොට ගෙන ඒ මුදල අත්හැරීම හෝ අඩු කිරීම සාධාරණ සහ යුක්තිසහගත බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැකීමකට පත්වන්නේ නම් එවැනි යම් මුදලක් අත්හැර දැමීම හෝ අඩු කිරීම කළ හැකි ය.

(2) VI වන පරිච්ඡේදය යටතේ අභියාචනයක් අවසාන වශයෙන් කීරණය කිරීම මත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් මුදලක් හෝ මුදල් එකතු කරන ලද යම් පැහැර හරින ලද බද්දක් අඩු කරන ලද විටක ඒ මුදල හෝ මුදල් එසේ අඩු කරන ලද බද්ද මත ගණන් බැලිය යුතු ය.

V වන පරිච්ඡේදය

බදු තක්සේරු කිරීම

28. (1) තක්සේරුකරුවකුගේ මතය අනුව-

තක්සේරු කිරීමට තක්සේරුකරුව ඇති බලය.

(අ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සැපයීම පැහැර හරින අවස්ථාවක ; හෝ

(ආ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සපයන නමුත් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා බද්ද ගෙවීම පැහැර හරින අවස්ථාවක ; හෝ

(ඇ) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද යම් වාර්තාවක යම් වෙනස් කිරීමක් හෝ එකතු කිරීමක් කිරීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගෙන් ලියවිල්ලක් මගින් ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක.

තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතුව තිබුණු බද්දේ ප්‍රමාණය තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඒ මුදල වහාම ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තා ට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමකින් තියම කළ යුතු ය. යම් තැනැත්තකු යම්බන්ධයෙන් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

38 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත

මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා, මේ වගන්තිය යටතේ දෙන ලද දැන්වීමක් බදු අය කළ හැකි කාලසීමා එකක් හෝ වැඩි ගණනක් සඳහා විය හැකි ය.

(2) යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද තක්සේරුවකින් ඒ තක්සේරු කරන ලද මුදල් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඔහුගෙන් අයවිය යුතු බදු මුදල වුවක් සේ සලකා 27 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමකට ඒ තැනැත්තාගේ බැඳීම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොවිය යුතු ය.

(3) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් සැපයීමට අපොහොසත් වූ තැනැත්තකු විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවන ලද බදු මුදල තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු නියම මුදලට වඩා අඩු වූ අවස්ථාවක, තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චය අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු මුදල තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මගින්, ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන දිනයකට පෙර, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවන ලද මුදල අතර ඇති වෙනස ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට නියම කළ යුතු ය.

(4) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් (3) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා බද්ද වශයෙන් ගෙවන ලද මුදල අතර ඇති වෙනස ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවීම පැහැර හරින ලද බද්ද ලෙස සැලකිය යුතු ය. ඒ අනුව ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුණේ යම් දිනයක ද එදින සිට ඒ තැනැත්තා ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දැන්වීම ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

වාර්තාවක් පිළිගොන්නෙන් මන්ද යන්න තක්සේරුකරු විසින් ප්‍රකාශ කළ යුතු බව.

29. යම් තැනැත්තකු විසින් 21 වන වගන්තිය යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද වාර්තාවක් තක්සේරුකරු විසින් පිළිගොන්නෙන් ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන පරිදි අවස්ථාවෝචිත පරිදි 28 වන වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් හෝ 31 වන වගන්තිය යටතේ අසිරික තක්සේරුවක් කරනු ලබන අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් එම වාර්තාව පිළිගනු නොලබන්නේ මන්ද යන වග-කැපුල් මගින් යවන ලියාපදිංචි ලිපියකින් ඒ තැනැත්තාට දැනුම් දිය යුතු ය.



2.4 වර්ග 14 දරණ ස්වකීය කටු අලාභ බැඳුණු බදු පනත

III වන පරිච්ඡේදය

වාර්තා හා බදු ආණක් බැඳීම

වාර්තා හා තොරතුරු සැපයිය යුතු බව.

21. (1) සෑම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ සිටින ම, එක් එක් මාසයේ අවසාන දිනට වඩා පසු නොව, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව තුළ ඔහුගේ සැපයීම පිළිබඳ වාර්තාවක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට සැපයිය යුතු ය. ඒ සෑම වාර්තාවක් ම නිශ්චිත ආකෘතියේ විය යුතු අතර, ඒ ආකෘතියේ දැක්වීමට නියමිත සියලු විස්තර එහි ඇතුළත් විය යුතු ය :

එසේ වුව ද මාස තුනක් වූ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව වෙන් කර දෙනු ලැබ සිටින යම් තැනැත්තකු විසින්, 2002 අගෝස්තු මස 1 වන දිනෙන් ආරම්භ වන මාස දෙකක කාලසීමාව වෙනුවෙන් වාර්තාවක් 2002 ඔක්තෝබර් මස අවසාන දිනට පසු නොවන දිනයක දී සපයනු ලැබිය යුතු ය.

(2) කැපවීමකට ලක්වනු ලබන දැන්වීමක් මගින්, ඔහුගේ මාස අනුව බදු අය කරනු ලැබිය හැකි එහෙත් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු නොවන තැනැත්තකුට, ඒ දැන්වීමේ නියමිත කාලයේ ඇතුළත, නියමිත ආකෘති පත්‍රය මත වාර්තාවක් සපයන ලද නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) 1996 අංක 34 දරන භාණ්ඩ හා සේවා බදු පනතේ 21 වන වගන්තියේ (1) හෝ (3) වන උපවගන්ති යටතේ, 2002 අගෝස්තු මස 1 වන දිනයට පෙරාතුව ආරම්භ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු යම් වාර්තාවක් මේ පනත යටතේ ලැබිය යුතු වාර්තාවක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(4) යම් තැනැත්තකු විසින් කරගෙන යනු ලබන භාණ්ඩ හෝ සේවා පැයපුළු සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා කැපවීමකට ලක්වනු ලබන ඒ තැනැත්තා වෙත ලිඛිත දැන්වීමකින් -

(අ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එලැබිය යම් අතින් ලියු, යහනලියක හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් සකස් කළ ආකෘතියක හෝ ඒවායේ භාණ්ඩවලට අදාළවන බදු පනතේ 21 වන උපවගන්තිය යටතේ දෙන ලද දැන්වීමකට අනුකූලව පැමිණෙන යම් තැනැත්තකුට එසේ පැමිණීමේදී 10 අවශ්‍යයෙන්ම දායක විය යුතු යම් සාධාරණ විදේශීය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි ය.

2002 අංක 14 දරණ ස්වකීය කටු අලාභ බැඳුණු බදු පනත 25

කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් ලේඛන, ඒ සොස්ටිලා, ගොනුවල සහ ගිණුම්වල ඇති සටහන් පැබැඳී පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා පරීක්ෂණයකට ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ කැපවීමකට වෙත එවීමට ;

(ආ) ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලබන බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කරනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ස්ථානයකට, යම් දිනයක හා යම් වේලාවක කමරා හෝ බලයලක් නියෝජිතයකු මගින් පැමිණීමට;

නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(බ) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් යම් තැනැත්තකු වෙත ලිඛිත දැන්වීමකින් -

(අ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත යම් පොත්පත්, අතින් ලියු, යන්ත්‍රානුසාරයෙන් හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් සකස් කළ ආකෘතියක හෝ ඒවායේ සංයෝජනයක අන්තර්ගත වූ ගිණුම් පොත්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, ඉන්වොයිස් පත්‍ර, වෙට්පත්, බැංකු ප්‍රකාශ, ගෙවීම් තුණ්ඩු, විගණක වාර්තා හෝ ඔහු සන්නායකයෙහි ඇති ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව ඇති වෙනත් ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ ඒ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් වෙත එවීමට ;

(ආ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කරුණක් පිළිබඳව ඔහු පරීක්ෂා කරනු ලැබීම සඳහා දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ස්ථානයකට යම් දිනයක හා යම් වේලාවක කමරා ම හෝ බලයලක් නියෝජිතයකු මගින් හෝ පැමිණීමට;

නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(6) 5 වන උපවගන්තිය යටතේ දෙන ලද දැන්වීමකට අනුකූලව පැමිණෙන යම් තැනැත්තකුට එසේ පැමිණීමේදී 10 අවශ්‍යයෙන්ම දායක විය යුතු යම් සාධාරණ විදේශීය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි ය.

(7) නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකුගේ අනුමතය ඇතිව කැපවීමකට ලක්වනු ලබන හෝ කමරා සන්නායකයෙහි ඇති, අතින් ලියු, යහනලියක හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් ආකෘතියක හෝ ඒවායේ යම්

“(අ) (2) වන උපවගන්තියේ කවර විධිවිධාන තිබුණ ද, එකතු කළ අගය මත බදු එකතු කිරීම විලම්බනය කරනු ලැබූ විටක, 2 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ හෝ (ඇ) ඡේදය යටතේ කරන ලද සැපයුම් වෙනුවෙන් සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකුම “විලම්බනය කළ එකතු කළ අගය මත බදු යනුවෙන්” පෙන්නුම් කරනු ලබන එකතු කළ අගය මත බදු සංරචකයන් සමඟ බදු ඉන්වොයිසියක් නිකුත් කළ යුතු ය. මේ ඡේදය යටතේ නිකුත් කරන ඉන්වොයිසියක් මේ පනතේ කාර්ය සඳහා බදු ඉන්වොයිසියක් ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.”

8. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 21 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ “අවසාන දිනට වඩා පසු නොවී” යන වචන වෙනුවට “එක් එක් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව අවසාන වූ පසු මාසයේ විසිවන දින පසු නොවී” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 21 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 22 වන වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ දෙවන අතුරු විධානයට ඉක්බිතිව ම, පහත දැක්වෙන කොටස ඇතුළත් කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 22 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

“එසේම තවදුරටත්, ප්‍රවාහනයට යොදන මෝටර් වාහනයක් හෝ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදන යන්ත්‍ර සූත්‍ර සම්බන්ධයෙන් නොවන එවැනි සැපයුමකට අදාළ ව යම් යෙදවුම් බද්දක් අඩු කිරීමට, සියයට පහක අනුප්‍රමාණය මත නිමැවුම් බද්ද ගිණුම් ගත කරන යම් තැනැත්තකුට හිමිකමක් නොමැති විය යුතු ය :

එසේම තවදුරටත්, මේ පනත යටතේ ඉඩ දෙනු ලැබිය හැකි යම් තැනැත්තකු විසින් සියයට දහඅටක අනුප්‍රමාණය මත ගෙවූ යම් යෙදවුම් බද්දක්, සියයට පහළොවකට සීමා කළ යුතු ය.”

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25 ඇ වගන්තියේ 5 වැනි උප වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25 ඇ වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) ඒ උපවගන්තියේ (උ) ඡේදයේ (ii) වන අනුඡේදයේ “2004 ජනවාරි මස 01 වන දින හෝ ඉන්පසුව ආරම්භ වන” යන වචන වෙනුවට “2004 ජනවාරි මස 01 වන දින ආරම්භවී 2005 ජනවාරි මස 01 වන දිනට පෙර අවසන් වන” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

14 2013 අංක 17 දරන එකතු කළ අගය මත බදු  
(සංශෝධන) පනත

(අ) එම අවලංගු වීමේ දිනයට පෙරාතුවම වූ කාලයේ දී එම ලියාපදිංචි තැනැත්තාගේ (වෙළෙඳ භාණ්ඩ තොග හැර) වත්කම් වෙතත් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු වෙත පවරා නොමැති අවස්ථාවක දී, අත්කර ගනු ලබන වත්කම්වල වටිනාකම සහ එම වත්කම් පිළිබඳ ආදායම් බදු කාර්යය සඳහා අදාළ වන ක්ෂය වීමේ අනුප්‍රමාණ මත පදනම් වන භාවිතා කිරීමේ කාලසීමාව සහ අදාළ විය හැකි වෙනත් යම් කාරණා පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගෙන, එසේ පවරා නොමැති වත්කම්වල වටිනාකම කොමසාරිස්-ජනරාල්වරයා විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුතු ය;

(ආ) එම ලියාපදිංචි තැනැත්තාගේ වෙළෙඳ භාණ්ඩ තොග සඳහා වන බදු බැඳියාව, 2012 දෙසැම්බර් මස 31 වන දින වන විට අන්තර්ග්‍රහණය නොකළ යෙදවුම් බදු ප්‍රමාණය නොඉක්මවිය යුතු ය."

ප්‍රධාන  
ප්‍රඥප්තියේ 21  
වන වගන්තිය  
සංශෝධනය  
කිරීම.

10. 2007 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත මගින් අවසන්වරට සංශෝධිත, ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 21 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "(1) සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින්ම" යන වචන වලින් ආරම්භ වී "එහි ඇතුළත් විය යුතු ය." යන වචන දක්වා වූ සියලු වචන සහ ඉලක්කම් ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් තවදුරටත් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

"(1) සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකුම විසින් කොමසාරිස්-ජනරාල්වරයා වෙත-

(අ) 2013 ජනවාරි මස 1 වන දිනයට පෙරාතුව අවසන් වන යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා, එම එක් එක් බදු අයකළ

2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත 39

කරනු ලබන අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් එම වාර්තාව පිළිගනු නොලබන්නේ මන්ද යන වග කැපැල් මගින් යවන ලියාපදිංචි ලිපියකින් ඒ තැනැත්තාට දැනුම් දිය යුතු ය.

30. ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් බද්ද ගෙවීම මගහැරීම පිණිස-

විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම කීරණය කිරීමට තක්සේරුකරුවා ඇති බලය.

(අ) සැපයුම්වල විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට වඩා අඩු වටිනාකමට හෝ කිසිදු වටිනාකමක් නොමැතිව බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් කර ඇති බව ; හෝ

(ආ) බදු අය කළ හැකි සැපයුම් ලැබීමට සම්බන්ධ ගනුදෙනුව ආශ්‍රිත තැනැත්තන් දෙදෙනකු අතර කර ඇති බව,

තක්සේරුකරුගේ මකය වන අවස්ථාවක, බද්ද අයකරනු ලැබිය යුතු සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම ගනුදෙනුවේ අවස්ථානුගත කරුණු සහ සැපයුමේ කාලය සැලකිල්ලට ගෙන ඔහු විසින් කීරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

31. (1) බද්ද අය කළ හැක්කේ යම් තැනැත්තකුගෙන් ද, ඒ තැනැත්තා විසින්, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා බද්ද වශයෙන් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඔහු විසින්, ගෙවිය යුතු හෝ ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා අයකර ගත හැකි නියම මුදල් ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මුදල් ප්‍රමාණයක් ගෙවනු ලැබ ඇති බව තක්සේරුකරුවකුට පෙනී යන අවස්ථාවක තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුතුව තිබුණේ යම් අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණයකට ද ඒ අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණය එකී තැනැත්තාගෙන් අයවිය යුතු ලෙස තක්සේරු කරනු ලැබිය හැකි ය. තක්සේරුකරු විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත තක්සේරු කිරීමේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

අතිරේක තක්සේරුව.

(2) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන්, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා නොගෙවා පැහැර හරින ලද බද්ද ලෙස සැලකිය යුතු ය. ඒ අනුව ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුණේ යම් දිනයක ද එදින සිට ඒ තැනැත්තා ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

40 - 2002 අංක 14 දරන ටනතු කළ අගය මත බදු පනත

වාර්තා හා තක්සේරු පිළිබඳ යාකම.

32. මේ පනත යටතේ සපයන ලද හෝ කරන ලද යම් වාර්තාවක හෝ තක්සේරුවක පිටපතක් හෝ උධෘතයක් යනුවෙන් අදහස් කරමින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ අත්සන යටතේ යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සියලු අධිකරණවල ආවේශා විය යුතු අතර, එය මුල් ලේඛනය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

තක්සේරු කිරීම හෝ අතිරේක තක්සේරුව සඳහා වූ කාලය පිමා කිරීම.

33. (1) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් 21 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන පරිදි වාර්තාවක් සපයා ඇති අවස්ථාවක, හෝ ඕනෑම කාල සීමාවක් සඳහා බදු තක්සේරු කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි තක්සේරුව කරනු ලැබුවේ හෝ වාර්තාව සපයනු ලැබුවේ හෝ තක්සේරුව කරනු ලැබුවේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ද ඒ කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු තුනක් ඉකුත් වූ පසු තක්සේරුකරුවකු විසින් තක්සේරුවක්-

- (අ) කරනු ලැබ තැනි අවස්ථාවක තක්සේරුවක් කිරීම ; හෝ
- (ආ) කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක හාමි අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම,

නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා ගෙවිය යුතු බද්ද කිරණය කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කරන්නා වූ සියලු වැදගත් වන කරුණු පිළිබඳව පූර්ණ හා සත්‍ය හෙළිදරව් කිරීමක් කිරීම යම් තැනැත්තකු විසින් සිතා මතා ම හෝ වංචනිකව පැහැර හැර ඇති බව තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරුවක්-

- (අ) කර නැති අවස්ථාවක, කවර හෝ වේලාවක තක්සේරුවක් කිරීම ; හෝ
- (ආ) කර ඇති අවස්ථාවක, කවර හෝ වේලාවක අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම,

නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

- (1) එම උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ "තැනැත්තා විසින් අය කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "තැනැත්තා විසින් අයකර තැනි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (2) එම උපවගන්තියේ අතුරු විධානයෙහි "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

- (3) මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු යම් දණ්ඩන මුදලක් 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට අයවිය යුතු ව ඇති අවස්ථාවක-
- (අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා තිබූ කර ඇති අවස්ථාවක, එම දණ්ඩන මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය ;
- (ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් කොටසක්, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩන මුදලින්, ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙවා තිබෙන මුදල් ප්‍රමාණයට යොමු කළ හැකි මුදල අත්හැර දැමිය යුතු ය."

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ඒ වෙනුවට "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "කන්සේරුවකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක, කන්සේරුවකරු විසින් කන්සේරුවක්" යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ඒ වෙනුවට "කන්සේරුවකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක කන්සේරුවකරු විසින්-

(අ) තක්සේරුවක් කර හැකි අවස්ථාවක අදාළ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත ; හෝ

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් ඇතුළත අභිරේඛ තක්සේරුවක් කිරීම නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, යම් තක්සේරු දැන්වීමක බදු අය කළ හැකි කාලසීමා එකක් හෝ වැඩි ගණනක් පිළිබඳව සඳහන් විය හැකි ය." යන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, එහි (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අකුරු විධානයේ "අවුරුදු තුනක කාලයක්" යන වචන වෙනුවට "අවුරුදු දෙකක කාලයක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) ඒ වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ලෙස අංක යෙදීමෙන් ; සහ

(2) ඒ වගන්තියේ තුළින් අංක 35 (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම, පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :-

"(2) වෙනත් යම් නීතියක පවත්වනු ලබන සඳහන්ව තිබුණ ද, සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ( ) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන අවයාවනුයේ, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් විභාග කිරීම ආරම්භ කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත, එම අවයාවන පිළිබඳව මණ්ඩලය තීරණය කළ යුතු ය."

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම මෙහි පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය ඒ ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තිය ලෙස බලපැවැත්විය යුතු ය :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තිය ඇතුළත් කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ට වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්ති (අ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදායම් කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

"(අ) එම තැනැත්තා හෝ හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ලියාපදිංචිය ලබාගන්නාවූ කාර්තු ආරම්භවන දින සිට වසර දෙදෙනක කාලසීමාවක් සඳහා එම ලියාපදිංචිය වලංගු විය යුතු ය."

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කිරීම.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය එම ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය.

ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවලින් පැන නගින සැපයුම් අගය මත බදු අය කළ යුතු බව.

25ඵ. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවල සැපයුම් අගය මත, බදු පැන නගින අය කළ යුතු ය.

(2) දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් - ජනරාල්වරයා විසින්, යම් විශේෂිත ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැන නගින සැපයුම් අගය බද්දට යටත් විය යුතු ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා-

(අ) ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකට තුඩුදෙන්නා වූ අවස්ථානුවන කරුණු හඳුනාගැනීමේ කාර්ය සඳහා; සහ

(ආ) යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැන නගින සැපයුම් අගය සොයා දැනගැනීම සඳහා.

අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි, කලින් කල, රීති සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කළ යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26ඳ වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26ඳ වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "ඒ ගිවිසුමට අනුව ගෙවීමක් සිදු කරන" යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට "ඒ ගිවිසුමට අනුව 2011 ජනවාරි මස 1 වන දිනට පෙරාතුව ගෙවීමක් සිදුකරන" යන වචන සහ ඉලක්කම් ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල "අදාළවන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත" යන වචන වෙනුවට "කවර හෝ වේලාවක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ "vi පරිච්ඡේදය - අයිතාවන්" යන ශීර්ෂය යටතේ දැක්වෙන 34 සිට 36 දක්වා වූ වගන්ති (එම වගන්ති දෙක ද ඇතුළුව) එම වගන්තිවල ඇති "2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන සහ "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන එම පරිච්ඡේදයේ නිරූපනය වන සෑම ස්ථානයකම "සමාලෝචන මණ්ඩලය හෝ මේ පනත ප්‍රකාරව අභියාචන ඇසීමේ කාර්ය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් සංස්ථාපනය කරන ලද යම් කොමිෂන් සභාවක්" වන වචන ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "තීරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය" යන වචන වෙනුවට "තීරණය කිරීම සඳහා හෝ ගෙවීම් පැහැර හරින ලද බදු සඳහා වෝදනා ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීමට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් විභාගවීමෙන් පැවැතීමේ කාරුණ නියම පමණක් එම නඩු කටයුත්ත දින තිහක් ඉක්මවන කාලයක් සඳහා කල්දැම්මට හෝ විලම්භනය කිරීමට මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය." යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

(1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන්:—

"(2) අනෙව්‍යාසිත තැනැත්තකුගේ බදු අග කළ හැකි සැපයුම් සියල්ල ලී ලංකාව තුළ හෝ ලී ලංකාවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූව ද, එම සැපයුම් නියෝජිතයාට ලැබුණ ද,



VI වන පරිච්ඡේදය

අභියාචන

34. (1) මේ පනත යටතේ යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුකරුවකු විසින් අවස්ථාවෝචිත පරිදි කරන ලද යම් තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මේ පනත යටතේ ඒ තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දණ්ඩනයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒ තැනැත්තා අතෘප්තියට පත් වන්නේ නම්, ඒ තක්සේරුව, අතිරේක තක්සේරුව හෝ දණ්ඩනය පිළිබඳ දැන්වීම භාරදීමේ දිනයට පසු දින හිඟක් ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තක්සේරුවට, අතිරේක තක්සේරුවට හෝ දණ්ඩනයට විරුද්ධව ඒ තැනැත්තා විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකි ය. අභියාචනය කරනු ලැබූ ද මේ පනතින් ඒ තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලද යම් දණ්ඩනයක් සමඟ ඒ තක්සේරුව මගින් හෝ අතිරේක තක්සේරුව මගින් අය කරන ලද බද්ද 28 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියට යටත්ව, ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය :

කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරනු ලබන අභියාචන.

එසේ වුව ද, ශ්‍රී ලංකාවෙහි නොසිටීම, රෝගාකූරවීම හෝ වෙනත් යුක්ති සහගත හේතුවක් නිසා ඒ කාලසීමාව ඇතුළත අභියාචනය කිරීමට නොහැකි වූ බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත් වූ විට අභියාචනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ කාලසීමාව දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) සෑම අභියාචනයක් ම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිඛිත පෙත්සමක් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඒ අභියාචනයට හේතු එහි පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතු ය.

(3) අභියාචනය කරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවකට හෝ අතිරේක තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද ඒ තක්සේරුව හෝ අතිරේක තක්සේරුව, වාර්තාවක් සපයා නැති අවස්ථාවක කරන ලද විටෙක වාර්තාවක් සහ ඒ වාර්තාව මත අයවිය යුතු බද්ද හා දණ්ඩන මුදල ගෙවූ බවට සාක්ෂි ද සමඟ අභියාචන පෙත්සම ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් සඳහා වූ තක්සේරුවකට විරුද්ධව අභියාචනයක් කරන සෑම තැනැත්තකු විසින් ම, (ඒ වන විටත් ඔහු විසින් එසේ කර ඇත්තේ නම් මිස) ඒ කාලසීමාව සඳහා ඔහු විසින් සපයා ඇති වාර්තාවේ පදනම මත ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද,

(අ) ගිණුම් පෙන්වන ලද ගණනට වැඩියෙන් ඒ සැපයුම් වෙනුවෙන් අය කළ හැකි බද්දේ ප්‍රමාණය සැපයුම්කරු විසින් නිමැවුම් බදු වශයෙන් ගෙවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත් නිමැවුම් බදු වශයෙන් ගිණුම් පෙන්වන ලද අය කළ හැකි බද්දට වැඩියෙන් වූ නිමැවුම් බද්ද සැපයුම්කරු විසින් යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කළ යුතු ය ; සහ

(ආ) ලැබුම්කරු පියාපදිංචි කැනුණකු වේ නම් ඒ ලැබුම්කරු විසින් යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කරගත් මුදල අඩු කළ යුතුව තිබූ නිසි මුදලට වැඩි වන ප්‍රමාණය නිමැවුම් බද්ද වශයෙන් ගෙවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අඩු කළ යුතුව තිබූ මුදලේ ඔහු විසින් අඩු කර ගත් මුදලට වැඩි ප්‍රමාණය යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් බදු හර නෝට්ටු හෝ බදු බැර නෝට්ටුව නිශ්චිත ආකෘතියේ විය යුතු ය.

IV වන පරිච්ඡේදය

බදු ගෙවීම

26. (1) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් වූ බද්ද, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව අවසාන වීමෙන් පසුව එළඹෙන මාසයේ අවසාන දිනට පසු දිනයක් නොවන දිනයක ගෙවිය යුතු ය. එසේ නොගෙවන ලද යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බද්දක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුත්තේ යම් කැනුණකු විසින් ද ඒ කැනුණකු හෝ යම් බද්දක් එක් කැනුණකුට වැඩි දෙනකු විසින් ගෙවිය යුතුව ඇති අවස්ථාවක, ඒ එක් එක් කැනුණකු මේ පනතේ කාර්යය සඳහා ගෙවීම පැහැර හැර ඇති කැනුණකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

බදු ගෙවීම.

(2) 28 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) හෝ (ආ) ඡේද යටතේ හෝ 31 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරු කරන ලද බද්දක තක්සේරුවට විරුද්ධව අභියාචනය කර ඇති අවස්ථාවක-

බොල් ණය.

24. යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක ගෙවිය යුතු බද්දේ ප්‍රමාණය නිශ්චය කිරීමේ දී, ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමෙහි දී 1998 අප්‍රේල් 1 වන දින හෝ ඉන් පසුව ඇති කර ගන්නා වූ ණයක් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව ඇතුළත බොල් බවට පත් වූ ද යම් බොල් ණයක් යම් බන්ධයෙන් ඊට අනුරූප බදු ප්‍රමාණයක් අඩු කළ යුතු ය. අඩු කළ හැකි බද්දේ ප්‍රමාණය කපා හැරීමට ඇති බොල් ණය යම් බන්ධයෙන් කපීන් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක දී බදු වශයෙන් ගෙවූ ප්‍රමාණය නොඉක්මවිය යුතු ය :

එසේ වුව ද, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වීමට පෙර හෝ ඉන් පසුව එසේ කපා හරින ලද බොල් ණයක් වෙනුවෙන් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක දී ඒ තැනැත්තාට බොල් ණය වෙනුවෙන් යම් මුදලක් ලැබුණහොත් 33 වන වගන්තියේ කවර විධිවිධානයක් තිබුණද, ලැබුණු මුදල එය ලැබුණු බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ මේ පනත යටතේ හෝ 1996 අංක 34 දරන භාණ්ඩ හා සේවා බදු පනත යටතේ ලැබුණු බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර එය බද්දට යටත් විය යුතු ය :

කවුරුත් එසේ වුව ද, යම් තැනැත්තකු විසින්, බොල් ණයකට අනුරූපී බද්දේ යම් ප්‍රමාණයක් අඩු කරනු ලැබී ඇති අවස්ථාවක, ඒ බොල් ණය දරන ලද්දේ කවර තැනැත්තකු යම් බන්ධයෙන් ද ඒ තැනැත්තා ලියාපදිංචි තැනැත්තකු නම්, ඒ තැනැත්තාගේ ඊට අනුරූපී කාලසීමාව සඳහා එසේ අඩුකර ගන්නා ලද මුදල් ප්‍රමාණය නිමැවුම් බද්දක් විය යුතු ය.

බැර හෝ හර නෝට්ටුව මගින් බද්ද ගැලපීම.

25. (1) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කර වෙනත් තැනැත්තකුට කරන ලද සැපයුමක් මත බද්ද අඩුවෙන් අය කිරීමෙන් හෝ වැඩියෙන් අය කිරීමෙන් හෝ වැරදි බදු ප්‍රමාණයක් සඳහා ගිණුම් දක්වා ඇති අවස්ථාවක, එසේ අඩුවෙන් අය කරන ලද හෝ වැඩියෙන් අය කරන ලද බදු ප්‍රමාණය ගැලපීමේ කාර්යය සඳහා අවස්ථාවෝචිත පරිදි බදු හර නෝට්ටුවක් හෝ බදු බැර නෝට්ටුවක් ඒ අතීක් තැනැත්තාට නිකුත් කිරීමට ඔහුට හිමිකම ලැබිය යුතු ය.

(2) අවස්ථාවෝචිත පරිදි බදු හර නෝට්ටුවක් හෝ බදු බැර නෝට්ටුවක් සැපයුමක් වෙනුවෙන් ඒ නෝට්ටුව නිකුත් කළ කාලසීමාවට අදාළව නිකුත් කළ විට-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

- (1) එම උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ "නැගැණියා විසින් අය කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "නැගැණියා විසින් අයකර හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (2) එම උපවගන්තියේ අතුරු විධානයෙහි "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 37 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

"(3) යම් වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු යම් දණ්ඩන මුදලක් 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට අයවිය යුතු වූ අය අවස්ථාවක -

- (අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා තිබූ කර ඇති අවස්ථාවක, එම දණ්ඩන මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය ;
- (ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් කොටසක්, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩන මුදලින් ගෙවීම් පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙවූ තිබෙන මුදල් ප්‍රමාණයට යොමු කළ හැකි මුදල අත්හැර දැමිය යුතු ය."

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 38 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් පැලකිය යුතු ය" යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ඒ වෙනුවට "බදු මුදල වශයෙන් පැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක" හා "තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරුවක්" යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ඒ වෙනුවට "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් -

(අ) තක්සේරුවක් කර හැකි අවස්ථාවක අදාළ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත ; හෝ

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් ඇතුළත/ අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම නිත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, යම් තක්සේරු දැන්වීමක බදු අය කළ හැකි කාලසීමා එකක් හෝ වැඩි ගණනක් පිළිබඳව සඳහන් විය හැකි ය." යන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, එහි (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අතුරු විධානයේ "අවුරුදු තුනක කාලයක්" යන වචන වෙනුවට "අවුරුදු දෙකක කාලයක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

- (1) ඒ වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ලෙස අංක යේදීමෙන් ; සහ
- (2) ඒ වගන්තියේ නැවත අංක යෙදූ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම, පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :-

"(2) වෙනත් යම් නීතියක පටිපාටික කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන අභියාචනයක්, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් විභාග කිරීම ආරම්භ කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත, එම අභියාචන පිළිබඳව මණ්ඩලය තීරණය කළ යුතු ය."

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම මෙහි පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය ඒ ප්‍රඥප්තියේ 48අ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48අ ඡේදය වගන්තිය ඇතුළත කිරීම.

2002 අංක 14 දරන රක්ෂක කළ අඟය මත බදු පනත. 41

VI වන පරිච්ඡේදය

අභියාචන

34. (1) මේ පනත යටතේ යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුකරුවකු විසින් අවස්ථාවෝචිත පරිදි කරන ලද යම් තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මේ පනත යටතේ ඒ තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දණ්ඩනයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒ තැනැත්තා අතෘප්තියට පත් වන්නේ නම්, ඒ තක්සේරුව, අතිරේක තක්සේරුව හෝ දණ්ඩනය පිළිබඳ දැන්වීම භාරදීමේ දිනයට පසු දින තිහක් ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තක්සේරුවට, අතිරේක තක්සේරුවට හෝ දණ්ඩනයට විරුද්ධව ඒ තැනැත්තා විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකි ය. අභියාචනය කරනු ලැබූ ද මේ පනතින් ඒ තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලද යම් දණ්ඩනයක් සමඟ ඒ තක්සේරුව මගින් හෝ අතිරේක තක්සේරුව මගින් අය කරන ලද බද්ද 28 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියට යටත්ව, ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය :

කොමසාරිස්  
ජනරාල්වරයා වෙත  
කරනු ලබන  
අභියාචන.

එසේ වුව ද, ශ්‍රී ලංකාවෙහි නොපිටීම, රෝගාකූරවීම හෝ වෙනත් යුක්ති සහගත හේතුවක් නිසා ඒ කාලසීමාව ඇතුළත අභියාචනය කිරීමට නොහැකි වූ බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත් වූ විට අභියාචනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ කාලසීමාව දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) සෑම අභියාචනයක් ම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිඛිත පෙත්සමක් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඒ අභියාචනයට හේතු එහි පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතු ය.

(3) අභියාචනය කරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවකට හෝ අතිරේක තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද ඒ තක්සේරුව හෝ අතිරේක තක්සේරුව, වාර්තාවක් සපයා නැති අවස්ථාවක කරන ලද විවේක වාර්තාවක් සහ ඒ වාර්තාව මත අයවිය යුතු බද්ද හා දණ්ඩන මුදල ගෙවූ බවට සාක්ෂි ද සමඟ අභියාචන පෙත්සම ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් සඳහා වූ තක්සේරුවකට විරුද්ධව අභියාචනයක් කරන සෑම තැනැත්තකු විසින් ම, (ඒ වන විටක් ඔහු විසින් එසේ කර ඇත්තේ නම් මිස) ඒ කාලසීමාව සඳහා ඔහු විසින් සපයා ඇති වාර්තාවේ පදනම මත ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද,

එ තක්සේරු දැන්වීමේ දිනය තෙක් ඒ මත එකතු වූ යම් දණ්ඩනයක් ද සමඟ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවනු ලැබිය යුතු ය. නව ද ඒ ගෙවීම සනාථ කරනු පිණිස පිළිවිඳුම්පත් ඔහු විසින් අභියාචන පෙත්සමට අමුණා තිබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද, ඒ තක්සේරු දැන්වීමේ කාලයේ දී හෝ ඊට ආසන්න කාලයේ දී අභියාචක විසින් විඳින ලද බලවත් මුදල් දුෂ්කරතා හේතුවෙන් හෙත් හෝ වෙනත් සාධාරණ හේතුවක් කරණ කොට ගෙන අභියාචක ඒ බද්ද හෝ දණ්ඩනය ගෙවීමෙන් වළක්වා ඇති බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත් වීමෙන් පසු ඒ බද්ද සහ ගෙවීමේ දිනය තෙක් ඒ මත එකතු වූ දණ්ඩනය ගෙවීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කාලය දීර්ඝ කිරීමක් දෙනු ලැබිය හැකි ය. ඒ දීර්ඝ කරන ලද කාලය තුළ දී ඉදිරිපත් කරන ලද පිළිවිඳුම්පත් මේ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා අභියාචන පෙත්සමට අමුණන ලද සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නියමිත කාලසීමාව ඇතුළත ඉදිරිපත් කරනු නොලැබූ හෝ (2) වන, (3) වන හා (4) වන උපවගන්තිවලට අනුකූල නොවන සෑම අභියාචනයක් ම වලංගු නොවිය යුතු ය.

(6) වලංගු අභියාචන පෙත්සමක් ලැබීමෙන් පසු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, තක්සේරුකරුවකුගේ මාර්ගයෙන් වැඩිදුර පරීක්ෂණ කිරීමට සැලැස්විය හැකි අතර, අභියාචන පෙත්සමෙහි නියමිතව දක්වා ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඒ පරීක්ෂණයේ දී එකඟ වීමකට එළඹුණහොත් තක්සේරුව අවශ්‍ය පරිදි ගලපා ගත යුතු ය.

(7) (6) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට අභියාචක සහ තක්සේරුකරු අතර එකඟවීමක් ඇති නොවූ විට ස්ථාවර අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා වේලාවක් සහ ස්ථානයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නියම කළ යුතු ය.

(8) සෑම අභියාචකයකු ම අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි සහ ස්ථානයෙහි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා ඉදිරියෙහි පැමිණ සිටිය යුතු ය. පුද්ගලික හෝ බලයලත් නියෝජිතයකුගේ මාර්ගයෙන් හෝ අභියාචකට අභියාචන

විභාගයට පෙනී සිටිය හැකි ය. අභියාචනයක විභාගය අඩාලව කල්තැබීම පුද්ගලයා සි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා කල්පනා කරන්නේ නම්, තමා විසින් නියම කරනු ලැබූ වේලාවක දී සහ ස්ථානයක දී පැවැත්වීම පිණිස ඔහු විසින් අභියාචනයක විභාගය කලින් කල අඩාලව කල් තැබිය හැකි ය. අභියාචක වෙනුවෙන් බලයලත් නියෝජිතයකු පැමිණ සිටින කවර හෝ අවස්ථාවක අභියාචනයේ විභාගය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අඩාලව කල් තැබිය හැකි අතර, අභියාචනය විනිශ්චය කිරීම සඳහා අභියාචක පුද්ගලිකව පැමිණ සිටීම අවශ්‍ය යයි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සලකන්නේ නම්, අඩාලව කල් තැබූ අභියාචනයේ විභාගය සඳහා නියමිත වේලාවෙහි සහ ස්ථානයේ අභියාචක පුද්ගලිකව පැමිණ සිටිය යුතු යයි ඔහු විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. අභියාචනයේ විභාගය සඳහා හෝ යම් අඩාලව කල් තැබූ විභාගයක් සඳහා හෝ නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි හා ස්ථානයේ පැමිණ සිටීම අභියාචක විසින් හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා විසින් හෝ පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් පුද්ගලිකව පැමිණ සිටීමට අභියාචකට නියම කරනු ලැබ එසේ පැමිණ සිටීම ඔහු විසින් පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද, අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබීමෙන් පසු යුක්තිසහගත කාලයක් ඇතුළත අභියාචක විසින් ඒ අභියාචනයේ විභාගයේ දී හෝ අඩාලව කල් තැබූ යම් අභියාචනයක විභාගයක දී ඔහු හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා නිසි පරිදි පැමිණ සිටීම වළක්වනු ලැබූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ නොසිටීම, රෝගාකූරභාවය හෝ වෙනත් යුක්ති සහගත හේතුවක් නිසා බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත් කරනු ලැබුවහොත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිෂ්ප්‍රභ කිරීමේ නියමය ඉවත් කොට අභියාචනයේ විභාගය සඳහා වේලාවක් සහ ස්ථානයක් නියම කල හැකි ය :

තවදුරටත් එසේ වුව ද, මේ පරිච්ඡේදය යටතේ වූ සෑම අභියාචන පෙත්සමක් සම්බන්ධයෙන් ම ඒ අභියාචනය අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් හැර යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ලේඛනයක් සැපයීම හෝ යම්

ක්‍රියා මාර්ගයක් ගැනීම මත රැඳී ඇත්තේ නම් මිස, ඒ අභියාචන පෙන්වීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලැබුණේ යම් දිනයක ද ඒ දිනයේ සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ඇතුළත ඒ ගැන එකඟත්වයට පැමිණීම හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තීරණය කිරීම හෝ කරනු ලැබිය යුතු ය. ඒ කාලසීමාව තුළ දී ඒ අභියාචනය ගැන එකඟත්වයට නොපැමිණ හෝ තීරණය කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ අභියාචනයට ඉඩ දෙනු ලැබූ සේ සලකනු ලැබිය යුතු අතර, බද්ද ඒ අනුව අයකරනු ලැබිය යුතු ය. මේ වගන්තිය යටතේ වූ යම් අභියාචනයක් ලැබුණු බව දන්වා සිටිය යුතු අතර, එසේ ලැබුණු බව දන්වා යැවූ ලිපියේ දිනය, මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා ඒ අභියාචනය ලැබුණු දිනය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. මෙම අතුරු විධානයේ කාර්ය සඳහා, (4) වන උපවගන්තිය යටතේ බදු ගෙවීම සඳහා අභියාචකයකුට කාලය දීර්ඝ කිරීමක් ලබා දී ඇති අවස්ථාවක, එම බදු ගෙවීම මජ්ඣ කිරීම සඳහා වන රැහිටිපතෙහි දිනය, එම අභියාචනය ලැබුණු දිනය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(9) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි දිය හැකි යයි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සලකන යම් තැනැත්තකු තමා ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින ලෙස කැඳවීමේ බලය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට සිබිය යුතු අතර, ඒ තැනැත්තා දිවුරුම් පිට හෝ අන් ලෙසකින් හෝ විභාග කරනු ලැබිය හැකි ය. එසේ පැමිණීමේ දී ඒ තැනැත්තා විසින් අවශ්‍යයෙන් ම දරන ලද යම් යුක්ති සහගත විද්වමක් ලබා ගැනීමට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඔහුට ඉඩ සැලසිය හැකි ය.

(10) යම් අභියාචනයක් පිළිබඳ ස්වකීය තීරණය කිරීමට පෙර, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, එසේ කිරීම අවශ්‍ය යයි සලකන්නොත්, යම් තැනැත්තකු වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් කිරීමෙන්, ඒ තැනැත්තා සන්නකයෙහි තිබෙන්නා වූ ද ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චය කරනු ලබන්නා වූ ද යම් මජ්ඣ, පිඹුරු, සාධන පත්‍ර, පොත්, ගිණුම්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, කොග ලැයිස්තු, ලේඛන, වෙස්පත්, ගෙවීම් තුණ්ඩු, විගණක වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිත කාලසීමාව ඇතුළත, පරීක්ෂා කිරීම පිණිස ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත එවන ලෙස හෝ ඒ තැනැත්තාට නියම කළ හැකි ය. තවද එවැනි අභියාචනයක්



(අ) තක්සේරුවක් කර නැති අවස්ථාවක අදාළ බදු යු කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහත කාලයක් ඇතුළත ; හෝ

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහත කාලසීමාවක් ඇතුළත/ අභිමර්ශ තක්සේරුවක් කිරීම නිසා ඇතුළු විය යුතු ය.

මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, යම් තක්සේරු දැනටමත බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව එකක් හෝ වැඩි ගණනක් වර්තමාන සඳහන් විය හැකි ය. යන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, එහි (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අකුරු විධානයේ "අවුරුදු තුනක කාලයක්" යන වචන වෙනුවට "අවුරුදු දෙකක කාලයක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) ඒ වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ලෙස අංක යෙදීමෙන් : යන

(2) ඒ වගන්තියේ තුටු අංක යෙදූ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ඒ, පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :-

"(2) වෙනත් යම් නීතියක පටිපාටි කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, සභාලෝචන මණ්ඩලය වෙත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන අභියාචනයක්, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් විභාග කිරීම ආරම්භ කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත, එම අභියාචන විවිධාකාර මණ්ඩලය නිරෝධය කළ යුතු ය."

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම මෙහි පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය ඒ ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තිය ඇතුළත සිටීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

- (1) එම උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ "නැතැත්තා විසින් අය කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "නැතැත්තා විසින් අයකර නැති බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්;
- (2) එම උපවගන්තියේ අකුරු විධානයෙහි "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

"(3) මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු යම් දණ්ඩක මුදලක් 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට අයවිය යුතු ව ඇති අවස්ථාවක -

(අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා නිම කර ඇති අවස්ථාවක, එම දණ්ඩක මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය ;

(ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් නොවැඩි, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩක මුදලින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙවිය නිසා මුදල් ප්‍රමාණයට යොමු කළ හැකි මුදල අත්හැර දැමිය යුතු ය."

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචනවල සිට මෙ උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ම මානුෂ්‍ය බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් කළ වචනවල සිට මේ උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර ඒ වෙනුවට "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින්"

34/2008 (14/12)

10 2006 අංක 8 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත

(අ) බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවේ දෙවන මාසය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු බද්ද එම බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවේ තුන්වන මාසයේ විසිවන දිනට ප්‍රථම ගෙවිය යුතු ය ;

(ආ) (අ) සහ (ආ) ඡේද යටතේ වූ බදු මුදල් ප්‍රමාණය අඩු කිරීමෙන් පසු එම බදු අයකළ හැකි කාල සීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බද්ද, එම බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයෙන් ඉක්බිතිව ම එළඹෙන මාසයේ විසි වන දිනට ප්‍රථම ගෙවිය යුතු ය.

මෙහි ඉහතින් දැක්වෙන පරිදි ගෙවනු නොලැබූ යම් බදු මුදලක් හිඟ බදු මුදලක් ලෙස සැලකෙන අතර එම බදු ගෙවීමට යටත් නැතැත්තා හෝ යම් බදු මුදලක් එක් නැතැත්තකුට වැඩි නැතැත්තන් සංඛ්‍යාවක් විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු අවස්ථාවක ඒ එක් එක් නැතැත්තා මේ පනතේ කාර්ය සඳහා බදු හිඟ නැඹු අයෙකු ලෙස සැලකිය යුතු ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම,

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, මෙහි පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධන කරනු ලැබේ :—

- (1) ඒ වගන්තියේ (6) වන උපවගන්තියේ “තක්සේරුකරුවකුගේ මාර්ගයෙන්” යන වචන වෙනුවට “අභියාචනය කර ඇත්තේ යම් තක්සේරුවකුට විරුද්ධව ද ඒ තක්සේරුව කල තක්සේරුකරු හැර වෙනත් තක්සේරුකරුවකු වාර්ගයෙන්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්,
- (2) ඒ වගන්තියේ (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අකුරු විධානයේ “මේ වගන්තිය යටතේ” යන වචනවල සිට “මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා, ඒ අභියාචනා ලැබුණු දිනය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.” යන වචන දක්වා සියලු වචන ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් :—

“අභියාචනය ලැබුණු දින සිට දවස් තිහක් ඇතුළත එය ලැබුණු බව දන්වා යැවිය යුතු අතර, එසේ දන්වා යවනු නොලැබූ අවස්ථාවක, එසේ ලැබුණු බව දන්වා එවන ලිපියේ දිනය අභියාචනය ලැබුණු දිනය ලෙස මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය. එසේ වුව ද, යම් අභියාචනයක් ලැබුණු දිනය එසේ දන්වා යවනු නොලැබූ අවස්ථාවක, එම අභියාචනය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත භාර දෙනු ලැබූ දිනයේ දී එය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ලැබුණු ලෙස සැලකිය යුතු ය.”

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ට වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ප් වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්ති (අ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදායම් පිණිස මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

"(අ) එම තැනැත්තා හෝ හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ලියාපදිංචිය ලිඛිතව සිටින සෑම තැනැත්තාම සංරක්ෂණ ආරම්භවන දින සිට වසර දෙදෙනක කාලසීමාවක් සඳහා එම ලියාපදිංචිය වලංගු විය යුතු ය."

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ප් අළුත් වගන්තිය ඇතුළත් කිරීම.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ප් වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අළුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය එම ප්‍රඥප්තියේ 25ප් වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය.

ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවලින් පැන නැගී සැලසුම් අගය මත බදු දීම සඳහා වන බදු අය කළ යුතු බව.

25ප්. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවල සැලසුම් අගය මත, බදු අය කළ යුතු ය.

(2) ඉස්ලාමීය ආදායම් කොමසාරිස් - ජනරාල්වරයා විසින්, යම් විශේෂිත ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැන නැගී සැලසුම් අගය බද්දට යටත් විය යුතු ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා-

(අ) ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකට ඔවුන්ගේ නාමය වන අවස්ථානුගත කරුණු හඳුනාගැනීමේ කාර්ය සඳහා; සහ

(ආ) යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැන නැගී සැලසුම් අගය සොයා දැනගැනීම සඳහා.

අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි, කලින් කල, රීති සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කළ යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26අ වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26අ වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "ඒ ගිවිසුමට අනුව ගෙවීමක් සිදු කරන" යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට "ඒ ගිවිසුමට අනුව 2011 ජනවාරි මස 1 වන දිනට පෙරාතුව ගෙවීමක් සිදුකරන" යන වචන සහ ඉලක්කම් ආදායම් කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල "අදාළවන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත" යන වචන වෙනුවට "කවර හෝ වේලාවක" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 සිට 36 දක්වා වන වගන්ති සංශෝධනය කිරීම.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ "vi පරිච්ඡේදය - අභියාචනා" යන ශීර්ෂය යටතේ දැක්වෙන 34 සිට 36 දක්වා වූ වගන්ති (එම වගන්ති දෙක ද ඇතුළුව) එම වගන්තිවල ඇති "2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ විභිද්‍රවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන සහ "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන එම පරිච්ඡේදයේ නිරූපනය වන සෑම ස්ථානයකම "සමාලෝචන මණ්ඩලය හෝ මේ පනත ප්‍රකාරව අභියාචන ඇසීමේ කාර්ය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් සංස්ථාපනය කරන ලද යම් කොමිෂන් සභාවක්" වන වචන ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "තිරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය" යන වචන වෙනුවට "තිරණය කිරීම සඳහා හෝ ගෙවීම් පැහැර හරින ලද බදු සඳහා වෝද්දනා ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීමට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් විභාගවීමේදී පැවතීමේ කාරුණි නිසා පමණක් එම නඩු කටයුත්ත දින තිහක් ඉක්මවන කාලයක් සඳහා කල්දැමීමට හෝ විලම්භනය කිරීමට මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය." යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—  
(1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන අළුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන්:—  
"(2) අන්තරාසික තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි සැලසුම් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූව ද, එම සැලසුම් නියෝජිතයාට ලැබුණ ද,

විභාග කිරීමට අදාළ ප්‍රශ්න පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති වෙනත් යම් කොමසාරිස්වරයකුගේ, නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකුගේ හෝ තක්සේරුකරුවකුගේ සභාය, එම විභාගයේ දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ලබා ගත හැකි ය.

(11) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් අභියාචකගේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ සාක්ෂි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් විභාග කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ සාක්ෂි පිළිබඳව වාර්තාවක් තබා ගැනීම හෝ තබා ගැනීමට සැලැස්වීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කළ යුතු ය.

(12) මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් නිශ්චය කිරීමේ දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, අභියාචන කරන ලද්දේ යම් තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද, ඒ තක්සේරුව ස්ථිර කිරීම, අඩු කිරීම, වැඩි කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ නිශ්චය කිරීම පිළිබඳව අභියාචක වෙත ලියවිල්ලකින් දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(13) අභියාචනය නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා අභියාචක විසින් ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොමැති බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත් වන්නේ නම්, ගෙවීම් කළ යුතු දිනය 26 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ විලම්භනය කර තිබීම, අභියාචනයක් පිළිබඳ තීරණයට එළඹීමට පෙර කවර හෝ අවස්ථාවක දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අවලංගු කරනු ලැබිය හැකි ය.

35. 34 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරන ලද අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ තීරණයෙන් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකු විසින්, 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඒ තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනය කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ මණ්ඩලය වෙත කරනු ලබන අභියාචනාවලට අදාළ ඒ පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ වන අභියාචනයකට අදාළ විය යුතු ය.

සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචන කිරීම.

(අ) තක්සේරුවක් කර හැකි අවස්ථාවක අදාළ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත : හෝ

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් ඇතුළත, අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම නිත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, යම් තක්සේරු දැන්වීමක බදු 34 කළ හැකි කාලසීමාව එකක් හෝ වැඩි ගණනක් පිළිබඳව ප්‍රශ්න විය හැකි ය. යන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් ප්‍රශ්නවන සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, එහි (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අකුරු විධානයේ "අවුරුදු තුනක කාලයක්" යන වචන වෙනුවට "අවුරුදු දෙකක කාලයක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

(1) ඒ වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ලෙස අංක යෙදීමෙන් : පහ

(2) ඒ වගන්තියේ හැඩුන අංක යෙදූ (1) වන උපවගන්තියට අක්ෂිතිව ම, පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :-

"(2) වෙනත් යම් තිඛියක පරිහැනිව කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන අභියාචනයක, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් විභාග කිරීමේ ආරම්භ කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත, එම අභියාචන පිළිබඳව මණ්ඩලය තීරණය කළ යුතු ය."

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියට අක්ෂිතිව ම, මෙහි පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය ඒ ප්‍රඥප්තියේ 48අ වගන්තිය ලෙස බලපැවැත්විය යුතු ය :-

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

(1) එම උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ "නැතහොත් විධි-අය කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "නැතහොත් විධිත් අයකර හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(2) එම උපවගන්තියේ අකුරු විධානයෙහි "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් අක්ෂිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එසේ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

"(3) මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු යම් දණ්ඩන මුදල 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට ගෙවිය යුතු ව ඇති අවස්ථාවක :-

(අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා තිබේ නම් හෝ අනි අවස්ථාවක එම දණ්ඩන මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය :

(ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් කොටසක්, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩන මුදලින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙව තිබෙන මුදල් ප්‍රමාණයට සොමු කළ හැකි මුදල අත්හැර දැමිය යුතු ය."

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචනය සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස අවුත් කර වෙනුවට "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "තක්සේරුකරුවන් මහය පු අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරුවක්" යන වචනවල සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස අවුත් කර ඒ වෙනුවට "තක්සේරුකරුවන් මහය පු අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින්

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

2009 අංක 15 දරන එකතු කළ අගය මන බදු 9  
(සංශෝධන) පනත

7. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

"(1අ) 34 වන වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යම් වලංගු අභියාචනයක් සහ විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු අතර, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් එම අභියාචනය විභාග කර තීරණය කළ යුතු ය. එසේ යොමු කරන ලද යම් අභියාචනයක් විභාග කර තීරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 169 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය."

8. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ පළමුවන උපලේඛනයේ (ii) වන කොටස පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ පළමුවන උපලේඛනය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම කොටස (අ) ඡේදයේ —

(අ) (xii) අයිතමයේ "2008 දෙසැම්බර් මස 31 වන දිනට වඩා" යන වචන සහ ඉලක්කම් වේනුවට "2010 දෙසැම්බර් මස 31 වන දිනට වඩා" යන වචන හා ඉලක්කම් ආදේශ කිරීමෙන් ;

(ආ) එහි (xv) අයිතමයට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් අයිතමයන් එකතු කිරීමෙන් :—

"(xvi) රේගු කාර්යය සඳහා විශේෂිත ඒකාබද්ධ භාණ්ඩ විස්තර යටතේ හඳුනා ගත් සුර්ය බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා වූ සෝලා පැනල් මොඩියුල් යන උපකරණ (2009.01.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි);

(xvii) රේගු කාර්යය සඳහා නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද සංයෝජිත වර්ගීකරණ ශීර්ෂ අංක යටතේ හඳුනාගත් විකට් පත් නිකුත් කිරීමේ යන්ත්‍රෝපකරණ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද අධි තාක්ෂණික වෛද්‍ය උපකරණ ගෝල වෙනත් යම් යන්ත්‍රෝපකරණ."

2011 අංක 9 දරන එකතු කළ අගය මත බදු 15  
(සංශෝධන) පනත

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල "අදාළවන බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත" යන වචන වෙනුවට "කවර හෝ වේලාවක" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ "vi පරිච්ඡේදය - අභියාචනා" යන ශීර්ෂය යටතේ දැක්වෙන 34 සිට 36 දක්වා වූ වගන්ති (එම වගන්ති දෙක ද ඇතුළුව) එම වගන්තිවල ඇති "2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන සහ "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන එම පරිච්ඡේදයේ නිරූපනය වන සෑම ස්ථානයකම "සමාලෝචන මණ්ඩලය හෝ මේ පනත ප්‍රකාරව අභියාචන ඇසීමේ කාර්ය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් සංස්ථාපනය කරන ලද යම් කොමිෂන් සභාවක්" වන වචන ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 සිට 36 දක්වා වන වගන්ති සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "තිරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය" යන වචන වෙනුවට "තිරණය කිරීම සඳහා හෝ ගෙවීම් පැහැර හරින ලද බදු සඳහා චෝදනා ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීමට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් විභාගවෙමින් පැවතීමේ කරුණ නිසා පමණක් එම නඩු කටයුත්ත දින තිහක් ඉක්මවන කාලයක් සඳහා කල්දැම්මට හෝ විලම්භනය කිරීමට මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය." යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;
- (2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන්:—

"(2) අන්තර්ජාතික තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි සෑපයුම් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් චක්‍රවර්තන වූව ද, එම සෑපයුම් නිෂේෂ්ඨයාට ලැබුණ ද,

නීති ප්‍රශ්නයක් මත අභියාචනාධිකරණය වෙත කරනු ලබන අභියාචන.

36. (1) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතු ය :

එසේ වුව ද, අභියාචනාධිකරණයේ මතය සඳහා නීති ප්‍රශ්නයක් ගැන කරුණු සැලකිලිමක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අභියාචනාධිකරණය වෙත හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචන ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයකට අදාළ විය යුතු ය.

VII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ සාධන වාර්තා සඳහා දණ්ඩන

තක්සේරු හෝ සංගෝධිත තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව.

37. බද්ද සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුවකට විරුද්ධව මේ පනතේ නියමිත කාලසීමාව තුළ වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක හෝ ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අභියාචනයේ දී අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කරන ලද හෝ අඩු කරන ලද හෝ වැඩි කරන ලද හෝ ස්ථිර කරන ලද තක්සේරුව, ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ සියලු කාර්යය සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු ය :

එසේ වුව ද, මේ වගන්තියේ කිසිවකින්, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති යම් කරුණක් නැවත සලකා බැලීම ඇතුළත් නොවන්නේ නම් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීමෙන් තක්සේරුකරුවකු වළක්වනු නොලැබිය යුතු ය.

සාධන වාර්තා සඳහා දණ්ඩන.

38. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද තක්සේරුවක දී, බද්දේ ප්‍රමාණය, ස්වකීය වාර්තාවේ නියමිත බදු අය කළ හැකි සැපයුම සම්බන්ධයෙන් අයවිය යුතු බද්ද ලෙස ඔහු විසින් දැනටමත් ගෙවනු ලැබ ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවන්නා වූ ද, තක්සේරුව 37 වන වගන්තිය යටතේ අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක වන්නා වූ ද අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින්,



2011 අංක 9 දරන එකතු කළ අගය මත බදු 15  
(සංශෝධන) පනත

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල "අදාළවන බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත" යන වචන වෙනුවට "කවර හෝ වේලාවක" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ "vi පරිච්ඡේදය - අභියාචනා" යන ශීර්ෂය යටතේ දැක්වෙන 34 සිට 36 දක්වා වූ වගන්ති (එම වගන්ති දෙක ද ඇතුළුව) එම වගන්තිවල ඇති "2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන සහ "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන එම පරිච්ඡේදයේ නිරූපනය වන සෑම ස්ථානයකම "සමාලෝචන මණ්ඩලය හෝ මේ පනත ප්‍රකාරව අභියාචන ඇසීමේ කාර්ය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් සංස්ථාපනය කරන ලද යම් කොමිෂන් සභාවක්" වන වචන ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 සිට 36 දක්වා වන වගන්ති සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "තිරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය" යන වචන වෙනුවට "තිරණය කිරීම සඳහා හෝ ගෙවීම් පැහැර හරින ලද බදු සඳහා චෝදනා ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීමට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් විභාගවෙමින් පැවතීමේ කරුණ නිසා පමණක් එම නඩු කටයුත්ත දින තිහක් ඉක්මවන කාලයක් සඳහා කල්දැම්මට හෝ විලම්භනය කිරීමට මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය." යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

- (1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;
- (2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන්:—

"(2) අනේවාසික තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම් සියල්ල මිලි ලංකාව තුළ හෝ මිලි ලංකාවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූව ද, එම සැපයුම් නියෝජිතයාට ලැබුණ ද,

2021 අංක 17 දරන 2019 කොරෝනා වෛරස් රෝගය  
(කොවිඩ් - 19) (තාවකාලික විධිවිධාන) පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2021 අගෝස්තු මස 23 වන දින]

එල්.ඩී—බී. 19/2020

කොවිඩ් - 19 සම්බන්ධිත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් නියම කරනු ලැබ ඇති කාලසීමාවන් තුළ ඉටු කිරීමට නීතිය මගින් නියම කරන ලද ඇතැම් ක්‍රියාවන් ඉටු කිරීමට පුද්ගලයන්ගේ නොහැකි වූ අවස්ථාවන් සම්බන්ධයෙන් ද; කොවිඩ් - 19 සම්බන්ධිත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් යම් අධිකරණයකට එහි කටයුතු සිදු කරගෙන යාමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී විකල්ප අධිකරණයක් නියම කිරීම සඳහා ද; 2019 කොරෝනා වෛරස් රෝගය (කොවිඩ් - 19) පාලනය කිරීමට සහසුකම් සැලැස්වීම සඳහා දුරස්ථ සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතයෙන් අධිකරණ කටයුතු සිදු කරගෙන යාම සඳහා ද; ඒ හා සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කරුණු සඳහා තාවකාලික විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ සනවනු ලැබේ :-

1. (1) මේ පනත 2021 අංක 17 දරන 2019 කොරෝනා වෛරස් රෝගය (කොවිඩ් - 19) (තාවකාලික විධිවිධාන) පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. මේ පනතේ විධිවිධාන 2020 මාර්තු මස 1 වන දිනෙන් ආරම්භ වන අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් සඳහා ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

සුඤ්ඤ නාමය,  
පනත ක්‍රියාත්මක වන කාලසීමාව සහ එය දීර්ඝ කිරීම

(2) අමාත්‍යවරයා විසින්, මේ පනත ක්‍රියාත්මක වන කාලසීමාව ඉකුත්වීමට එක් මාසයකට පෙර ඕනෑම අවස්ථාවක දී, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින්, පනත ක්‍රියාත්මක වීම වැඩිදුර කාලසීමාවක් සඳහා දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

එසේ වුව ද, යම් දීර්ඝ කිරීමක සමස්ත කාලසීමාව, එම දීර්ඝ කිරීමේ දින සිට අවුරුදු දෙකක් නොඉක්මවිය යුතු ය.

නීති ප්‍රශ්නයක් මත අභියාචනාධිකරණය වෙත කරනු ලබන අභියාචන.

36. (1) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ කීරණය අවසානාත්මක විය යුතු ය :

එසේ වුව ද, අභියාචනාධිකරණයේ මතය සඳහා නීති ප්‍රශ්නයක් හැන කරුණු යැලකිරීමක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අභියාචනාධිකරණය වෙත හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචන ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයකට අදාළ විය යුතු ය.

VII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ සාවද්‍ය චාරිතා සඳහා දණ්ඩන

තක්සේරු හෝ සංශෝධන තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව.

37. බද්ද සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුවකට විරුද්ධව මේ පනතේ නියමිත කාලසීමාව තුළ වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක හෝ ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අභියාචනයේ දී අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කරන ලද හෝ අඩු කරන ලද හෝ වැඩි කරන ලද හෝ ස්ථිර කරන ලද තක්සේරුව, ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ සියලු කාර්යය සඳහා අවසානාත්මක හා කීරණාත්මක විය යුතු ය :

එසේ වුව ද, මේ වගන්තියේ කිසිවකින්, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති යම් කරුණක් නැවත සලකා බැලීම ඇතුළත් නොවන්නේ නම් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීමෙන් තක්සේරුකරුවකු ඔලක්වනු නොලැබිය යුතු ය.

සාවද්‍ය චාරිතා සඳහා දණ්ඩන.

38. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද තක්සේරුවක දී, බද්දේ ප්‍රමාණය, ස්වකීය චාරිතාවේ නියමිත බදු අය කළ හැකි පැහැදිලි සම්බන්ධයෙන් අයවිය යුතු බද්ද ලෙස ඔහු විසින් දැනටමත් ගෙවනු ලැබ ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවන්නා වූ ද, තක්සේරුව 37 වන වගන්තිය යටතේ අවසානාත්මක හා කීරණාත්මක වන්නා වූ ද අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින්,

2002 අංක 14 දරන ඊසාන කළුගස් මහ බදු පනත 47

ස්වකීය වාර්තාවේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම එළිදරව් කිරීමේ දී වංචාවක් හෝ හිතැකමත් ම පැහැර හැරීමක් සිදු වී නොමැති බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහිමකට පත් වන පරිදි සනාථ කරනු ලබන්නේ නම් මිස, සාවද්‍ය වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම සඳහා දණ්ඩනය වශයෙන් රුපියල් විසිපත් දහයක් නොඉක්මවන මුදලක් හා තක්සේරුවෙන් හිමිකම් පා සිටින මුළු බද්ද සහ වාර්තාව මත ගෙවනු ලබන බද්ද අතර ඇති වෙනස මෙන් දෙගුණයකට සමාන මුදලක් ගෙවන ලෙස කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලක් මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය :

එසේ වුවද, මේ වගන්තිය යටතේ දණ්ඩනයක් පැනවූ යම් තැනැත්තකු එම බදු අයකළ හැකි කාලසීමාව තුළ කරන ලද වරදකට 66 වන වගන්තිය යටතේ නඩු පැවරීමකට යටත් නොවිය යුතු ය.

VIII වන පරිච්ඡේදය

බදු අයකර ගැනීම

39. (1) මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්යය සඳහා "බද්ද" යන්නට මේ පනත යටතේ පනවන ලද හෝ දරන ලද යම් දණ්ඩනයක් ද ඇතුළත් වේ.

බදු අයකර ගැනීම.

(2) 42 වන වගන්තිය හෝ 43 වන වගන්තිය යටතේ සහතිකයක් හෝ 44 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවක, පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත ඒ වේලාවෙහි ම ඒ පිළිබඳ නිවේදනයක්, පෞද්ගලිකව භාර කිරීමෙන් හෝ තැපෑලෙන් යවනු ලබන ලියාපදිංචි කළ ලිපියකින් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ නිකුත් කළ යුතු ය; එහෙත් පැහැර හැරී තැනැත්තාට ඒ නිවේදනය නොලැබීම මේ වගන්තිය යටතේ වූ නඩු කටයුතු බල රහිත වීමට හේතුවක් නොවිය යුතු ය.

40. ගෙවීම් පැහැර හරිනු ලැබූ යම් බද්දක් පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ සියලුම වත්කම් විෂයයෙහි ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු ය :

බද්ද ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු බව.

එසේ වුව ද -

- (i) 42 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුව තහනම් කරනු ලැබීමට පෙර, පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින්, වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් මිල දී ගන්නාකුට විකුණන ලද යම් වත්කම්වලට ඒ වැය බර ව්‍යාප්ත නොවිය යුතු ය ; තැනහොත් බල නොපෑ යුතු ය ;
- (ii) නියමල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, දේපළ තහනම් කර ලද දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් ඇති කරන ලදුට ලියාපදිංචි කරන ලද බදුකරයකට හෝ බැඳීමකට වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් බද්දට නොලැබිය යුතු ය ;
- (iii) වංචල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් හතරකට වැඩි කාලයක් සඳහා බදු නොගෙවා පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තෝරා ගත යුතු බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් හතරක් පමණක් සඳහා වූ බදුවලට, පැහැර හැරීමේ දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් ඇති කර ගනු ලැබූ යම් කැප අයිතියකට හෝ බැඳීමකට වඩා වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබිය යුතු ය.

පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත කරනු ලබන දැන්වීම.

41. (1) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට පෙර-

- (අ) ඒ බද්දේ විස්තර ; සහ
- (ආ) ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන බව,

සඳහන් කරමින් පැහැර හැරිය තැනැත්තා වෙත ලිඛිත වූ දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) තක්සේරුවක් කරනු ලැබ ඇති සහ අදාළ බද්ද අයකරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවක් සම්බන්ධව ද, නියමිත කාලය ඇතුළත පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් ඒ තක්සේරුවට විරුද්ධව අයිතියක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති නම්, පැහැර හැරිය

එසේ වුව ද -

- (i) 42 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුව තහනම් කරනු ලැබීමට පෙර, පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින්, වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් මිල දී ගන්නකුට විකුණන ලද යම් වත්කම්වලට ඒ වැය බර ව්‍යාජක නොවිය යුතු ය ; තැනහොත් බල නොපෑ යුතු ය ;
- (ii) නිශ්චල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, දේපළ තහනම් කර ලද දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් ඇති කරන ලදුව ලියාපදිංචි කරන ලද බදුකරයකට හෝ බැඳීමකට වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් බද්දට නොලැබිය යුතු ය ;
- (iii) වංචල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් හතරකට වැඩි කාලයක් සඳහා බදු නොගෙවා පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තෝරා ගත යුතු බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් හතරක් පමණක් සඳහා වූ බදුවලට, පැහැර හැරීමේ දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වශයෙන් ඇති කර ගනු ලැබූ යම් කැප අයිතියකට හෝ බැඳීමකට වඩා වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබිය යුතු ය.

පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත කරනු ලබන දැන්වීම.

41. (1) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට පෙර-

- (අ) ඒ බද්දේ විස්තර ; සහ
- (ආ) ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන බව,

සඳහන් කරමින් පැහැර හැරිය තැනැත්තා වෙත ලිඛිත වූ දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) තක්සේරුවක් කරනු ලැබ ඇති සහ අදාළ බද්ද අයකරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවක් සම්බන්ධව ද, නියමිත කාලය ඇතුළත පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් ඒ තක්සේරුවට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති නම්, පැහැර හැරිය

තැනැත්තා විසින්, ඒ දැන්වීමේ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත, අය කරනු ලැබූ බද්ධ යම්බන්ධයෙන් විරෝධතාවක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය. තව ද, 37 වන වගන්තියෙහි විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ විරෝධතා සලකා බලා ඒ පිළිබඳව ස්වකීය තීරණය දෙනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ තීරණය අවසානාකමක විය යුතු ය.

42. (1) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් මේ පනතේ කාර්යය සඳහා බදු එකතු කරන්නන් ලෙස තැනැත්තන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

කහනමට ගෙවා විකිණීමෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

(2) යම් බද්දක් නොගෙවා පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක ඒ බද්ද පිළිබඳ විස්තර ද පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය ද ඇතුළත් සහතිකයක් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත, සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත, පිස්කල්වරයකු වෙත, නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා වෙත හෝ බදු එකතු කරන්නකු වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඒ සහතිකයෙහි නම් කරනු ලැබූ පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ වචල දේපළ තහනම් කොට විකිණීමෙන් ඒ තැනැත්තාගෙන් බද්ද අයකර ගැනීමට සැලැස්වීමට ඒ සහතිකය ලැබූ නිලධරයාට මෙයින් බලය පවරා එසේ අයකර ගන්නා ලෙස ද නියම කරනු ලැබේ.

තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය

(3) ඉතාමත් යෝග්‍ය යැයි එකී නිලධරයා කල්පනා කරන ආකාරයකට (2) වන උපවගන්තියේ සඳහන් එකී තහනමට ගැනීම සිදු කළ යුතු අතර එලෙස තහනමට ගත් දේපළ, පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් අය කිරීම් හා ගාස්තු ගෙවීමට යටත්ව, දින හතක කාලයක් තබා ගත යුතු ය. පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් නොගෙවා පැහැර හරිනු ලැබූ බද්ද එකී දින හත ඇතුළත ගාස්තු සහ අයකිරීම් ද සමඟ නොගෙවුවහොත් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, පිස්කල්වරයා, නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා හෝ බදු එකතු කරන්නා විසින් ඒ දේපළ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමට සැලැස්විය යුතු ය.

තහනමට ගැනීමේදී විකිණීමේදී

(4) ඒ විකිණීමෙන් ලැබෙන මුදල් -

- (i) පළමුව දේපළ තහනම් කිරීමේ, තබා ගැනීමේ හා විකිණීමේ ගාස්තු හා අය කිරීම් ගෙවීම සඳහා ද ;

(ii) දෙවනුව, නොගෙවා පැහැර හැර ඇති බද්ද පියවීම සඳහා ද යෙදිය යුතු ය.

ශේෂයක් වෙතොත් එය, තහනම් කරනු ලැබූ දේපළෙහි අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු ය.

(5) තහනමට ගැනීම ක්‍රියාත්මක කරනු නොලැබූව ද මේ වගන්තිය යටතේ පැහැර හැරිය තැනැත්තකුට විරුද්ධව තවු කටයුත්තක දී බදු එකතු කරන්නකු විසින් දරන ලද යුක්ති සහගත වියදම්, ඔහු විසින් යම් පැහැර හැරිය තැනැත්තකුගෙන් අයකර ගැනීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. මුදල් තහනමට ගනු ලැබූ අවස්ථාවක, එවැනි යුක්ති සහගත වියදම් එසේ තහනමට ගනු ලැබූ මුදලින් පළමුව කිලට් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අයකර ගනු ලැබූ හෝ නිලට් කරනු ලැබූ මුදල් ප්‍රමාණය, පැහැර හැර තැනැත්තා වෙත ලිඛිත ව දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(6) යම් බද්දක් නොගෙවා පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයට එය අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවන බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන්නා වූ ද අවස්ථාවක, ගෙවීම පැහැර හැරිය තැනැත්තා පදිංචිව සිටින හෝ පැහැර හැරිය තැනැත්තාට අයත් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් පිහිටි යම් දිස්ත්‍රික්කයක් විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති දිසා අධිකරණයකට ඒ බද්දේ විස්තර ද ඒ බද්ද ගෙවිය යුත්තේ යම් තැනැත්තකු හෝ තැනැත්තන් හෝ විසින් ද ඒ තැනැත්තාගේ හෝ තැනැත්තන්ගේ නම සහ ලිපිත තැනහොත් නම් සහ ලිපිනයන් ද ඇතුළත් සහතිකයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කළ හැකි ය. එවිට අධිකරණය විසින් ගෙවීම පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ වංචල හා නිශ්චල දේපල සියල්ලම හෝ ඉන් යමක් හෝ පැහැර හැරිය බද්ද අයකර ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය යැයි පිස්කල්වරයා සලකන ඉන් යම් කොටසක් හෝ තහනමට ගෙන විකිණීමට බලය දෙන හා නියම කරන ක්‍රියාවේ යෙදවීමේ විධි ආඥාවක් පිස්කල් වෙත නිකුත් කිරීමට විධාන කළ යුතු ය. තව ද සිවිල් නඩුවිධාන සංග්‍රහයේ 226 වන වගන්තියේ සිට 297 වන වගන්තිය තෙක් ඇති වගන්තිවල විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ තහනමට ගැනීමට හා විකිණීමට අදාළ විය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා 'වංචල දේපළ' යන්නට පිරිසක හා යන්ත්‍ර ඇතුළත් විය යුතු ය.



43. (1) නොගෙවා පැහැර හැරිය බද්ද, තහනම් කොට විකිණීමෙන් අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවන බව හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක තැනහොත් තහනම් කොට විකිණීමෙන් සම්පූර්ණ මුදල අයකර ගනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ බද්දේ විස්තර ද පැහැර හැරී තැනැත්තාගේ නම සහ අත්තිමට දැන සිටි ව්‍යාපාරික ස්ථානය හෝ පදිංචි ස්ථානය ද දැක්වෙන සහතිකයක්, ඒ ස්ථානය පිහිටි කොට්ඨාසය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කළ හැකි ය. එවිට මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා ගෙවීම පැහැර හැරී තැනැත්තාට විරුද්ධව වැඩිදුර නඩු කටයුතු නොපැවැත්විය යුත්තේ මන්ද යන්නට කරුණු දැක්වීමට ඔහු නමා ඉදිරියට කැඳවිය යුතු ය. ප්‍රමාණවත් හේතු නොපෙන්වුවහොත් නොගෙවා පැහැර හැරිය බද්ද දඩයකින් පමණක් දඬුවම් කළ යුතු හෝ බන්ධනාගාරගත කිරීමෙන් දඬුවම් නොකළ යුතු වරදක් සඳහා ඒ පැහැර හැරිය තැනැත්තාට ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයාගේ දඬුවම් නියමයකින් නියමිත දඩයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර එවිට, එවැනි වරදක් සඳහා නියම කරන ලද දඩයක් ගෙවීම පැහැර හැරීම සම්බන්ධයෙන් 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන (එහි (අ), (ආ) සහ (ඵ) ඡේදවල විධිවිධාන හැර) අදාළ විය යුතු ය. ඒ දඬුවම් නියමය කරන වේලාවෙහි ඒ උපවගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් කළ හැකි වූ විධානයක් ඔහු විසින් කළ හැකි ය :

අයකර ගැනීම  
සඳහා  
මහෙස්ත්‍රාත්වරයා  
ඉදිරියේ  
පැවැත්වෙන නඩු  
කටයුත්ත.

එසේ වුව ද, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයක ඇති යම් ප්‍රකාශයක නිවැරදි බව මේ වගන්තිය යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් සලකා බැලීම, විභාග කිරීම හෝ තීරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියෙහි කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය.

(2) 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (2) සිට (5) කෙස් වූ උපවගන්තිවල විධිවිධාන කිසිවක් මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් අවස්ථාවකට අදාළ නොවිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් වූ ද පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලදැයි ඒ උපවගන්තියෙන් සැලකෙන දඩය නොගෙවා පැහැර හැරීම නිසා පැහැර හැරී තැනැත්තා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට නියම කරනු ලැබූවා වූ යම් අවස්ථාවක ඒ දඩ මුදල ගෙවීම සඳහා මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් කල් දිය හැකි ය. නැතහොත් ඒ මුදල වාරික මගින් ගෙවන ලෙස විධාන කළ හැකි ය.

(4) (1) වන උපවගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හේතු දැක්වීම සඳහා ඒ උපවගන්තිය යටතේ කල් දීමෙහි හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ දඩය ගෙවීම සඳහා කල් දීමෙහි වූ මූලික කොන්දේසියක් වශයෙන්, අධිකරණය විසින් ඇප නියම කළ හැකි ය. තව ද පැහැර හැරිය තැනැත්තාට එලෙස ඇප දීමට නියම කළ විටක 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ XXXIV වන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

(5) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වාරික මගින් ගෙවීමට නියම කරනු ලැබ තිබිය දී ඉන් යම් වාරිකයක් නොගෙවා පැහැර හරිනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ වන විට නොගෙවා ඉතිරිව ඇති සියලුම වාරික ගෙවීම පැහැර හැර ඇත්තාක් සේ නඩු පැවරිය හැකි ය.

ණය ආදියෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

44. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද නොගෙවා පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද -

(අ) යම් තැනැත්තකු, පැහැර හැරී තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට ණයගැතිව සිටීමේ හෝ ඔහුට මුදල් ගෙවීමට සූදනම්ව සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ආ) යම් තැනැත්තකු, පැහැර හැරී තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට හෝ සඳහා නැතහොත් ඔහු වෙනුවෙන් මුදල් තබා ගෙන සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ඇ) පැහැර හැරී තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට ගෙවීම සඳහා වෙන යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් යම් තැනැත්තකු මුදල් තබාගෙන සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ඇ) පැහැර හැරි තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට මුදල් ගෙවීමට යම් තැනැත්තකු අත් කිසි තැනැත්තකුගේ බලය ලබා සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව,

කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට පෙනී යන්නා වූ ද අවස්ථාවක, නොගෙවා පැහැර හැරිය මුදල් ප්‍රමාණයට වැඩි නොවන මුදලක් දැන්වීමේ නම් කරනු ලැබූ නිලධාරියාට ගෙවන ලෙස නියම කරන (පැහැර හරින්නා වෙත පිටපතක් තැපෑලෙන් යැවිය යුතු) ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ තැනැත්තාට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් දැන්විය හැකි ය. ඒ දැන්වීම ලැබූ දිනයෙහි දී ඔහු අතෙහි ඇති හෝ ඔහුගෙන් අයවිය යුතු හෝ මුදල්වලට ද දැන්වීමේ දිනට පසු මාස තුනක කාලයක් ඇතුළත යම් අවස්ථාවක ඔහු අතට පත්වන හෝ ඔහුගෙන් අයවිය යුතු හෝ ඔහු විසින් ගෙවීමට සූදනම් වන හෝ සියලු මුදල්වලට ද ඒ දැන්වීම අදාළ විය යුතු ය.

(2) මේ වගන්තිය ප්‍රකාර යම් ගෙවීමක් කළ තැනැත්තකු ගෙවීම පැහැර හැරි තැනැත්තාගේ ද සම්බන්ධතාවක් ඇති අන් සියලු තැනැත්තන්ගේ ද බලය යටතේ ක්‍රියා කළ ලෙස සැලකිය යුතු ය. තව ද යම් ලිඛිත නීතියක, ගිවිසුමක හෝ එකඟවීමක කවර විධිවිධානයක් කිලිණ ද සියලු සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කටයුතුවල දී ඒ ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමෙන් ඒ තැනැත්තා මෙයින් නිදහස් කරනු ලැබේ.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුට දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක (1) උපවගන්තියේ සඳහන් මුදල් ඔහුගේ අතට හෝ සත්තකයට භාරගැනීමට නොලැබීමේ හෝ ඒ උපවගන්තියේ සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එවැනි මුදල් ඔහුගෙන් අයවිය යුතු නොවීමේ සේකුවෙන් ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වූ විට ඔහු විසින් ඒ කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත ඒ කරුණු දන්වා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිත දැන්වීමක් දිය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වූ අවස්ථාවක (3) වන උපවගන්තියෙන් විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් දීම ඒ තැනැත්තා

විසින් පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද අවස්ථාවක, තැනහොක් දැන්වීම හා සම්බන්ධ බද්ද හෝ ඉන් කොටසක් හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් අඩුකර ගනු ලැබ හෝ අඩුකර ගැනීමට හැකි ව තිබී ඒ බද්ද හෝ ඉන් කොටස (1) උපවගන්තියේ සඳහන් කරනු ලැබූ කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නියම කරනු ලැබූ පරිදි ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා පුද්ගලයකු නම් ඒ තැනැත්තා ද ඒ තැනැත්තා සංස්ථාගත කරනු ලැබූ හෝ නොලැබූ සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් නම් ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම්, කළමනාකරු හෝ අනෙක් ප්‍රධාන නිලධරයා ද, අඩු කර ගැනීමට ඔහුට නියම කරනු ලැබූ සම්පූර්ණ බද්ද සඳහා පෞද්ගලිකව වගකිව යුතු ය. ඒ මුදල මේ පනතින් සලස්වනු ලැබූ සෑම මාර්ගයකින් ම අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ පුද්ගලයාගෙන්, ලේකම්ගෙන්, කළමනාකරුගෙන් හෝ වෙනත් ප්‍රධාන නිලධරයාගෙන් අය කරගත හැකි ය.

(5) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා “පැහැර හැරී තැනැත්තා” යන යෙදුමට නොගෙවා පැහැර හැරීය තැනැත්තකුගේ නියෝජිතයකු ඇතුළත් වන ලෙස සැලකිය යුතු අතර, යම් තැනැත්තකු ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු විය හැකිව තිබූ බද්ද ගෙවීමට පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවකට මේ වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ කිරීමේ කාර්ය සඳහා (1) වන උපවගන්තියේ “පැහැර හැරී තැනැත්තා” යන යෙදුමෙන් -

(අ) නැසීගිය තැනැත්තකුගේ පොල්ම:කරු හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාපිකරු ; හෝ

(ආ) නැසීගිය තැනැත්තකුගේ දේපළවල සත්කයා භාරගන්නා හෝ එබන්දකුගේ දේපළ පාලනයට මැදිහත් වන්නා වූ යම් තැනැත්තෙක් ; හෝ

(ඇ) නැසීගිය තැනැත්තකුගේ බුද්දලය සම්බන්ධයෙන් අන්තිම කැමැති පත්‍රය හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාපි බලපත්‍රය ප්‍රදානය කරන ලෙස හෝ නැවත මුද්‍රා තැබීම සඳහා හෝ දිසා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටි හෝ එසේ ඉල්ලුම් කිරීමට හිමිකම් ඇති හෝ තැනැත්තෙක්,

අදහස් වේ.

2011 අංක 9 දරන එකතු කළ අගය මත බදු 15  
(සංශෝධන) පනත

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල "අදාළවන බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත" යන වචන වෙනුවට "කවර හෝ වේලාවක" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ "vi පරිච්ඡේදය - අභියාචනා" යන ශීර්ෂය යටතේ දැක්වෙන 34 සිට 36 දක්වා වූ වගන්ති (එම වගන්ති දෙක ද ඇතුළුව) එම වගන්තිවල ඇති "2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන සහ "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යන වචන එම පරිච්ඡේදයේ නිරූපනය වන සෑම ස්ථානයකම "සමාලෝචන මණ්ඩලය හෝ මේ පනත ප්‍රකාරව අභියාචන ඇසීමේ කාර්ය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් සංස්ථාපනය කරන ලද යම් කොමිෂන් සභාවක්" වන වචන ආදේශ කිරීමෙන් එම වගන්තිය මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 සිට 36 දක්වා වන වගන්ති සංශෝධනය කිරීම.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "තිරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය" යන වචන වෙනුවට "තිරණය කිරීම සඳහා හෝ ගෙවීම් පැහැර හරින ලද බදු සඳහා චෝදනා ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු කිරීමට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් විභාගවෙමින් පැවතීමේ කරුණ නිසා පමණක් එම නඩු කටයුත්ත දින තිහක් ඉක්මවන කාලයක් සඳහා කල්දැම්මට-භෝ විලම්භනය කිරීමට මේ වගන්තියේ කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය." යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 43වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 55වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(1) එම වගන්තිය, එහි (1) වන උපවගන්තිය ලෙස නැවත අංකනය කිරීමෙන්;

(2) නැවත අංකනය කළ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිවම පහත දැක්වෙන අලුත් උපවගන්තිය එකතු කිරීමෙන්:—

"(2) අනේවාසික නැතැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් චක්‍රත්පත්ත වුව ද, එම සැපයුම් නියෝජිතයාට ලැබුණ ද,

14 2011 අංක 9 දරන එකතු කළ අගය මත බදු  
(සංශෝධන) පනත

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ  
25ඵ වගන්තිය  
සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තිය ඒහි (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදය ඉවත්කොට ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ:—

"(ආ) එම නැතැත්තා හෝ හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ලියාපදිංචිය ලබාගන්නාවූ කාර්තුව ආරම්භවන දින සිට වසර දොළහක කාලසීමාවක් සඳහා එම ලියාපදිංචිය වලංගු විය යුතු ය."

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ  
25ඵ අලුත්  
වගන්තිය ඇතුළත්  
කිරීම.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තියට ඉක්බිතිව ම පහත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය මෙයින් ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, එය එම ප්‍රඥප්තියේ 25ඵ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය.

ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකට පැනනගින සැපයුම් අගය මත බදු අය කළ යුතු බව,  
25ඵ. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකට පැනනගින සැපයුම් අගය මත බදු අය කළ යුතු ය.

(2) දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් - ජනරාල්වරයා විසින්, යම් විශේෂිත ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැනනගින සැපයුම් අගය බද්දට යටත් විය යුතු ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා-

(අ) ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකට තුඩුදෙන්නා වූ අවස්ථානුගත කරුණු හඳුනාගැනීමේ කාර්ය සඳහා; සහ

(ආ) යම් ඉස්ලාමීය මූල්‍ය ගනුදෙනුවකින් පැනනගින සැපයුම් අගය සොයා දැනගැනීම සඳහා,

අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි, කලින් කල, රීති සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කළ යුතු ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ  
26අ වගන්තිය  
සංශෝධනය කිරීම.

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26අ වන වගන්තිය ඒහි (1) වන උපවගන්තියේ "ඒ ගිවිසුමට අනුව ගෙවීමක් සිදු කරන" යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට "ඒ ගිවිසුමට අනුව 2011 ජනවාරි මස 1 වන දිනට පෙරාතුව ගෙවීමක් සිදුකරන" යන වචන සහ ඉලක්කම ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

ඇමුණුම 15

(2) බලපත්‍රයෙහි නම සඳහන් තැනැත්තා ඉහත සඳහන් පරිදි ඉහත කී අධිකාරිවරයා වෙත භාර දෙනු ලැබූ විට, ඔහු විසින් ඒ තැනැත්තා රඳවා ගෙන, දුෂ්ඛිත නියමය ක්‍රියාවේ යොදවනු ලබන තෙක්, ආරක්ෂා සහිතව ඔහු අත් අඩංගුවේ තබා ගත යුතු ය. නව ද බලපත්‍රයේ සෙසු නියමයන්ට සහ ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් ඔහු වෙත නිතසනුකූලව නිකුත් කරනු ලබන යම් ආඥාවලට අනුකූලව ද ඒ අධිකාරිවරයා ක්‍රියා කළ යුතු ය.

(3) එසේ රඳවා තබා ගැනීම සඳහා ද අත් අඩංගුවේ තබා ගැනීම සඳහා ද දුෂ්ඛිත නියමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද ඉහත සඳහන් බලපත්‍රය අධිකාරිවරයාට පූර්ණ අධිකාරයක් වන්නේ ය.

(4) විනිශ්චයකාරවරයා විසින් අත්සන් කරන ලද බලපත්‍රයේ විවිධයන් නඩු වාර්තාවෙහි ගොනු කර තැබිය යුතු ය.

(5) කස පහර දීමේ දුෂ්ඛිත නියමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් මේ සංග්‍රහයේ වූ විධිවිධාන කෙරෙහි මේ වගන්තියෙහි වූ කිසිවක් බල නොපා යුතු ය.

291. (1) තත් කාලයෙහි බල පවත්නා යම් නීතියක අධිකාරය සටහන් යම් දුඩයක් නියම කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, ඒ දුඩය සම්බන්ධයෙන් යම් ප්‍රකාශිත විධිවිධානයක් ඒ නීතියෙහි ඇතුළත්ව ගොඹැති විට, පහත දැක්වෙන විධිවිධාන ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය. එනම් ; -

දුඩ ගැසීමේ දුෂ්ඛිත නියමයන්ට දෙපළ විධිවිධාන.

(අ) දුඩය සම් මුදුලක් දක්වා වැඩි කල හැකි යම් ප්‍රකාශිතව ම සඳහන් කර ගොඹැති අවස්ථාවක, වරදකරු විසින් ගෙවීමට සටන් වන්නා වූ මුදුල සීමා රහිත වන නමුත් එය ඉතා අධික ගොඹැය යුතු ය ;

(ආ) බන්ධනාගාරගත කිරීමක් සහිතව හෝ රහිතව හෝ වරදකරුට දඩ ගැසීමේ දුෂ්ඛිත නියමයක් කරනු ලැබුවා වූ ද බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් මෙන් ම දඩයකින් ද දඬුවම් කරනු ලැබිය හැකි වූ ද වරදක් සම්බන්ධයෙන් වූ සෑම අවස්ථාවක දී ම සහ වරදකරුට දඩ ගැසීමේ දුෂ්ඛිත නියමයක් කරනු ලැබුවා වූ ද

දැඩියෙන් පමණක් දුටුවමි කරනු ලැබිය හැකි වූ ද වරදක් සම්බන්ධයෙන් වූ සෑම අවස්ථාවක දී ම, වරදකරු විසින් ඒ දැඩිය ගෙවීම පහතර හරිනු ලැබූ විට, ඔහු එක්තරා කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමෙන් ඔහුට දුටුවමි කරනු ලැබිය යුතු යයි, දුන්ධන නියමය කළ අධිකරණය විසින් ස්ථානීය අභිමතය පරිදි, ඒ දුන්ධන නියමයෙන් විධාන කළ හැකි ය, ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලය ඔහුට නියම කරනු ලැබිය හැකිව තිබුණු වේනම් සම් බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලයට හැතපොත් දුන්ධන නියමයක් නොදේශ කිරීම යටතේ ඔහු යටත් විය හැකි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලයට අමතරව විය යුතු ය ;

(ආ) වරදකරුට නියම කරන ලද දැඩිය රුපියල් දහසක් නොඉක්මවන අවස්ථාවක, ඒ දැඩිය ගෙවීම පහතර හරිනු ලැබූ විට, (ආ) ඡේදයේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් ව තිබුණ ද, බන්ධනාගාරගත කිරීමක් අධිකරණය විසින් නියම කරනු නොලැබිය යුතු නමුත් 15 (2) වන වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ආපදාවක් අධිකරණය විසින් කරනු ලැබිය හැකි ය,

(ඇ) දැඩියක් ගෙවීම පහතර හරිනු ලැබූ විට වරදකරු බන්ධනාගාරගත කරන ලෙස අධිකරණය විසින් විධාන කරනු ලබන්නේ සම් කාලයකට ද ඒ කාලය, වරද බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් මෙන් ම දැඩියක් ද දුටුවමි කරනු ලැබිය හැකි වරදක් වේ නම්, ඒ වරද සඳහා නියමිත දුපරම් බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලයෙන් හතරෙන් එකක් නොඉක්මවන කාලයක් විය යුතු ය,

(ඈ) දැඩියක් ගෙවීම පහතර හරිනු ලැබූ විට අධිකරණය විසින් නියම කරනු ලබන බන්ධනාගාරගත කිරීම, ඒ වරද සම්බන්ධයෙන් ඒ වරදකරුට නියම කරනු ලැබිය හැකිව තිබුණු කවර හෝ විස්තරයකට අයත් බන්ධනාගාරගත කිරීමක් විය හැකි ය ; වරදක් දැඩියකින් පමණක් දුටුවමි කරනු ලැබිය හැකි වරදක් නම්, ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම බරපතල විෂය රහිත බන්ධනාගාරගත කිරීමක් විය යුතු ය ;



(ව) වරද බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් ප්‍රමුච්ඡි කරනු ලැබිය නොහැකි වරදක් නම්, දඩය ගෙවීම පැහැර හරිනු ලැබූ විට වරදකරු බන්ධනාගාරගත කරන ලෙස අධිකරණය විසින් විධාන කරනු ලබන්නේ යම් කාලයකට ද, ඒ කාලය පහත දැක්වෙන සීමාවන් නොඉක්මවිය යුතු ය ;

එනම් -

- (i) දඩ මුදල රුපියල් දහයක් ඉක්මවන නමුත් රුපියල් විසිපහක් නොඉක්මවන අවස්ථාවක, දින හතක කාලයක් ;
- (ii) දඩ මුදල රුපියල් විසිපහක් ඉක්මවන නමුත් රුපියල් පහහත් නොඉක්මවන අවස්ථාවක, දින දහහතරක් නොඉක්මවන යම් කාලයක්;
- (iii) දඩ මුදල රුපියල් පහහත් ඉක්මවන නමුත් රුපියල් එක් සියයක් නොඉක්මවන අවස්ථාවක, මාස තුනක් නොඉක්මවන යම් කාලයක් ;
- (iv) දඩ මුදල රුපියල් සියයක් ඉක්මවන අවස්ථාවක, මාස හයක් නොඉක්මවන යම් කාලයක් ;

(උ) දඩයක් ගෙවීම පැහැර හරිනු ලැබූ විට නියම කරනු ලබන බන්ධනාගාරගත කිරීම, ඒ දඩය ගෙවනු ලැබූ හෝ නිති මාර්ගයෙන් එය අය කර ගනු ලැබූ කවර හෝ විටක අවසන් විය යුතු ය ;

(ඌ) දඩයක් ගෙවීම පැහැර හරිනු ලැබූ විට නියම කරන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලය ඉකුත් වීමට පෙර, ඒ දඩයෙන් යම් කොටසක් ගෙවනු ලැබුවහොත් හෝ අය කර ගනු ලැබුවහොත් සහ ගෙවීම පැහැර හැරීම සම්බන්ධයෙන් ඒ දක්වා බන්ධනාගාරගතව සිටි කාලය එවකටත් ගෙවිය යුතු ව ඇති දඩ මුදලේ කොටසකට වඩා සමානුපාතිකව අඩු නොවේ නම්, බන්ධනාගාරගත කිරීම අවසන් විය යුතු ය ;

(ඊ) නොගොවා ඇති දූෂිත හෝ එහි කොටස දූෂ්ඨිත නිසමය කරනු ලැබීමෙන් පසු අවුරුදු හයක් ඇතුළත කවර හෝ වේලාවක දී වුව ද, දූෂ්ඨිත නිසමය යටතේ අවුරුදු හයකට විඩා දීර්ඝ කාලයක් බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට වරදකරු යටත් වන්නේ නම්, ඒ කාලය ඉකුත් වීමට පෙර කවර හෝ වේලාවක දී වුව ද අය කර ගනු ලැබිය හැකි අතර වරදකරුගේ ණය සඳහා ඔහුගේ මරණයෙන් කිහිපහුකලව යටත් වන යම් දේපළක් ඔහුගේ මරණය නිසා එම යටත් වීමෙන් නිදහස් නොවේ.

(2) තත් කාලයෙහි බල පවත්නා යම් නීතිමය අධිකාරය යටතේ දඩයක් ගෙවන ලෙස වරදකරුවකුට දූෂ්ඨිත නිසමයක් කර ඇති කවර හෝ විටක, දූෂ්ඨිත නිසමය කළ අධිකරණය විසින්, ස්වකීය අභිමතය පරිදි, වරදකරුට අයත් යම් වංචල දේපළක් විනිශ්චයනය කොට, එය විකිණීමෙන් ඒ මුදල අය කර ගැනීම සඳහා බලපත්‍රයක්, ඒ දඩය ගෙවීම පහතර කරනු ලැබුවහොත් වරදකරු බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබිය යුතු බවට දූෂ්ඨිත නිසමයෙන් විධාන කරනු ලැබී තිබුණත්, නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඒ බලපත්‍රය අධිකරණයේ පිස්කල්වරයා වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු අතර, එය ශ්‍රී ලංකාවේ කවර හෝ ස්ථානයක දී ක්‍රියාවේ යොදවනු ලැබිය හැකි ය. එහෙත් ඒ බලපත්‍රය නිකුත් කරනු ලැබුවේ යම් අධිකරණයක් විසින් ද ඒ අධිකරණයේ අධිකරණ බල පිමාවෙන් පිටත දී එය ක්‍රියාවේ යොදවීමට අවශ්‍ය වුවහොත්, එසේ ක්‍රියාවේ යොදවිය යුතු ප්‍රදේශය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු විසින් එය පිටසන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) වරදකරුවකුගේ සහ ඔහුගේ පවුලේ අයගේ ඇදුම් පැළඳුම් ද රැකියල් දෙසිය පනහක් දක්වා වටිනාකමින් යුත් ජීප් ධාන්‍ය ද ඇතුළුව ඔහුගේ වෘත්තීය මෙවලම් හා උපකරණ ද විනිශ්චයන බලපත්‍රයක් යටතේ ගැනීම නොකළ යුතු ය.

[1995 අංක 4 § 2]

(4) (අ) දඩයක් ගෙවීම සඳහා පමණක් ද, ගෙවීම පහතර කරනු ලැබූ විට බන්ධනාගාරගත කිරීම සඳහා ද, වරදකරුවකුට දූෂ්ඨිත නිසමයක් කරනු ලැබී ඇති අවස්ථාවක, ඒ දඩය වශයෙන් අය විය යුතු මුළු මුදල වරදකරු විසින් සම්පූර්ණයෙන් එක්

බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ලබා ගැනීම පිළිබඳව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සතු බලය.

ප්‍රධාන නිලධාරියාගෙන් හා වෙනත් අයගෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ බලතල හා කර්තව්‍ය පැවරීම.

47. යම් තැනැත්තකුගෙන් අය විය යුතු බද්ද අයකර ගැනීමේ කාර්ය සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට අවශ්‍ය වන යම් තොරතුරක්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඕනෑම තැනැත්තකු වෙත දෙනු ලබන ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කර ඇති කාලය ඇතුළත තමා වෙත සපයන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

48. (1) IV වන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ගෙවිය යුතු දිනයේ දී හෝ ඊට කලින් සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් යම් බද්දක් ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක ඒ සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයට අදාළව වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, ඒ පැහැර හැරීම සඳහා ඒ නිලධාරියා වගකිව යුතු වුව ද නො වුව ද, ඒ සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයේ කළමනාකරුවකුට, අධ්‍යක්ෂවරයකුට, ලේකම්වරයාට හෝ වෙනත් යම් ප්‍රධාන නිලධාරියකුට විරුද්ධව යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන් වුව ද, ඒ සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයේ කළමනාකරුවකුට, අධ්‍යක්ෂවරයකුට, ලේකම්වරයකුට හෝ වෙනත් යම් ප්‍රධාන නිලධාරියකු විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමකට පත් වන ආකාරයෙන් පටහැනි ලෙස ඔප්පු කර ඇත්නම් මිස, ඒ නිලධාරියා විසින් ඒ පැහැර හැරීම සඳහා වගකිව යුතු සේ සලකා මේ පරිච්ඡේදයේ සියලු විධිවිධාන හෝ එහි යම් විධිවිධානයක් යටතේ ක්‍රියා කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

(2) IV වන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි සංස්ථාගත නොකළ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින්, යම් බද්දක් ගෙවිය යුතු දිනයේ දී හෝ ඊට පෙර ඒ බද්ද ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක දී වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන් වුව ද, ඒ සංස්ථාගත නොකළ පුද්ගල මණ්ඩලයේ යම් හවුල්කරුවකු හෝ නිලධාරියකු විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත් වන ආකාරයෙන් පටහැනි ලෙස ඔප්පුකර ඇත්තේ නම් මිස එම හවුල්කරු හෝ නිලධාරියා විසින් ඒ පැහැර හැරීම සඳහා වගකිව යුතු සේ සලකා මේ පරිච්ඡේදයේ සියලු විධිවිධාන හෝ එහි යම් විධිවිධානයක් යටතේ ක්‍රියා කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

49. (1) මේ පරිච්ඡේදයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත පිරිනැමුණු හෝ පැවරුණු බලතල හෝ කර්තව්‍ය කිසිවක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තමාගේ අත්සන යටතේ වූ ලියවිල්ලකින් යම් තක්සේරුකරුවකු වෙත පවරනු ලැබිය හැකි ය.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

(1) එම උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ "නැතහොත් විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "නැතහොත් විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(2) එම උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එක් කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

"(3) මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු සම් දණ්ඩන මුදල 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට අයවිය යුතු ව ඇති අවස්ථාවක -

(අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා තිබූ කර ඇති අවස්ථාවක එම දණ්ඩන මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය ;

(ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් කොටසක්, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩන මුදලින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙවීමෙන් පසුව පැහැර දැමිය යුතු ය."

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර වෙනුවට "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර එ වෙනුවට "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත ; හෝ

(ආ) තක්සේරුවක් කර ඇති අවස්ථාවක, එම තක්සේරුව අදාළ වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් ඇතුළත, අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම නිතරානුකූල විය යුතු ය.

මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා, යම් තක්සේරු දැන්වීමක බදු අය කළ හැකි කාලසීමා එකක් හෝ වැඩි ගණනක් පිළිබඳව සඳහන් විය හැකි ය. යන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

13. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 34 වන වගන්තිය, එහි (8) වන උපවගන්තියේ දෙවන අතුරු විධානයේ "අවුරුදු තුනක කාලයක්" යන වචන වෙනුවට "අවුරුදු දෙකක කාලයක්" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

14. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 35 වන වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

(1) ඒ වගන්තිය, ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය ලෙස අංක යෙදීමෙන් ; සහ

(2) ඒ වගන්තියේ නැවත අංක යෙදූ (1) වන උපවගන්තියට ඉක්බිතිව ම, පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය ආදේශ කිරීමෙන් :-

"(2) වෙනත් යම් නීතියක පවත්වා ඇතිව කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන අභියාචනයක්, සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් විභාග කිරීම ආරම්භ කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත, එම අභියාචන පිළිබඳව මණ්ඩලය තීරණය කළ යුතු ය."

15. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48 වන වගන්තියට ඉක්බිතිව ම මේ පනත දැක්වෙන අලුත් වගන්තිය ඇතුළත් කරනු ලබන අතර එය ඒ ප්‍රඥප්තියේ 48හ වගන්තිය ලෙස බලාත්මක විය යුතු ය :-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තියේ එහි (2) වන උපවගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

(1) එම උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ "නැතහොත් විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන වෙනුවට "නැතහොත් විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

(2) එම උපවගන්තියේ අතුරු විධානයේ "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන වෙනුවට "දිනයේ සිට පැහැර හරින ලද" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන්.

10. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 27 වන වගන්තිය, එහි (2) වන උපවගන්තියෙන් ඉක්බිතිව පහත දැක්වෙන උපවගන්තිය එක් කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :-

"(3) මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු සම් දණ්ඩන මුදල 2002 නොවැම්බර් 6 වන දිනට අයවිය යුතු ව ඇති අවස්ථාවක -

(අ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදල් 2002 නොවැම්බර් 06 වන දින හෝ ඊට පෙර සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා තිබූ කර ඇති අවස්ථාවක එම දණ්ඩන මුදල සම්පූර්ණයෙන් අත්හැර දැමිය යුතු ය ;

(ආ) පැහැර හැර තිබෙන ගෙවිය යුතු බදු මුදලින් කොටසක්, 2002 නොවැම්බර් 6 වන දින හෝ ඊට පෙර ගෙවා ඇත්නම් එම දණ්ඩන මුදලින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බදු මුදලින් ගෙවීමෙන් පසුව පැහැර දැමිය යුතු ය."

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 28 වන වගන්තිය එහි (1) වන උපවගන්තියේ "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර වෙනුවට "බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

12. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 33 වන වගන්තිය එහි (2) වන උපවගන්තියේ "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන සිට එම උපවගන්තියේ අවසානය දක්වා කොටස ඉවත් කර එ වෙනුවට "තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විධි සහ කළ හැකි බවට" යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.



2008 අංක 15 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත

(iv) ඉවත්යනා, හෙලිකොප්ටර්, මුතු, දියමන්ති ස්වභාවික හෝ කෘතිම මැණික් හෝ බාල මැණික්, දියමන්ති කුටු, අහසා ලෝහ, අහසා ලෝහ ආලේපිත ලෝහ, රන් කාඩ් (2007.07.17 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි) ;”

(xii) වන අයිතමය ඉවත් කර පහත දැක්වෙන කොටස ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(xii) 2008 දෙසැම්බර් මස 31 වන දිනට වඩා පසු නොවී ආනයනය කරන, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා යන්ත්‍ර සූත්‍ර, කිරි පිරිසැකසුම් යන්ත්‍ර, පරිභෝග උපාංග ඇතුළුව පරිභෝග, රේඛා කාර්ය සඳහා සංයෝජිත වර්ගීකරණ විස්තරය හා තේතන ක්‍රමවේද අංක යටතේ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හඳුනාගනු ලැබූ ජෛවකර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරනු ලබන යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ජෛව කර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරනු ලබන මුල් සහ අන් යන්ත්‍ර ජෛව කර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරනු ලබන සායම් (2008 01. 01 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි) හා සහල් සැකසීමේ කර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරනු ලබන යන්ත්‍ර සූත්‍ර (2005.12.23 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි) ;”

(2) ඒ කොටසේ (ආ) ඡේදයේ—

(අ) (i) (අ) අයිතමයේ “ආයතනයක් විසින් අධ්‍යාපන ජේඛා සැපයීම” යන වචන වෙනුවට “2006.01.01 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි” අධ්‍යාපන ආයතනයක් විසින් අධ්‍යාපන ජේඛා සැපයීම” යන වදන ආදේශ කිරීමෙන් ;

(ආ) (xii) වන අයිතමය ඉවත් කර ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන අයිතමය ආදේශ කිරීමෙන් :—

“(xii) සෞඛ්‍යාරක්ෂක ජේඛා සපයන වෛද්‍ය ආයතන විසින් හෝ වෘත්තීය වශයෙන් සුදුසුකම්ලත් තැනැත්තන් විසින් සියලු සෞඛ්‍යාරක්ෂක ජේඛා සැපයීම (2007.07.01 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි) ;”

4 2008 අංක 15 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත

ජනරාල්වරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන ආකෘතියෙහි වූ සහ තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තාවක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.”

7. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26අ වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) ඒ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ “ඒ ගෙවීම් තුළ ඇතුළත් බදු මුදලින් තුනෙන් එකක් අඩු කරනු ලැබිය යුතුය.” යන වචන වෙනුවට “එකතු කළ අගය මත බදු අන්තිකාරම් ලෙස, ඒ ගෙවීම් තුළ ඇතුළත් බදු මුදලින් තුනෙන් එකක් අඩු කරනු ලැබිය යුතු ය.” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් ; සහ

(2) ඒ වගන්තියේ පැති සර්ගන ඉවත් කර ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන පැති සර්ගන ආදේශ කිරීමෙන් :—

“එකතු කළ අගය මත බදු අන්තිකාරම් අඩු කිරීම.”

8. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48අ වගන්තිය ඉවත් කර ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ :—

“පාපාච්ඡාද 48අ. 37 වන වගන්තිය යටතේ අසකර ගන්නා ඇති බදු හෝ ලබාගන්නා බද්දක් කක්සේරු කිරීම පොදු ලැබීම අවසානාත්මක හා නිරන්තරව බවට පත් වන යම් සදහා කල බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක අවසානයේ සිට සීමාව, මාස තුනක කාලයක් සම්පූර්ණ වීමේ දින සිට වසර පහක් ඉකුත් වී ඇති අවස්ථාවක, පැහැර හරින ලද බදු අය කර ගැනීම සඳහා, මේ පනතේ 42වන, 43 වන, 44 වන, හෝ 48 වන වගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කිසිදු නීති කාර්යයක් ආරම්භ නොකළ යුතු ය.”

9. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ පළමුවන පෙලේ වගන්තිය II වන කොටස පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ :—

(1) ඒ කොටසේ (අ) ඡේදයේ—

(අ) (iv) වන අයිතමය ඉවත් කර පහත දැක්වෙන අයිතමය ආදේශ කිරීමෙන් :—

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26අ වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 48අ වන වගන්තිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ පළමුවන උපප්‍රඥප්තිය සංශෝධනය කිරීම.

(ඡ) නිලධාරීන්ගේ/සේවකයන්ගේ ප්‍රමාදය, නොසැලකිල්ල, වැරදි හෝ වංචා නිසා රජයට පාඩු සිදුව ඇති අවස්ථා වල දී මු. රෙ. 103 සිට 108 දක්වා ඇති රෙගුලාසිවල නියම කර ඇති කාර්ය පරිපාටිය අනුගමනය කර මු. රෙ. 156 (1) අනුව එම පාඩු සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු නිලධාරීන්/සේවකයන් මත අධිභාර පනවනු ලබන බව ද ;

වගබලා ගැනීම පිණිස ප්‍රමාණවත් විධිවිධාන යෙදීම විශේෂයෙන් ඔහුගේ යුතුකම් භාරය වන්නේ ය.

(2) රාජ්‍ය ආදායම පිළිබඳ ගණන් දීමේ නිලධාරීන්ගේ යුතුකම් හා වගකීම්:-

(අ) තමා රාජ්‍ය ආදායම පිළිබඳ ගණන් දීමේ නිලධාරියා වශයෙන් පත් කරනු ලැබ සිටින්නේ යම් ශීර්ෂ, උප ශීර්ෂ, ආදායම් අංක සහ උප අංක වෙනුවෙන් ද, ඒවා වෙනුවෙන් ආදායම් ඇස්තමේන්තු සම්පූර්ණ ලෙසත් හැකි තාක් නිවැරදිවත් පිළියෙල කරනු ලබන බවට ද,

(ආ) එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසානයේ දී මු. රෙ. 151 ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ආදායම් ගිණුමක් පිළියෙළ කරන බවට ද,

(ඇ) තමා වගකීමට බැඳී සිටින විවිධ ආදායම් ශීර්ෂ උප ශීර්ෂ විෂයයන් හා උප විෂයයන් යටතේ එක් එක් මුදල් වර්ෂයේ ජුනි 30 වැනි දිනට හා දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට හිඟ රාජ්‍ය ආදායම් පිළිබඳ තත්ත්වය පෙන්නුම් කෙරෙන අර්ධ වාර්ෂික වාර්තා පිළියෙල කොට විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කරන බවට ද,

(මෙම වාර්තා පිළිවෙළින් මුදල් වර්ෂයේ ජුනි 31 වැනිදාට හා ඊළඟ මුදල් වර්ෂයේ ජනවාරි 31 වැනි දාට කලින් විගණකාධිපති වෙත ලැබිය යුතුය. පිටපතක් භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ආදායම් ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවට ද යැවිය යුතුය. හිඟ මුදල් නොමැතිනම් "හිස්" වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.)

(ඈ) එකතුකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් තමා වගකීමට බැඳී ඇති රාජ්‍ය ආදායමින් යම්කිසි කොටස් වෙන් දෙපාර්තමේන්තු හා කාර්යාල මගින් එකතු කරනු ලැබේ නම්, ඒ දෙපාර්තමේන්තුවලින් හා කාර්යාලවලින් වාර්තා ලබාගෙන ඒවායේ සඳහන් කරුණු, රාජ්‍ය ආදායම් ඇස්තමේන්තුවලට ද පිළිවෙළින් පූර්වෝක්ත (අ), (ආ) සහ (ඇ) ඡේද ප්‍රකාරව තමා විසින් පිළියෙළ කරන රාජ්‍ය ආදායම් ගිණුම් වල හා වාර්තා වල ද අන්තර්ගත කරන බවට ද,

(ඉ) රාජ්‍ය ආදායම එකතු කිරීම සම්බන්ධව කටයුතු කරන ගණන් දීමේ නිලධාරීන් සහ දෙපාර්තමේන්තු විමසා, රජයට ලැබිය යුතුව තිබෙන හිඟ ආදායම් අප්‍රමාදව එකතු කර ගැනීම සම්බන්ධව විශේෂ විධි විධාන යොදන බවට ද,

(ඊ) විවිධ දෙපාර්තමේන්තු මගින් ආදායම එකතු කර ගැනීම සම්බන්ධව කෙරෙන කාර්යයන් ඒ ඒ ගණන් දීමේ නිලධාරීන් ද විමසා සමායෝජනය කරන බවට ද,

2022/12/31 දිනට හිඟ බදු වාර්තාවේ අය කළ හැකි ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති එහෙත් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ක්‍රියාමාර්ග නොගත් හිඟ බදු ශේෂයන්

LEGACY පද්ධතිය

අංශය	අයකළ හැකි බදු සහ දඩ (රු)			මුද්‍රා ගණන
	බදු මුදල (රු)	දඩ මුදල (රු)	එකතුව (රු)	
Galle	63,341,113	30,859,471	94,200,584	598
Kurunegala	957,295	1,575,001	2,532,295	
Rathnapura	55,538,577	29,153,665	84,692,242	480
Baticalo	72,248,862	40,401,593	112,650,455	526
Kegalle	40,812,162	19,139,764	59,951,926	343
Colombo Central	704,017,973	264,986,946	969,004,918	2,191
Dambulla	27,035,168	14,299,018	41,334,186	200
Negambo	95,658,296	52,428,673	148,086,969	692
Kalutara	94,853,403	31,917,048	126,770,451	888
Anuradapura	110,998,946	41,590,267	152,589,213	672
Badulla	23,346,288	10,824,706	34,170,994	253
Kandy	136,444,599	65,303,250	201,747,850	977
Matara	48,880,147	22,962,267	71,842,414	581
Nuwara Eliya	18,951,953	10,806,524	29,758,477	159
Colombo City	179,868,850	85,348,596	265,217,446	1,195
Colombo East	283,757,117	219,699,178	503,456,295	3,179
Colombo south	294,499,118	147,458,874	441,957,992	1,302
Colombo west	133,113,066	148,766,366	281,879,431	1,915
Gampaha	510,774,496	229,773,764	740,548,260	2,082
Jaffna	41,568,148	24,068,876	65,637,024	265
LTU & MCU	10,282,714,442	7,049,357,397	17,332,071,838	13,759
<b>Total</b>	<b>13,219,380,016</b>	<b>8,540,721,243</b>	<b>21,760,101,259</b>	<b>32,257</b>



මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු සම්බන්ධ නිග බදු ගේෂයන්

**LEGACY පද්ධතිය**

අංශය	අයකළ හැකි බදු සහ දඩ(රු)			බදු කාලයේද ගණන
	බදු මුදල(රු)	දඩ මුදල(රු)	එකතුව(රු)	
UCU03	48,312,687	32,003,066	80,315,753	8
LTU banking Unit	160,952,880	176,196,634	337,149,514	18
Financial services- other	-	7,110,018	7,110,018	25
<b>Total</b>	<b>209,265,567</b>	<b>215,309,718</b>	<b>424,575,285</b>	<b>51</b>